

İslam EMİROĞLU
Genel Müdür Yardımcısı

Genel Müdürlüğümüz, 1986 tarihinde yürürlüğe giren 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu çerçevesinde; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu (SYDTF) kaynakları ve her il ve ilçede kurulu bulunan 973 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) aracılığıyla ülkemizdeki temel ve en kapsamlı kamusal sosyal yardım faaliyetlerini yürüten bir kamu kuruluşudur.

Genel Müdürlüğümüz tarafından; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynağı kullanılmak suretiyle, ekonomik ve sosyal açıdan değişik yoksunlukları olan, ihtiyaç içindeki insanlarımız için geniş bir yelpazede sosyal yardım programları uygulanmaktadır.

Hâlihazırda uygulamakta olduğumuz sosyal yardım ve proje destek programlarımız ile Türkiye genelindeki yaklaşık 4 milyon yararlanıcımıza gıda, yakacak ve barınmadan eğitim ve sağlığa, özürli yardımlarından afet yardımlarına, aşevi faaliyetlerimizden gelir getirici ve istihdam yaratıcı binlerce projeye kadar ekonomik ve sosyal olarak her alanda destek oluyoruz ve devletimizin sosyal koruma görevini yerine getiren en önemli kurumlarından biri olmanın kıvancını yaşıyoruz.

Sağlamış olduğumuz sosyal yardım hizmetleriyle, ekonomik ve sosyal yönden güçsüz olanlar lehine, toplumsal eşitsizlikleri ve sorunları giderici etkin ve yaygın sosyal politikalar uygulanmak suretiyle, bu alandaki kaynakların toplumun en yoksul kesimlerine ulaşmasını sağlayarak, nüfusun en yoksul kesimindeki ailelerin temel eğitim, sağlık, barınma, yakacak vb. hizmetlere tam olarak erişimini hedef alan bir “Sosyal Yardım Ağı” oluşturmuş bulunmaktayız. Ayrıca, çalışabilir, üretebilir durumdaki yoksul vatandaşlarımızın, işsizlerimizin toplum hayatına “aktif” ve “üretken” olarak katılımını sağlayan proje destek programlarımız ile de binlerce vatandaşımıza iş sağlıyoruz.

Genel Müdürlüğümüz ve bütün il ve ilçelerimizde bulunan 973 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfımız, gerek sosyal yardım gerekse proje destek programları çerçevesinde yerel ve ulusal bazda birçok başarılı sosyal destek uygulamasına imza atıyor. Söz konusu uygulamalar ile sosyal yardım ve hizmet alanına ilişkin konuların, deneyimlerin, araştırmaların ve örneklerin kamuoyu, ilgili kişi, kurum ve kuruluşlar ile paylaşılması amacıyla ise 2008 yılından bu yana “Dayanışma” adlı dergimizi yayımlıyoruz.

Dergimizin bu sayısında, Genel Müdürlüğümüzün Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ile işbirliği içerisinde yürüttüğü Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi’nin teknik detaylarına ilişkin imzalanan sözleşmesi başta olmak üzere Genel Müdürlüğümüzün kurumsal faaliyetlerine geniş yer verdik. Yeni ŞNT Modülü eğitimlerimiz, bilişim teknolojilerimizin tanıtım toplantısı bu faaliyetlerden birkaçı. Ayrıca son yıllarda sosyal yardım ve proje destek programları ile adından söz ettiren Havran Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı için de özel bir dosya hazırladık.

Dergimizin elinizde bulunan 7. sayısını da diğer sayılarımızda olduğu gibi keyifle okumanızı temenni ediyorum.

Dayanışma

Yıl: 2 Sayı: 7 - 2010

Üç ayda bir yayımlanır

Sahibi

T.C. Başbakanlık
Sosyal Yardımlaşma
ve Dayanışma Genel
Müdürlüğü Adına
Genel Müdür Yardımcısı
İslam EMİROĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Pınar GÜNAL

Yayın Kurulu
Ozan İLTER
Fatih ÖZDOĞAN
M. Sencer KİREMİTÇİ
Esra DEMİRCİ AKYOL

Haber ve Fotoğraf
Pınar GÜNAL
Ozan İLTER
Fatih ÖZDOĞAN
M. Sencer KİREMİTÇİ
Esra DEMİRCİ AKYOL

Katkıda Bulunanlar
Suluova, Fatih, Kırkhan,
Beşikdüzü, Ahmetli, Bakırköy,
Erzurum, Niğde, Tarsus,
Bolu, Mardin, Söke, Kalecik,
Doğanhisar, K. Maraş, Van,
Pınarbaşı, İnegöl, Sürmene,
Küçükçekmece, Cumayeri,
Of, Edirne, Havran
SYD Vakıfları

SYDV
Çalışanları Derneği

Fikri DABAÇOĞLU ve Vakfı

İdare ve Yazışma Adresi
Karanfil Sokak No: 67
Kızılay/Ankara
Tel: (312) 415 57 00-01
e-posta: sydgm@sydgm.gov.tr

Grafik Tasarım
Enver AYDIN

Baskı
İsmat Matbaacılık
Arjantin Cad. Halıcı Sk.
No:6/1 GOP - ANKARA
Tel: 0312 468 72 82-83
www.ismat.com.tr

Baskı Tarihi ve Yeri
12 Temmuz 2010
Ankara

Yaygın Süreli Yayın

“aç açık bırakmayacağız”

Proje Değerlendirme ve İzleme Dairesi Başkanı Nermin Akyıl: “yararlanıcılar projelerden memnun”

Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi'nde bir adım daha atıldı

Genel Müdürlüğümüz Mevsimlik İşçileri İzleme Kurulu'nda

Alo 144 canlı yayındaydı

Genel Müdürlüğümüzün bilişim altyapısındaki gelişmeler tanıtıldı

Genel Müdür Yardımcımız Suluova'daydı

vakıf çalışanlarından ŞNT eğitimlerine ilişkin haber

Genel Müdürlüğümüz Kentsel Yoksullukla Mücadele Konferansı'ndaydı

“artık geleceğe daha umutla bakıyorum”

36

yoksullukla mücadelede internet kullanımı

46

Gelir Getirici Projeler sayesinde iş kuranlar memnun

20

Kızılcahamam Toplantısı gerçekleştirildi

56

Edirne artık daha güzel

38

çocuklar sokaktan kurtulacak

60

kendi kabuğundan çıkan inci: Havran

43

çiftçiye 136 adet Holstein

69

"Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları bir sığınak gibi"

45

prefabrik ev yardımı mutluluğu

75

bir Vakıf bir insan

- 09 Altın Sofra İyilik Ödülleri sahiplerini buldu
- 16 Genel Müdürlüğümüz 2010 Yılı Strateji Geliştirme Birim Yöneticileri Toplantısı'ndaydı
- 22 yeni ŞNT Modülü eğitimlerimiz tamamlandı
- 27 kullanıcılardan ŞNT Modülüne tam not
- 33 Kırıkhan'da gençlere büyük fırsat
- 34 Beşikdüzü'nde eğitim projeleri meyvelerini veriyor
- 34 "Bu güvene layık olmaya çalışacağım"
- 39 "Sağlıklı Dişler Mutlu Gülüşler"
- 39 Tarsus barınma yardımlarını sürdürüyor
- 40 Bolu SYD Vakfından eğitim seminerleri
- 41 Mardin'de sosyal market hizmete girdi
- 42 Söke SYDV, üç gencin yüzünü güldürdü
- 42 evsizler için pratik çözüm
- 42 Doğanhisar'a Dayanışma Merkezi
- 44 engelliler Van SYD Vakfı ile sevindi
- 48 İnebolu'dan 3 başarılı proje
- 50 Öksüz, Yetim ve Parçalanmış Ailelerin Çocuklarını Destekleme Projesi
- 53 engellilere çok yönlü destek
- 53 Cumayeri SYD Vakfı'ndan ev yardımı
- 54 Of'un destekleri hız kesmiyor
- 78 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü'nün Stratejik Planı ve proje çalışmaları
- 82 Hanım Gelin
- 84 izlenmesi gereken yol ileriye doğru adımlar
- 88 kitap eleştirisi

“aç açık bırakmayacağız”

Devlet Bakanı Hayati Yazıcı, özel bir televizyon kanalında canlı yayımlanan “Söz Kampüsten İçeri” programına konuk oldu.

Genel Müdürlüğümüzün faaliyetlerinden söz eden Devlet Bakanı Yazıcı, “Biz aç açık bırakmayacağız. Bizim felsefelerimizden biri bu. Bu ülkede aç açık insan kalmayacak. Onun için bakın biz sosyal projelere çok önem veriyor ve projeleri somut uygulamalarla hayata geçiriyoruz. Anayasanın 2. Maddesinde Cumhuriyetin nitelikleri yer alır. Demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti. Sosyal devlet lafla olmaz. Proje üreteceksiniz” dedi.

Bakan Yazıcı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun dönemin Başbakanı Turgut Özal zamanında oluşturulduğunu hatırlatarak, “Fak Fuk Fon diyorlardı buna. Yani Fakir Fukara Fonu kısaca. Bu Fon, sosyal güvenceden yoksun vatandaşlarımızın günlük ihtiyaçlarını karşılamak, sıkıntılarını hafifletmek için kullanılıyor. Biz proje destekleri vermek suretiyle vatandaşımıza iş edindirmenin yollarını açıyor-

ruz. Bizden önce bu Fonun yüzde 1,5’u proje desteklerine tahsis ediliyordu. Zaten önemli bir kısmı başka kaynaklara aktarılıyordu. Başka işlere aktarılıyordu. Başka açıkları gidermek için kullanılıyordu. Biz şimdi bu Fonun tamamını sosyal amaçlı kullanıyoruz ve Fon kaynaklarının yüzde 20’sini proje desteklerine tahsis ediyoruz” diye konuştu.

“KASDEP diye bir projemiz var” diyen Devlet Bakanı Hayati Yazıcı, “Anadolu’nun herhangi bir yerinde bir araya gelmiş vatandaşlarımızın oluşturdukları kooperatiflere bu Fondan destek sağlıyoruz. Kişi başı daha önce 2 büyükbaş veriyorduk, şimdi 4 büyükbaş hayvan veriyoruz. Bunların ürettiği sütün hijyenik şartlarda satın alınmasını gözetmek suretiyle bunları yapıyoruz. Bu şekilde desteklediğimiz proje sayısı Türkiye genelinde 800 dolayında” şeklinde konuştu. Bakan Yazıcı, yardım alacak kişilerin sosyal güvenceden yoksun olması gerektiğine dikkat çekerek, “Yani hiçbir sosyal güvenlik kuruluşundan maaş, ücret adı altında geliri olmayan vatandaş bu Fondan

“Söz Kampüsten İçeri” programına konuk olan Devlet Bakanımız Sayın Hayati Yazıcı, “Biz aç açık bırakmayacağız. Bizim felsefelerimizden biri bu. Bu ülkede aç açık insan kalmayacak. Onun için bakın biz sosyal projelere çok önem veriyor ve somut uygulamalarla hayata geçiriyoruz. Anayasanın 2. Maddesinde Cumhuriyetin nitelikleri yer alır. Demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti. Sosyal devlet lafla olmaz. Proje üreteceksiniz” dedi.

faydalanır. Bir geliri varsa olmaz. Onu da nasıl denetliyoruz? Bu yardımların sahibi millet. Yani bu Fon millete ait. Dolayısıyla bu Fonu özel kanununa uygun olarak tahsis etmekle mükellefiz. Hak etmeyen birisine veriyorsanız bunun vebali var. Sorumluluğu var. O vicdanları sıztatır” dedi. Bu nedenle Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOYBİS) adlı projenin geliştirildiğini kaydeden Devlet Bakanı Yazıcı, “Eskiden vatandaş Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına gittiğinde eline bir kâğıt veriliyor, 10 ayrı kamu idaresine gönderiliyordu. Al bu kâğıdı deniyordu, ‘Git tapuya’, ‘Vergi dairesine git’, ‘Tarım Bakanlığına git. Çiftçi destekleme yardımı alıyor musun?’, işte ‘Trafiğe git, aracın var mı?’, vs. Vatandaş adeta fakirliğini kanıtlamak zorunda kalıyordu. Yani adam gelmiş, muhtaç. Ona deniyordu ki ‘Sen git fakirliğini kanıtla.’ 24 sorunun cevabını getiriyordu. Şimdi SOYBİS’i 2009 yılında faaliyete soktuk. 2009 eTR uygulamasında Türkiye birincilik ödülü aldı bu projemiz. Ne yapıyoruz bununla? Son derece özgün bir projeye gelen vatandaşa bir dilekçe imzalatıyoruz. Bir de Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını

yazıyor ve şunu diyor o dilekçede: ‘Bana ait özel bilgilerin sosyal yardım amaçlı olarak değerlendirilmesine muvafakat ediyorum.’ Çünkü bu kişiye ait özel bilgileri almanız için onun izninin olması lâzım. 7 saniyede biz vatandaşın Fondan yardım alma hakkı var mı yok mu hemen saptayıp oradan yönlendiriyoruz. Dolayısıyla ispatı o değil, biz yapıyoruz bu defa. İspat külfeti yer değiştirdi. Tabi bu konudaki uygulama örneklerimiz çok çeşitli” ifadesini kullandı.

Yazıcı, Genel Müdürlüğümüze doğrudan başvuru yapılmadığına dikkat çekerek, “Türkiye genelinde yayılmış, ilçelerde Kaymakam, illerde Vali başkanlığında 973 Vakıf aracılığıyla biz bunları sağlıyoruz. Hani bazen derler ki işte ‘Yakınlarına verdi, yandaşlarına verdi.’ Biz böyle bir şey yapmayız, zaten yapmamız da mümkün değil. Yani istesek de yapmamız mümkün değil. Çünkü biz bu kaynakları periyodik olarak Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına göndeririz, onlar muhtaç vatandaşı bulurlar. Tahsisi, ödemeyi onlar yaparlar” dedi.

Yakacak yardımlarına ilişkin eleştirilerin hatırlatılması üzerine Devlet Bakanı Hayati Yazıcı,

“Bizim yakacak yardımımız var, kitap yardımımız var. Vatandaşın yakacağı yoksa kışın zor şartlarında ısınmasını sağlayacak bir materyal kullanamıyorsa ne yapacaksınız? Yani sosyal devlet o vatandaşa ‘Ne hali varsa görsün’ diyebilir mi? Onu sokağın soğuşuna terk edebilir mi? Edemez, biz de etmiyoruz. Gerçekten yakacak materyal alamayacak vatandaşımıza bunu temin ediyoruz. Türkiye’de her yıl bunun planlamasını yaparız. Bakmayın siz, bunun ekonomik boyutu da var arkadaşlar. Bakın şimdi biz bu kömürü fakir vatandaşımıza verdiğimiz için Türkiye’deki kömür ocaklarımızı çalıştırıyoruz. O ocaklar çalıştığı için istihdam imkânı sağlıyor. Bu kömürü nakliyeciler naklediyor, nakliyeciyeye iş veriyoruz. O nakliye aracında çalışan insanlara çalışma alanı oluşturuyoruz. Ekonomik, sosyal boyutu olan bir faaliyet. Bunun hava kirliliğine sebep olduğunu söyleyenler var. Bunu da biz kentlere değil, belki kentlerin varoşlarına az miktarda veriyoruz. Ama daha çok kırsal kesime veriyoruz. Onun ölçümünü yaptığımız zaman da o kirlilik içindeki payı yüzde 8’ler dolayındadır” diye konuştu.

Devlet Bakanı Hayati Yazıcı, programda Genel Müdürlüğümüzün faaliyetleri hakkında katılımcıları bilgilendirdi.

Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi'nde bir adım daha atıldı

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ile işbirliği içerisinde yürütülen Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi'nin teknik detaylarını içeren sözleşme, 11.05.2010 tarihinde, Genel Müdürümüz Sayın Aziz Yıldırım ve TÜBİTAK Başkanı Sayın Prof. Dr. Nükhet Yetiş tarafından Genel Müdürlüğümüz ana binasında imzalandı.

Sosyal yardım uygulamalarında insanı merkeze alan bir anlayışla hizmet veren Genel Müdürlüğümüzün sorumluluğunda yürütülen ve sosyal yardım alanında veri tabanlarının entegrasyonu, sosyal yardım bilgilerinin bütüncül bir şekilde yönetilmesi ve kaynakların daha etkin kullanılmasını hedefleyen “Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi”nde bir adım daha atıldı. Türkiye

Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ile işbirliği içerisinde yürütülen Proje’nin teknik detaylarını içeren sözleşme, 11.05.2010 tarihinde, Genel Müdürümüz Sayın Aziz Yıldırım ve TÜBİTAK Başkanı Sayın Prof. Dr. Nükhet Yetiş tarafından Genel Müdürlüğümüz ana binasında imzalandı.

Proje kapsamında daha önce projenin TÜBİTAK ile yürütülmesi için 5 Aralık 2008 tarihinde taraflarca ön protokol; 16.01.2009 tarihinde ise projenin TÜBİTAK ile işbirliği içerisinde yapılmasına ilişkin olarak Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Prof. Dr. Nazım Ekren, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Hayati Yazıcı ve Devlet Bakanı Sayın Prof. Dr. Mehmet Aydın tarafından niyet protokolü imzalanmıştı.

Genel Müdürlüğümüzün sorumluluğunda yürütülen ve Devlet Planlama Teşkilatı tarafından Bilgi Toplumu Stratejisi kapsamında

Yüksek Planlama Kurulunca kabul edilerek Resmi Gazetede yayımlanan 2006-2010 dönemi Eylem Planında yer alan Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi ile devlet tarafından verilen tüm sosyal yardımların tek çatı altında toplanması, sosyal yardımlarla ilgili veri tabanlarının entegre edilerek hane halkı yaklaşımının geliştirilmesi, çeşitli sosyal yardım başvurularının elektronik kanallardan yapılabilmesi, özürölüler veri tabanı da dahil olmak üzere veri tabanları arasında bilgi paylaşımı ve etkin denetimin sağlanması, sosyal yardım bilgilerinin bütüncül bir şekilde yönetilmesi ile sosyal yardım kararlarının etkinleşmesi ve daha adil kaynak dağıtımının sağlanması, vatandaşlara sosyal yardımlarla ilgili tüm bilgilerin tek noktadan ulaştırılması, sosyal yardım konusunda etkin yönlendirmenin yapılabilmesinin sağlanması ve oluşturulacak karar destek sistemi ile sosyal güvenlik politikalarının desteklenmesi öngörüölüyor.

Alo 144 canlı yayındaydı

Alo Sosyal Yardım Hattı (144), TRT 1’de canlı yayınlanan “Sabah Aktüel” programına konuk oldu. Bir yardım hattı çalışanı çok yoğun çalıştıklarını belirterek, “Çocuk parası ödemeleri olduğunda günlük çağrı sayısı 5 bine kadar çıkıyor” şeklinde konuştu.

Alo Sosyal Yardım Hattı (144), TRT 1’de canlı yayımlanan “Sabah Aktüel” programına konuk oldu.

Çağrı merkezimizden yapılan yayında TRT’nin sorularını yanıtlayan Genel Müdürümüz Sayın Aziz Yıldırım, “Bizim çağrı merkezimiz bir açığı kapatmak üzere kuruldu. Öncelikle vatandaşın ihtiyacını ifade edebilmesi için, derdine çare arayabilmesi için ilgili mercilere çok kolaylıkla ulaşması gerekiyor. Biz bundan hareketle 144 çağrı merkezini kurduk. Önemli olan vatandaşlarımızın ihtiyaçlarının bir an önce karşılanmasıdır. En kısa sürede ihtiyacını karşılayacak olan mercieye, kuruma, kuruluşa ulaşmasıdır” dedi.

“Çağrı merkezimize gelen bütün çağrılar değerlendirilmektedir” diyen Yıldırım, “Hatta bu arada şunu da söyleyebilirim ki bizimle alakası olmayan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı Sosyal Güvenlik Kurumuna, Sosyal

Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna veya Belediyeye ulaşmak isteyen insanlar da zaman zaman bizi arıyorlar, veya oraların görev alanına giren konularda da bize sorular soruyorlar. Biz insanları bu defa oralara yönlendiriyoruz” diye konuştu. Genel Müdürümüz Aziz Yıldırım, kaçan çağrılarla ilgili olarak da “Bunların kaçmasının birtakım sebepleri oluyor. Bazen buradaki arkadaşlarımızın çok yoğun olmasından kaynaklanıyor. Bazen de birkaç defa hemen çaldırıp bırakıyorlar. Ama biz bu telefonlara sonradan tekrar dönüyoruz. Bununla ilgili 2 arkadaşımız var. Bu numaralar bizde kayıtlı oluyor. Bu numaralara geri dönüyorlar. Akşama kadar kaçanların sayısı en aza indirilir” şeklinde konuştu.

Proje destek taleplerine de değinen Yıldırım, “Biz bir taraftan da çağrı merkezimize gelen sorularla yönlendiriliyoruz. Bizim Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel

Müdürlüğü olarak Vakıflarımız aracılığıyla yaptığımız birtakım projelerimiz var. ‘Vatandaş her defasında yardıma muhtaç olmadan kendi ayakları üzerinde durabilecek hale gelebilir mi?’ sorusunu kendimize soruyoruz ve bunun çarelerini de araştırıyoruz. Bununla ilgili olarak vatandaşlara 15 bin TL’ye kadar destek veriyoruz. Ama tabii ki yine bizim hedef kitlemiz içinde olması lâzım. ‘Küçük bir yardım olsaydı ben de dükkânımı açar, kendime bakardım, çoluk çocuğuma bakardım’ diyebilecek insanlar varsa lütfen bizim Vakıflarımıza başvursunlar. Bu sayede hem kendileri sanatlarını icra edebilme imkânına sahip olacak, hem de yardıma muhtaç olmadan yaşamaya devam edeceklerdir diye düşünüyoruz” dedi.

Bir yardım hattı çalışanı da çok yoğun çalıştıklarını belirterek, “Çocuk parası ödemeleri olduğunda günlük çağrı sayısı 5 bine kadar çıkıyor” şeklinde konuştu.

Altın Sofra İyilik Ödülleri sahiplerini buldu

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen "Uluslararası Halil İbrahim Buluşmaları" 21-23 Mayıs 2010 tarihleri arasında Şanlıurfa'da gerçekleştirildi. Şanlıurfa Valiliği tarafından düzenlenen ve Genel Müdürümüz Sayın Aziz Yıldırım'ın da katıldığı etkinliklerde "Altın Sofra İyilik Ödülleri" de sahiplerini buldu. Balıkesir Havran Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı "Taşarasi, Karalar, Hüseyin Beşeler ve Çakırdere Köyleri; Eğitim, Sosyal Yaşamı Geliştirme ve Kalkındırma Projesi"yle ödüle layık görüldü. Kaymakam Fatih Genel Altın Sofra İyilik Ödülünü Şanlıurfa Valisi Nuri Okutan'ın elinden aldı.

Balıkliğöl Amfi Tiyatro'da düzenlenen açılış konuşmalarının ardından Vali Nuri Okutan ve eşi Demet Okutan, dostluk ve barış adına gökyüzüne sembolik olarak güvercin bıraktı. Ardından Hannah Berger Şanlıurfa türkülerini seslendirdi. Berger'in konserinin ardından Şanlıurfa Valisi Nuri Okutan, Berger'e Halil İbrahim

Buluşmaları'na katılımından dolayı plaket takdim etti.

Daha sonra sivil toplum kuruluşlarını ve başarılı olmuş yardım projelerini, ulusal ve uluslararası kamuoyuna tanıtmamın yanı sıra, yeni projeleri teşvik etme amacı güden Altın Sofra İyilik Ödülleri takdim edildi. Ödülleri Vali Nuri Okutan, Genel Müdürümüz Aziz Yıldırım, Şanlıurfa Belediye Başkan Vekili Habib Arslan ve diğer bürokratlar verdi.

Ödül alan kişi ve kuruluşlar ile projeleri ise şöyle:

Abdulkadir Konukoğlu: Sani Konukoğlu Vakfı aracılığıyla yapmış oldukları yardım çalışmalarını ve bir insanın hayata döndürülmesindeki çabaları; **Fatma Demir Turgut:** Afetzedede 3 kız çocuğunun tedavilerinin yapılmasında ve topluma kazandırılmalarında göstermiş oldukları çabaları; **Havran Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı:** Taşarasi, Karalar, Hüseyin

Beşeler ve Çakırdere Köyleri; eğitim, sosyal yaşamı geliştirme ve kalkındırma çalışmaları; **Çınar Eğitim Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği:** Sokaktan Okula, Okuldan Hayata Projesi; **Ay Işığım Yardımlaşma Eğitim ve Kültür Derneği:** Şanlıurfa'nın sosyal sorunlarının çözülmesine yönelik faaliyetleri; **Weltweiter Einsatz Für Arme (VVefa):** Uluslararası alanda yapmış oldukları yardım faaliyetleri; **Make-A-Wish Foundation:** Uluslararası alanda çocukların mutluluğuna yönelik faaliyetleri; **Erva Yalçın:** 2005 Pakistan depreminde göstermiş olduğu örnek davranış.

2007 yılından bu yana düzenlenen Uluslararası Halil İbrahim Buluşmaları, sosyal yardım alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları ile şahısların sosyal yardımlaşma alanında ortak bir kriter oluşturmak, sosyal yardımlaşmayı bir meslek olarak tanımlamak, bunun formatını geliştirmek, sivil ve kamu kuruluşları arasında verimli işbirliği çalışmalarına imza atmak, bilgi ve tecrübe paylaşımını sağlamak, bu alanda başarılı olmuş projeleri sektöre tanıtmak ve başarılı olmuş sivil toplum örgütlerine, projelere ve kişilere ödüller vererek bunları teşvik etmek amacını taşıyor.

Genel Müdür Yardımcımız **Suluova**'daydı

Genel Müdür Yardımcımız Sayın İslam Emiroğlu 20-23.05.2010 tarihleri arasında Amasya Suluova Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfını ziyaret ederek, uygulanan projeler hakkında bilgi aldı ve proje yararlanıcıları ile görüştü.

Genel Müdür Yardımcımız Sayın İslam Emiroğlu 20-23.05.2010 tarihleri arasında Amasya Suluova Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfını ziyaret ederek, uygulanan projeler hakkında bilgi aldı ve proje yararlanıcıları ile görüştü. Emiroğlu'na ziyaretleri sırasında Suluova Kaymakamı Osman Aslan Canbaba ve TRT'de yayımlanan "Bam Teli" programının yapımcısı ve sunucusu Tayfun Talipoğlu eşlik etti.

Öncelikle, Suluova SYD Vakfı çalışanları ile görüşen ve ilçede uygulanan gelir getirici küçük ölçekli proje destekleri hakkında bilgi alan Genel Müdür Yardımcımız İslam Emiroğlu, daha sonra İlçe Kaymakamı Osman Aslan Canbaba ile birlikte incelemelerde bulundu. İslam Emiroğlu, aynı gün İlçe Kaymakamı Osman Aslan Canbaba'nın davetlisi olarak Suluova'ya gelen, TRT'de yayımlanan "Bam Teli" programı-

nın yapımcısı ve sunucusu Tayfun Talipoğlu'nun da katılımıyla gelir getirici projeleri inceledi ve uygulanan projelerin fayda sahipleri ile sohbet etti. Uygulamalardaki başarının Genel Müdürlük olarak, kendilerini memnun ettiğini belirten Emiroğlu, ilçenin genel yapısı, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı hakkında da yetkililerden bilgi aldı.

İlçede ilk olarak, ilçe merkezinde Ev Tekstili Üretim ve Satış Dükkanı Projesi'nden faydalanan Hacer Çakmak isimli fayda sahibinin işyeri ziyaret edildi. Bu ziyaret sırasında her türlü çeyiz ve ev tekstili üretimi ve satışını yapan fayda sahibi, işlerinin iyi olduğunu ve verilen destekten mutlu olduğunu belirterek, geçim sıkıntısını aştığını, düzenli gelir elde ettiğini ve aylık vergisini veren bir esnaf olduğunu söyledi. Çakmak, yapılan bu yardımdan dolayı İlçe Kaymakamına ve Genel Müdürlük yetkililerine

teşekkürlerini sundu. Ziyaret sonrasında "Bam Teli" programında yayımlanmak üzere Tayfun Talipoğlu fayda sahibi Hacer Çakmak ile bir röportaj gerçekleştirdi.

Suluova Kaymakamı Osman Aslan Canbaba ile birlikte Suluova Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından yapılan prefabrik evleri gezerek, bu evlerde incelemede bulunan İslam Emiroğlu, yapılan yardımların yerine ulaşmasını görmenin mutluluğunu yaşadığını ifade etti.

Son olarak, Suluova SYD Vakfı tarafından ilçede uygulanan kiraz projelerinin gerçekleşmesini sağlayan ve daha önce Suluova'nın en fakir köyü iken, yapılan çalışmalar sonrasında kiraz üretimi yapmaları sayesinde Suluova'nın en zengin köyü haline gelen Boyalı Köyü ve Boyalı Göleti gezildi. Emiroğlu, burada kirazcılığın önemi ve gelişimi konusunda kooperatif başkanından bilgi aldı.

Genel Müdürlüğümüz Kentsel Yoksullukla Mücadele Konferansı'ndaydı

İç Göç Entegrasyon Projesi (İGEP) kapsamında “Kentsel Yoksullukla Mücadele ve Sosyo-ekonomik Bütünleşme İçin Stratejik Eylem Planlaması” konulu konferans 8-9 Nisan 2010 tarihleri arasında Ege Palas Oteli’nde gerçekleştirildi. Konferansa Genel Müdürlüğümüzü temsilen İstatistik, Araştırma ve Tanıtım Daire Başkanımız Cemalettin Çoğurcu katıldı.

İç Göç Entegrasyon Projesi (İGEP) kapsamında “Kentsel Yoksullukla Mücadele ve Sosyo-ekonomik Bütünleşme için Stratejik Eylem Planlaması” konulu konferans 8-9 Nisan 2010 tarihleri arasında Ege Palas Oteli’nde gerçekleştirildi. Avrupa Birliği finansmanı ve De Leeuw International liderliğinde-

ki konsorsiyumun teknik desteğiyle; İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa Büyükşehir Belediyeleri tarafından yürütülen İGEP kapsamında düzenlenen konferansa Genel Müdürlüğümüzü temsilen İstatistik, Araştırma ve Tanıtım Daire Başkanımız Cemalettin Çoğurcu katıldı.

Konferansta, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun yetki, görev ve sorumlulukları hakkında bilgi veren Cemalettin Çoğurcu, katılımcı, şeffaf, etkin bir biçimde hizmet sunan ve ülkemizin sosyal yardım politikalarını belirlemede öncü, uzmanlığa dayalı bir kurum olmak vizyonu

ile hareket eden Genel Müdürlüğümüzün yürütmekte olduğu projeler konusunda katılımcıları bilgilendirdi.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün stratejik amacının sosyal yardım yararlanıcılarını objektif kriterlere göre belirleyerek, tüm sosyal yardım programlarını ve proje desteklerini sosyal yardım politikalarıyla uyumlu, ekonomik gelişmeye ve sosyal içermenin gerçekleştirilmesine katkıda bulunacak şekilde tasarlamak olduğunu belirten Çoğurcu, halihazırda birçok kamu kurum ve kuruluşunun katılımı ile yürütülen Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi'nin amaçlarından birinin de devlet tarafından verilen tüm sosyal yardımların tek çatı altında toplanması, sosyal yardımlarla ilgili veri tabanlarının entegre edilerek hane halkı yaklaşımının geliştirilmesi olduğunu ifade etti.

Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesinin bir parçası olan ve mükerrer yardımların önlenmesine yönelik olarak kurumlar arası (online) veri paylaşımını sağlamak amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından hayata geçirilen bir e-Devlet uygulaması olan Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOYBİS) hakkında da bilgi veren Cemalettin Çoğurcu, sistemin çalışır durumda olduğunu ve 11 farklı kurumdan 25 ayrı sorgulamanın saniyeler içinde yapılabildiğini söyledi.

Cemalettin Çoğurcu, konferansta ayrıca SYDGM Puanlama Formülü Geliştirilmesi, Türkiye'de uygulanan Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) Programının Fayda Sahipleri Üzerindeki Etkisinin Nitel ve Nicel Olarak Ölçülmesi ve Eşi Vefat Etmiş Kadınlar İçin Bir Nakit Sosyal Yardım Programı Geliştirilmesine Yönelik Araştırma Projeleri ve Alo Sosyal Yardım Hattı (144) hakkın-

da da katılımcıları bilgilendirdi.

Çoğurcu, son olarak, Genel Müdürlüğümüzün stratejik hedeflerinde belirlenen misyonunun, adil bir gelir dağılımının sağlanmasına katkıda bulunmak, yoksullukla mücadele kapsamında kaynakların etkin bir biçimde kullanılmasını sağlamak, temel ihtiyaçlarını karşılamaktan yoksun nüfusun en yoksul diliminde yer alan vatandaşlarımızı sosyal yardımlarla desteklemek; üretim ve istihdama yönelik projeleri sürekli kılarak vatandaşların toplumsal hayata entegre olmalarını sağlamak, kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, vatandaşlar ve diğer paydaşlar ile eşgüdüm içerisinde çalışarak sosyal yardımların etkin bir biçimde dağıtılmasını sağlamak ve bu doğrultuda sosyal yardım politikaları geliştirmek olduğunu belirtti.

Genel Müdürlüğümüzün Bilişim Altyapısındaki gelişmeler tanıtıldı

Türkiye Bilişim Derneği'nin Bilgilendirme toplantısında Genel Müdürlüğümüzün sosyal yardım ve proje desteklerini kapsayan faaliyetleri, uygulamaya hazırlandığı projeler ve son yıllarda bilişim teknolojileri alanındaki büyük atılımları konusunda ilgili kurum ve kuruluşlar bilgilendirildi.

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) çalışma grubu olan Kamu Bilgi İşlem Merkezleri Yöneticileri Birliği tarafından (TBD Kamu-BİB) "Kamu Bilişim Projelerini Tanıtıyor/Değerlendiriyor" adı ile kamu kurumlarının e-devlet kapsamında yaptığı projelerin tanıtılması amacıyla düzenlenen aylık bilgilendirme toplantılarından biri 27.05.2010 tarihinde Genel Müdürlüğümüzde gerçekleştirildi.

Bilgilendirme toplantısında Genel Müdürlüğümüzün sosyal yardım ve proje desteklerini kapsayan faaliyetleri, uygulamaya hazırlandığı projeler ve son yıllarda bilişim teknolojileri alanındaki büyük atılımları konusunda ilgili kurum ve kuruluşlar bilgilendirildi. Toplantıya, Genel Müdürlüğümüz çalışanlarının yanı sıra, Sosyal Güvenlik Kurumu, Başbakanlık, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, TBMM, Tarım Bakanlığı,

DPT, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, TODAİE, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, Milli Piyango Genel Müdürlüğü, TOKİ ve çeşitli üniversite, belediye ve özel kuruluşlardan çok sayıda temsilci katıldı.

Bilgilendirme toplantısında, İstatistik, Araştırma ve Tanıtım Dairesi Başkanı Cemalettin Çoğurcu ve Yönetim Bilgi Sistemleri Sorumlusu Uzman Yardımcısı Umut İsmail Yeşilirmak birer sunum gerçekleştirdiler.

Cemalettin Çoğurcu, gerçekleştirdiği sunumda Genel Müdürlüğümüzün faaliyetleri hakkında bilgi verdikten sonra, Genel Müdürlüğün sosyal yardım alanında daha etkin ve kaliteli hizmet verilmesini sağlayacak projelerinden söz etti. Yoksullukla mücadele alanında son derece yararlı hizmetler veren Genel Müdürlüğün, sosyal yardım uygulamalarını daha etkin hale getirmek, ulaşılamayan yoksul kesimlere

Cemalettin Çoğurcu, Genel Müdürlüğün sosyal yardım alanında daha etkin ve kaliteli hizmet verilmesini sağlayacak projelerinden söz etti.

ulaşmak ve kamu kaynaklarının kullanımında etkinliği sağlamak adına çalışmalar yürüttüğünü belirten Çoğurcu, bu amaçla 2009 yılı Yatırım Programında yer alan projelerle ilgili katılımcıları bilgilendirdi. Bu kapsamda

Çoğurcu, Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi, Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOYBİS), Sosyal Yardım Yararlanıcılarının Belirlenmesine Yönelik Puanlama Formülünün Geliştirilmesi Projesi, Türkiye’de Uygulanan Şartlı Nakit Transferi Programı’nın Fayda Sahipleri Üzerindeki Etkisinin Nitel ve Nicel Olarak Ölçülmesi, Eşi Vefat Etmiş Kadınlar İçin Bir Nakit Sosyal Yardım Programı Geliştirilmesine Yönelik Araştırma Projesi, Alo Sosyal Yardım Hattı Projesi, İnternet Üzerinden Ücretsiz Telefon Görüşmesi Projesi (VOİP) ve Sosyal Yardım Haritası’na ilişkin olarak açıklamalarda bulundu.

Umut İsmail Yeşilirmak ise gerçekleştirdiği sunumda Genel Müdürlüğümüzün bilişim teknolojileri alanında kaydettiği gelişmelerden ve kazanılan başarılarından söz etti.

Genel Müdürlüğümüzün İnternet Üzerinden Ses Ağı Projesi (Voip) hakkında detaylı bilgiler veren Yeşilirmak, Proje kapsamında tüm Vakıfların internet bağlan-

Sanallaştırma projesinden söz eden Yeşilirmak, artan kapasite ihtiyaçlarına hızlı bir şekilde yanıt vermek amacıyla SYDGM’nin tüm sistemlerinin sanal ortama taşındığını belirtti.

tıları üzerinden her bir Vakıfa 1 Adet IP set kurularak, hem birbirleri ile hem de SYDGM merkez binası ile ücretsiz olarak telefon haberleşmesinin sağlandığını söyledi. Toplamda yaklaşık olarak 2400 adet IP set ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü iletişim ağının tamamen mevcut internet altyapısını kullanarak ücretsiz hale getirildiğini ve ülke genelinde dâhili bir iç santral gibi çalışmasının sağlandığını belirten Yeşilirmak, “Haziran 2009 itibarıyla ülke genelindeki 973 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı birbirleriyle ve SYDGM ile ücretsiz olarak telefon görüşmesi yapmaktadır” diye konuştu.

Sanallaştırma projesinden de söz eden Yeşilirmak, artan kapasite ihtiyaçlarına hızlı bir şekilde yanıt vermek, atıl kapasiteleri kullanmak ve kesinti sürelerini minimize etmek amacıyla SYDGM'nin tüm sistemlerinin sanal

ortama taşındığını belirtti. Sanallaşan uygulamalarda 5 binden fazla kullanıcıya hizmet veren SYDGM'nin yüksek performans artışı yakaladığını vurgulayan Yeşilirmak, “SYDGM'nin artan görev ve sorumlulukları nedeniyle bilgi sistemleri altyapısının yeniden düzenlenmesi ihtiyacı gündeme geldi. Sanallaştırma ile, bilgi sistemleri altyapısının en yeni teknolojilerle yeniden yapılandırılması, sunucu altyapısı içinde sorun çözüm sürecinin kısaltılması ve daha güvenli bir sunucu altyapısı oluşturulması hedeflendi” dedi.

1971 yılında kamu yararına kurulan bir dernek olan Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) çalışma grubu olan TBD Kamu-BİB Yürütme Kurulu, kamu bilişim projelerinin diğer kamu kurumlarına yansımalarının tartışılacağı ve bu projelere ilişkin katılımcıların muhtemel sorularının cevaplandırılacağı aylık toplantılar dü-

zeniyor. Bu toplantılar, Türkiye Bilişim Derneği ile işbirliği içerisinde İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Bilişim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Adalet Bakanlığı ve Başbakanlık ile birlikte geniş bir katılımı yapıyor.

TBD Kamu-BİB'in amaçları arasında; Kamu Bilgi İşlem Birimleri ve sektörel katılım ile, bilişim teknolojilerinin etkili ve yaygın kullanımı, kamu kurumlarının hizmetlerini etkin ve verimli sunabilmesi için ulusal bilişim politikalarının oluşturulmasına katkı sağlanması ve Bilgi İşlem Birimleri arasında bilgi paylaşımının artırılması, mesleki dayanışmanın geliştirilmesi ve sorunlara ortak çözümler oluşturulması konularında farkındalık yaratma ve sinerji oluşturma yer alıyor.

Genel Müdürlüğümüz 2010 Yılı Strateji Geliştirme Birim Yöneticileri Toplantısı'ndaydı

Maliye Bakanlığı tarafından düzenlenen ve Kızılcahamam'da gerçekleştirilen, kamu idarelerinin strateji geliştirme birim yöneticilerinin katıldığı "2010 Yılı Strateji Geliştirme Birim Yöneticileri Toplantısı"na Genel Müdürlüğümüzü temsilen Strateji Birim Yöneticisi Daire Başkanı Cemalettin Çoğurcu katıldı. Çoğurcu, toplantıda gerçekleştirdiği sunumda, Genel Müdürlüğümüzün stratejik planlama süreci, stratejik amaçları ve hedefleri konusunda katılımcıları bilgilendirdi.

Maliye Bakanlığı Müsteşarı Naci Ağbal ile Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü İ. İlhan Hatipoğlu'nun açılış konuşmaları ile başlayan toplantıya, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü yöneticisi ve uzmanları ile 62 kamu idaresinden toplam 128 strateji geliştirme birim yöneticisi katıldı.

Müdürlüğümüzün strateji geliştirme deneyimlerini katılımcılarla paylaşan Cemalettin Çoğurcu, stratejik planlamanın önemli bir işlevinin de kuruluşun kurumsal kimliği ile sunulan hizmet arasında daha güçlü bir ilişki kurmak olduğunu söyledi. Stratejik planlamanın geleceği daha sağlam bir kurumsal yapı üzerine kurmak adına hazırlanması gerektiğini belirten Çoğurcu, "kamu görevlilerinin çalıştıkları kurumların misyon, vizyon ve ilkeleri çerçevesinde kuruluşun tamamını kapsayan bir kurumsal kimliği algılamaları için çalışılmalı" dedi.

Çoğurcu ayrıca, Genel Müdürlüğümüzün sosyal yardım alanında daha etkin ve kaliteli hizmet vermesini sağlayacak projelerinden de söz etti. Çoğurcu, bu kapsamda, Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi, Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOYBİS), Sosyal Yardım Yararlanıcılarının Belirlenmesine Yönelik Puanlama Formülünün Geliştirilmesi Projesi, Türkiye'de Uygulanan Şartlı Nakit Transferi Programı'nın Fayda Sahipleri Üzerindeki Etkisinin Nitel ve Nicel Olarak Ölçülmesi, Eşi Vefat Etmiş Kadınlar İçin Bir Nakit Sosyal Yardım Programı Geliştirilmesine Yönelik Araştırma Projesi ve Alo Sosyal Yardım Hattı Projesi ile ilgili bilgiler verdi.

Çoğurcu, Genel Müdürlüğümüzün stratejik planlamanın sosyal yardım alanında daha etkin ve kaliteli hizmet sağlayacak projeler ile uyum içinde ilerlediğini ve söz konusu projelerin Genel Müdürlüğümüzün stratejik amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesinde önemli birer adım olduğunun da altını çizdi.

DAYANIŞMA

Genel Müdürlüğümüz

Mevsimlik İşçileri İzleme Kurulu'nda

“Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi” konulu Genelge’ye göre “Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulu”nda Genel Müdürlüğümüz de yer alacak.

24.03.2010 tarih ve 27531 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi” konulu, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan imzalı 2010/6 sayılı Genelge’ye göre, Merkezde, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması, yürütülmesi gereken faaliyetlerin izlenmesi, uygulama sırasında doğabilecek sorunlara

çözüm üretilmesi ve bir veri tabanı oluşturulması için görev yapacak olan “Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulu”nda Genel Müdürlüğümüz de yer alacak.

Söz konusu Genelge’ye göre, her il ve ilçemizde bulunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına da önemli görevler düşüyor. Buna göre, Şartlı Nakit Transferi Eğitim Yardımları, mevsimlik işçilerin ço-

cuklarının eğitiminde özendirici tedbirler olarak yer alacak ve çocukların okul kıyafetleri ve malzemeleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca temin edilecek. Bunun dışında Genelge kapsamındaki düzenlemeler için gerekli olacak kaynağa da SYD Vakıfları imkânları ölçüsünde dâhil olabilecektir.

Mevsimlik gezici tarım işçisi olarak çalışmak amacıyla, buldukları illerden diğer illere aileleri ile birlikte giden vatandaşların bu süreçte ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevreyle ilişkiler, çalışma ve sosyal güvenlik bakımından mevcut sorunlarının tespiti ile bu sorunların giderilmesine yönelik olarak yayımlanan Genelge, mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalışmak için gittikleri illerde yaşam şartlarının iyileştirilmesi için bir dizi tedbir ve düzenleme öngörüyor. Genelge’de yer alan düzenleme ve iyileştirme çalışmaları ise şöyle sıralanıyor:

1. Merkezde, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması, yürütülmesi gereken faaliyetlerin izlenmesi, uygulama sırasında doğabilecek sorunlara çözüm üretilmesi ve bir veri tabanı oluşturulması için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısının Başkanlığında; İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Kurumu, tarım işkolunda örgütlü en çok üyeye sahip işçi sendikası ile Türkiye Ziraat Odaları Birliği temsilcilerinin katılımıyla “**Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulu**” oluşturulacak.

2. Mevsimlik gezici tarım işçisi

gönderen ve alan her il ve ilçede, mülki idare amirinin başkanlığında; o ildeki ve ilçedeki ilgili kurum ve kuruluş, işçi, aracı ve işveren (toprak sahibi/işleyen) temsilcilerinin katılımı ile “**İl/ilçe Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulu**” oluşturulacak.

3. İşçilerin göç döneminde yolculuklarının güvenli ve sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi maksadıyla; göç alan ve veren yerler arasında ulaşım ile ilgili koordinasyon sağlanacak, trafik denetimleri artırılabilecek, araç ve trafik güvenliğinin gerektirdiği kontroller hassasiyetle ve sıklıkla yapılacak, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca gerekli bütün tedbirler alınacak.

4. İhtiyaca göre tren seferleri artırılacak, işçilerin il ve ilçe merkezlerinde geçici konaklamaları için ihtiyaç halinde ve imkânlar dâhilinde kamuya ait alan ve tesislerden yararlanma imkânı sağlanacak, şehir içinde, otogar ve istasyonlarda, parklarda vs. gelişigüzel konaklama ve beklemelerine fırsat verilmeyecek.

5. İşçilerin ihtiyaç duyduğu ekmeğe ve yemek pişirme, çamaşır ve bulaşık yıkama ile tuvalet ve banyo mahalleri gibi asgari ihtiyaçların karşılandığı barınma yerlerinin işverenlerce karşılanması sağlanacak, bunun sağlanamadığı bölgelerde; işçilerin yoğun olarak çalıştığı yerlere en yakın mesafede, alt yapısı il özel idarelerince hazırlanacak toplulaştırılmış uygun yerleşim yerleri oluşturulacak.

6. Yerleşim alanlarının; doğa olaylarından fazla etkilenmeyecek, elektrik, su, kanalizasyon, yol gibi hizmetlerin sunumunun kolaylıkla sağlanabileceği, sağlık şartları uygun, tehlikeli tesislere ve girilmesi yasak yerlere yeterli

mesafede, barınacak işçilerin sayısına uygun büyüklükteki hazine arazileri arasından seçilmesine özen gösterilecek.

7. Topplulaştırılmış çadır yerleşim yerlerinde il özel idarelerince seyyar kolaylık tesisleri kurulacak. Kolaylık tesislerinde; tuvalet, banyo, çamaşır ve bulaşık yıkama yerleri ile ekmeğe pişirme imkânı ve gerektiğinde derslik olarak kullanılacak sosyal tesis bulundurulacak. İhtiyaç duyulacak çadır ve seyyar kolaylık tesisleri imkânlar ölçüsünde öncelikle bölgedeki Türkiye Kızılay Derneği, valilikler ve belediyelere ait depolardan temin edilecek. İhtiyaçların bu şekilde karşılanamaması halinde il özel idarelerince kiralama ve hizmet satın alma yoluna gidilecek.

8. Bu yerleşim yerlerindeki içme ve kullanım suyu ile elektrik ihtiyacı; şebeke tesisi, mahallinde sondaj, su tankı/tankeri, elektrik hattı tesisi veya jeneratör temini suretiyle il özel idarelerince sağlanacak ve kullanım bedelleri kullananlardan alınacak.

9. Topplulaştırılmış çadır yerleşim yerlerinin belli aralıklarla her türlü haşerelere karşı ilaçlanması ile çöplerin alınması, mücavir sınırlara göre ilgili belediye veya il özel idaresi tarafından yerine getirilecek.

10. İşçilerin ve ailelerinin kimlik bilgileri 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu esaslarına göre alınacak, ayrıca, mahalli kolluk kuvvetlerince bunların konakladıkları bölgelere gece ve gündüz mutat zamanlarda güvenlik amaçlı devriye faaliyetleri yapılacak. Ayrıca bu işçiler ve ailelerine ilişkin bilgiler Türkiye İş Kurumunca alınacak ve bunlar hakkında veri tabanı oluşturulacak.

11. İşçilerin ve ailelerinin bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı düzenli sağlık taramaları, çocukların gelişimi ve gebelik takipleri periyodik olarak yaptırılacak, bu hizmetler için gerekirse mobil sağlık ekipleri oluşturulacak. Bunların aileleri ve çocukları sosyal hizmetler kapsamında bilgilendirilecek, psikolojik destek verilecek ve varsa özürü ve yaşlıların devletin bu kesimler için sunduğu imkân ve hizmetlerden yararlandırılmaları sağlanacak.

12. İşçilerin zorunlu öğretim çağındaki çocuklarının eğitimlerini devam ettirmek üzere; kendi yörelerindeki veya gittikleri yerlerdeki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına misafir öğrenci olarak alınmaları veya taşınmalı eğitim veya mobil eğitim gibi imkânlardan en uygun olanı seçilerek çocukların okula devamı sağlanacak. Bu hususta şartlı nakit transferi gibi özendirici tedbirler etkin şekilde uygulanacak, çocukların okul kıyafetleri ve malzemeleri İl/İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca temin edilecek.

13. İşçilerin geri dönüşlerinde başta kadın ve genç kızlar olmak üzere, yetişkinlere okuma-yazma, sosyal-kültürel faaliyetler ve meslek edindirme kursları düzenlenmesi hususunda gerekli imkânlar hazırlanacak.

14. İşçilerin sosyal güvenlikleri açısından mevcut durumları Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından yürütülecek çalışmalarla iyileştirilecek. Çocuk işçiliği ve çocuk emeğinin istismarı ile etkin mücadele edilecek.

15. Tarımda iş aracılarının belgelendirilmesi zorunlu hale getirilecek, belgesi olmayan iş aracılarının işçi temin etmelerinin önlenmesi ve iş aracıları ile işverenler veya doğrudan işçiler ile işverenler arasında sözleşme yapılmasının sağlanması için gerekli

tedbirler alınarak, vaki uyuşmazlıklarda mağduriyetlerin önüne geçilecek. İşveren/iş aracıları ve işçi arasındaki ücret alacağına ilişkin uyuşmazlıkların öncelikle il ve ilçelerde kurulacak izleme kurullarında çözümlenmesine çalışılacak.

16. Belgesi olmayan ve sözleşme imzalamadan iş alan aracılar Türkiye İş Kurumu tarafından “Tarımda İş ve İşçi Bulma Aracılığına İzin Verilmesi ve Aracıların Denetimi Hakkında Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde denetlenerek, ilgili mevzuatı çerçevesinde gereği yapılacak.

17. Tüm bu tedbirler ve çalışmalar valiliklerin gözetim ve denetiminde icra edilecek, tedbirlerin doğru anlaşılması ve uygulanması için göç veren illerde işçiler ve aracılar, göç alan illerde ise işverenlere ve yöre halkına yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları planlanacak, il düzeyinde alınacak tedbirler valiliklerce ilan edilecek, aykırı davranışlar hakkında idari ve cezai yaptırım uygulanması için gerekli işlemler geciktirilmeden yapılacaktır.

18. Tüm bu faaliyetler için ihtiyaç duyulan kaynak, valiliklerce hazırlanacak projeler doğrultusunda; 4447 sayılı İşsizlik

Sigortası Kanununun geçici 6. Maddesinde yer alan ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik altyapı yatırımları için İşsizlik Sigortası Fonundan aktarılan kaynaklardan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca il özel idarelerine gönderilecek ödenekler ile imkânlar ölçüsünde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları ve il özel idarelerinin bütçelerinden karşılanacak.

19. İl/İlçe Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurullarınca, mevsimlik çalışma döneminin başında ve sonunda, o il ve ilçede yürütülen faaliyetler, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulunda görüşülmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca gönderilecek.

İşçilerin ve yöre halkının birbirinin emek ve işine duydukları ihtiyaç, kardeşlik ve dayanışma bilincini güçlendirmeye yönelik olarak yukarıda sıralanan faaliyetler ilgili tüm kurum ve kuruluşlar, meslek teşekkülleri ve sivil toplum örgütlerinin de katkılarıyla uygulanacak. İstismara yol açacak sosyal ve siyasal sorunlara fırsat verilmeyecek, özellikle devletin tarafsızlığına gölge düşürecek her türlü söz, eylem ve uygulamadan kesinlikle kaçınılacak.

Kızılcahamam Toplantısı gerçekleştirildi

Ülkemizin farklı il ve ilçe SYD Vakıflarında çalışanların katılımı ile kurulan SYDV Çalışanları Derneği (VAKÇALDER) tarafından 22-23 Mayıs 2010 tarihleri arasında Ankara Kızılcahamam Asya Termal Tatil Köyünde bir toplantı gerçekleştirildi.

İstatistik Araştırma ve Tanıtım Dairesi Başkanımız Cemalettin ÇOĞURCU

Ülkemizin farklı il ve ilçe SYD Vakıflarında çalışanların katılımı ile kurulan SYDV Çalışanları Derneği (VAKÇALDER) tarafından 22-23 Mayıs 2010 tarihleri arasında Ankara Kızılcahamam Asya Termal Tatil Köyünde bir toplantı gerçekleştirildi.

Toplantıya, Keçiören, Kızılcahamam, Kazan ve Yenimahalle Kaymakamlarının yanı sıra Genel Müdürlüğümüzden de İstatistik, Araştırma ve Tanıtım Dairesi, Yardımlar Dairesi ve Proje Değerlendirme ve İzleme Dairesi Başkanları ile Kaynak Yönetimi Dairesinden temsilciler ile yurt çapındaki SYD Vakıflarına yoksul-

lara ulaştırılmak üzere bağışta bulunan özel bir giyim firmasının Sosyal Yardım İşleri Başkanı katıldı.

Saygı duruşu, İstiklal Marşı ve VAKÇALDER'e özel andın okunmasının ardından toplantının açılış konuşması Yenimahalle Kaymakamı Kenan Çiftçi tarafından yapıldı.

Programlarından dolayı toplantıya katılmayan Devlet Bakanımız Sayın Hayati Yazıcı ve Genel Müdürümüz Sayın Aziz Yıldırım'ın mesajlarının iletilmesinin ardından Genel Müdürlüğümüz İstatistik, Araştırma ve Tanıtım

Dairesi Başkanı Cemalettin Çoğurcu SYDGM tarafından gerçekleştirilen uygulamalar ve yapılan çalışmalar hakkında katılımcılara bilgi verdi.

Akşam yemeğinin ardından yapılan 2. oturumda konuşma yapan Dernek Başkanı Keçiören SYDV Müdürü Fuat Akarsu, Derneğin 2002 yılında “Yoksulsuz Bir Türkiye İçin El Ele” ve “And İçtik Yoksulluğu Yeneceğiz” sloganları ile Vakıf çalışanları arasında mesleki işbirliği, yardımlaşma ve koordinasyonu temin etmek, ülkemizde yoksullukla mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülmesine katkıda bulunmak, çalışanların özlük haklarının iyileştirilmesi için çalışmalarda bulunmak, uygulamada karşılaşılan sorunları ve çözüm önerilerini yetkili makamlara iletmek, SYD Vakıflarının etkinliğini artırmak ve yoksul vatandaşlara ülke genelinde daha kaliteli hizmet sunumuna destek olmak amacı ile kurulduğunu ve ülke genelinde üyesi bulunan nadir sivil toplum kuruluşları arasında yer aldığını belirtti.

Akarsu, son dönemde Vakıfların hizmet kalitesi ve kapasitelerinin artırılmasına, yardımların daha etkin ve hızlı bir şekilde gerçek hak sahiplerine ulaştırılmasına, yoksullukla mücadele stratejilerinin geliştirilmesine, iş yükünün azaltılmasına, açta açığa hiçbir vatandaşın bırakılmadan, gerçek ihtiyaç sahiplerinin belirlenmesine yönelik, SYDGM tarafından çok ciddi çalışmalar yapılmakta olduğunu, bugün Vakıflarda, yapılan bu güzel çalışmalar sonucu ihtiyaç sahibi vatandaşların hiçbir bürokratik işleme maruz kalmadan sadece T.C. Kimlik nu-

marası ile işlem yapabildiklerini, Genel Müdürlüğümüzün hayata geçirdiği Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOYBİS) sayesinde, yardım talep eden vatandaşların, tapu, araç, vergi, SGK, İŞKUR, SHÇEK, tarım desteği vb sorgulamalarını zaman kaybetmeden 5-10 saniye içerisinde tek tuşla yaptıklarını, eskiden bu sorgulamaların ya vatandaş tarafından uzun ve zahmetli bir şekilde kurumlar arası gelgitlerle yapılmakta olduğunu ya da yazışmalar ile uzun zaman süresinde bu tür bilgilere ulaşılabildiğini söyledi.

Akarsu, SYDGM tarafından insan odaklı hizmet anlayışı içerisinde Alo 144 Sosyal Yardım Hattının faaliyete geçirildiğini belirterek, “Vatandaşlar bu hattın ücretsiz olarak, SYDGM ve SYD Vakıflarının yürütmüş olduğu yardım ve proje uygulamaları konusunda bilgilendirilmektedir. Soru, şikâyet ve önerileri anında değerlendiriliyor ve yardım başvuruları hakkında detaylı bilgi veriliyor” dedi. Akarsu, yine Genel Müdürlükçe uygulamaya konulan ve Vakıf çalışanları için büyük bir

kolaylık sağlayan IP telefon sistemi sayesinde, bugün ülkedeki tüm SYD Vakıflarının ücretsiz olarak hem Genel Müdürlükle hem de birbirleri ile görüşebildiklerini hatırlattı.

“SYDGM tarafından başlatılan Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi, sosyal yardım alacak vatandaşların belirlenmesine yönelik puanlama projesi vb. konularda birçok projenin de çalışmalarını hızla devam ediyor” diyen Akarsu, “Bu projelerin de hayata geçirilmesi ile ülkede yoksullukla mücadelenin daha etkin bir şekilde yürütüleceğine inanıyoruz” şeklinde konuştu.

Dernek Başkanı, kısa bir süre içerisinde ve en önemlisi de tamamen öz kaynaklarla bu başarılı çalışmaların ve uygulamaların hayata geçirilmesinde büyük katkısı, emeği ve desteği bulunan Devlet Bakanımız Sayın Hayati Yazıcı ve Genel Müdürümüz Sayın Aziz Yıldırım başta olmak üzere tüm emeği geçenlere hem şahsı, hem 973 SYD Vakfı çalışanı, hem de hizmetlerden faydalanan yoksul vatandaşlar adına sonsuz teşekkürlerini ilettiğini belirtti.

Toplantıda ayrıca ülke genelindeki SYD Vakıflarına yoksullara ulaştırılmak üzere ciddi miktarlarda bağışta bulunan Tema Mağazacılık A.Ş.’ye (LC WAIKIKI) Dernek adına teşekkür plaketi Keçiören Kaymakamı Mustafa Güler tarafından verildi.

yeni ŞNT Modülü eğitimlerimiz tamamlandı

Genel Müdürlüğümüzün en önemli yardım programlarından birisini oluşturan Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) Programı için hazırlanan yeni modülün eğitimleri Ankara'da İçişleri Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı'nda verildi

Ekonomik güçlükler nedeniyle temel sağlık ve eğitim hizmetlerinden yararlanamayan; herhangi bir Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi olmayan ve düzenli bir geliri olmayan nüfusun en yoksul kesimine yönelik şartlı bir yardım programı olan, eğitim, sağlık ve gebelik olmak üzere üç şekilde uygulanan ve Genel Müdürlüğümüzün en önemli yardım programlarından birisini oluşturan Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) Programı için hazırlanan yeni

modülün eğitimleri 26.05.2010 tarihinde tamamlandı. Eğitimler 15.03.2010 tarihinde Ankara'da İçişleri Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı'nda başladı ve 9 hafta sürdü.

SYD Vakıflarımızın hizmetlerini daha etkin ve verimli vermelerini sağlamak için hazırlanan yeni ŞNT modülünün doğru ve etkin bir şekilde yaygınlaştırılması amacıyla Genel Müdürlüğümüz ve TÜBİTAK uzmanları tarafından

düzenlenen ŞNT Modülü eğitimleri, ülke genelinde her ilden Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarında çalışan en az iki ŞNT kullanıcıya verildi. ŞNT kullanıcıları, Türkiye'nin coğrafi bölgelerine göre gruplandırıldı ve eğitim süreleri 3 gün olarak belirlendi. ŞNT kullanıcıları, sırasıyla Karadeniz, Ege, Marmara, İç Anadolu, Akdeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu illerinden gelenlerin eğitime alındığı bir program çerçevesinde eğitim gördüler.

Vakıf Çalışanı Eğitimcilerimizin Eğitimlerini Tamamlama Haritası (03 Haziran 2010)

Eğitimleri tamamlanan ilçe listeleri eğitimcilerimizden gelen bilgilere göre oluşturulmuştur.

- TUBİTAK tarafından verilen eğitici eğitimi tamamlandı
- TUBİTAK eğitici eğitimi tamamlandı ve Vakıf Çalışanı eğitimcilerimiz eğitimlerini tamamladı
- TUBİTAK eğitici eğitimi tamamlandı ancak il genelinde Vakıf Çalışanı eğitimcilerimizden eğitimlerini tamamlamayanlar var
- ŞNT Uygulaması Vakıfların kullanımına açıldı
- Eğitimleri TAMAMLANAN ilçeler
- Eğitimleri TAMAMLANMAYAN ilçeler

Türkiye'nin yedi bölgesinden gelen ve 18 grup halinde eğitimlerini tamamlayan kullanıcılar buldukları il ve ilçe SYD Vakıflarının ŞNT kullanıcılarını eğitmeye başladı. Eğitim alan ŞNT personeli uygulamanın yaygınlaştırılmasında Genel Müdürlüğümüzle irtibat kuruyor ve eğitim almayan il ve ilçe SYD Vakıfları ŞNT kullanıcılarının eğitimlerinden ve gerekli durumlarda koordinasyonlarının sağlanmasından sorumlu oluyorlar.

ŞNT Programı için hazırlanan yeni modül, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından Bilgi Toplumu Stratejisi kapsamında Yüksek Planlama Kurulunca kabul edilerek Resmi Gazetede yayımlanan 2006-2010

dönemi Eylem Planında yer alan "Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi" kapsamında; sosyal yardım alanında veri tabanlarının entegrasyonu, sosyal yardım bilgilerinin bütüncül bir şekilde yönetilmesi ve kaynakların daha etkin kullanılmasını sağlamak amacıyla Genel Müdürlüğümüz ve TUBİTAK arasında 16.01.2009 tarihinde imzalanan protokol çerçevesinde Genel Müdürlüğümüz ve TUBİTAK uzmanları tarafından hayata geçirildi.

01 Şubat 2010 tarihi itibarıyla Ankara İlinde pilot uygulamaya açılan ŞNT modülü ile Milli Eğitim Bakanlığı e-Okul Sistemi, Sağlık Bakanlığı Aile Hekimliği Bilgi Sistemi, Ziraat Bankası ve PTT'den

yapılacak ödemelere ilişkin veri alışverişi mekanizması oluşturuldu. Yeni ŞNT modülü ile ŞNT'den faydalanan çocukların okula devam ve sağlık kontrollerine ilişkin bilgiler ilgili sistemlerden alınabiliyor. Modülün bölgeler itibarıyla Türkiye genelinde yaygınlaştırma çalışmalarına ise 2010 yılı Mart ayından itibaren başlandı. Ülke genelinde her ilden ŞNT kullanıcısı en az 2 kişinin buldukları illerde il ve ilçe SYD Vakıflarının ŞNT kullanıcılarının eğitimcisi olmaları için SYDGM ve TUBİTAK tarafından eğitilmeleri programlandı. Söz konusu eğitim programı dahilinde, pilot uygulamanın yapıldığı Ankara'daki 26 SYD Vakfı dışındaki 80 ilde bulunan toplam 218 SYD Vakfında

görevli 237 ŞNT kullanıcısı eğitime katıldı ve il eğitmeni olarak sertifika almaya hak kazandı.

TÜBİTAK tarafından eğitilen söz konusu 237 il eğitmeni ve ŞNT modülünün illerde yaygınlaştırma çalışmaları çerçevesinde toplam 721 SYD Vakfında görevli 739 ŞNT kullanıcısının eğitimi tamamlandı.

Türkiye genelinde 18 gruba 3'er günlük eğitim programı kapsamında verilen ŞNT Modülü Eğitici Eğitimlerine toplamda 235 Vakıf görevlisi (83 kadın, 152 erkek) ve 38 SYDGM çalışanı katıldı. 4 yazılım eğitmeni tarafından verilen eğitimlerde Vakıf görevlisi eğitimciler ŞNT Modülü Kullanım

Kılavuzu ve eğitim materyalleri CD'si dağıtıldı.

Eğitilere katılan vakıf görevlilerinin görev dağılımı;

- 107 Sosyal Yardım ve İnceleme Görevlisi,
- 71 Vakıf Büro Görevlisi,
- 41 Vakıf Müdürü,
- 13 Vakıf Muhasibi,
- 1 Vakıf Müdür Vekili,
- 1 Şef,
- 1 Milli Eğitim Bakanlığı Personeli olarak belirlendi.

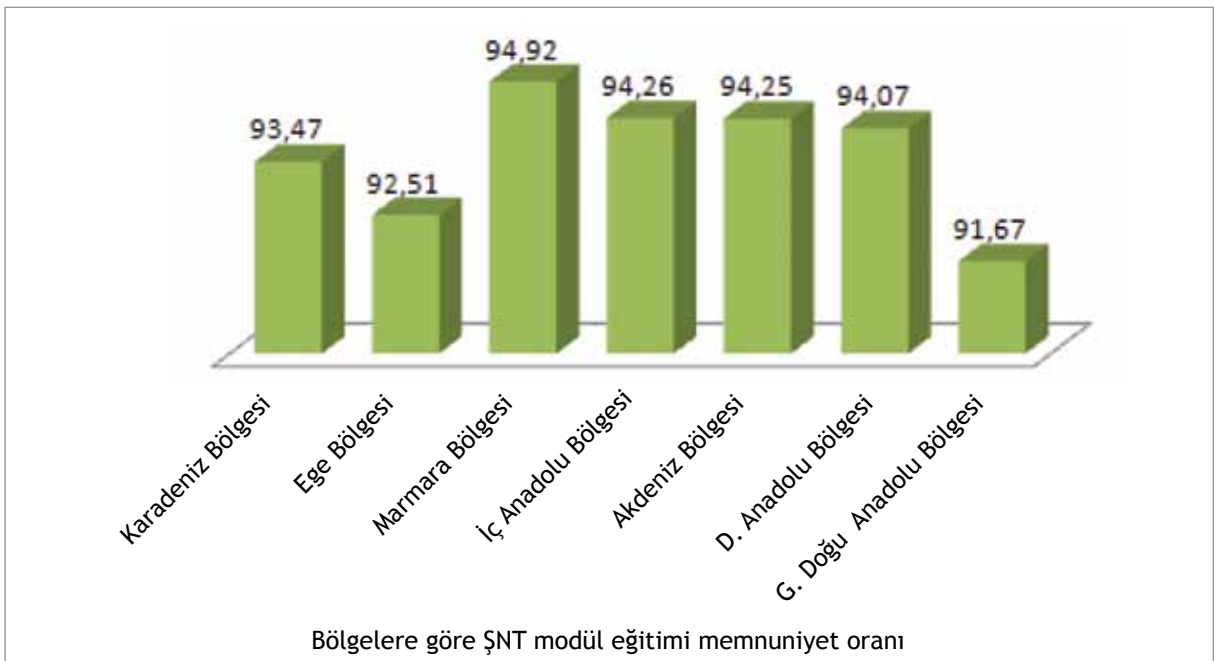
Katılımcıların bölgelere göre dağılımı ise şöyle oldu:

- Karadeniz Bölgesi - 38 kişi
- Ege Bölgesi - 19 kişi
- Marmara Bölgesi - 27 kişi
- İç Anadolu Bölgesi - 28 kişi
- Akdeniz Bölgesi - 20 kişi
- Doğu Anadolu Bölgesi - 52 kişi
- G. Doğu Anadolu Bölgesi - 51 kişi

Katılımcılara Anket Uygulandı

Katılımcıların ŞNT Yazılımı ve eğitim hakkındaki görüşleri ise, eğitimler sonunda katılımcılar tarafından doldurulan "Eğitim Değerlendirme Anketi" ile belirlenmeye çalışıldı. Anket sonucuna göre katılımcıların eğitim memnuniyet sonucu genel olarak % 93,59 olarak belirlendi.

ŞNT modülünün 2010 yılı Temmuz ayı sonuna kadar Türkiye genelinde tüm SYD Vakıflarının kullanımına açılması ve uygulamanın yaygınlaştırma çalışmalarının tamamlanması planlanıyor.

Vakıf çalışanlarından ŞNT eğitimi haberi

Haber: Hacı Osanmaz İstanbul/Fatih SYDV

Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi kapsamında ŞNT Modülü 5.Grup İl eğiticileri, Maltepe, Kartal, Sultangazi, Fatih ve Bağcılar ilçeleri olarak eğitimlerini 12-15 Nisan 2010 tarihleri arasında iki grup olarak İstanbul ili SYDV toplantı salonunda 34 İlçe SYDV çalışanının katılımıyla gerçekleştirdi. Belirtilen İlçe Vakıflarının eğitici SYDV personelinin yönettiği eğitimde “Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi” kapsamında hazırlanan yeni ŞNT yazılımı içerisindeki modüller ve uygulamaları yönünde bilgiler verildi.

Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi kapsamında ŞNT Modülü 5.Grup İl eğiticileri, Maltepe, Kartal, Sultangazi, Fatih ve Bağcılar ilçeleri olarak eğitimlerini 12-15 Nisan 2010 tarihleri arasında iki grup olarak İstanbul ili SYDV toplantı salonunda 34 İlçe SYDV çalışanının katılımıyla gerçekleştirdi. Belirtilen İlçe Vakıflarının eğitici SYDV personelinin yönettiği eğitimde “Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi” kapsamında hazırlanan

yeni ŞNT yazılımı içerisindeki modüller ve uygulamaları yönünde bilgiler verildi.

Programa ilişkin genel ve teorik bilgilerin verilmesiyle başlayan eğitim, program modülündeki her sekmeye uygun pratik uygulamalarla devam etti. Oldukça keyifli ve sıcak bir ortamda yapılan eğitimin ardından katılımcılar her modüle ilişkin test ve değerlendirmelerle projeye ilişkin tartışma fırsatı bulabildi. Eğitimde

anlatılan konuları içeren Şartlı Nakit Transferi Yazılımı Kullanıcı Kılavuzları'nın katılımcılara dağıtıldığını söyleyen 5.grup eğiticileri, “İş arkadaşlarımızla teorik bilgilerimizi üst seviyeye getirip pratik uygulamalarla da pekiştirebileceğimiz verimli bir eğitim aldık” yorumunda bulundular.

Katılımcı ve eğitimci gruplar 4 günlük eğitim ve yeni ŞNT programına ilişkin şu değerlendirmelerde bulundu:

Ali UĞURELLİ (İSTANBUL Kartal SYDV/Eğitici SYDV Personeli):

“Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri kapsamında TÜBİTAK’ın SYDGM ile birlikte hayata geçirdiği ŞNT Modülü, Devletimizin sosyal yardım ve sosyal yardım yararlanıcılarının tespitinde ve uygulanmasında oldukça başarılı bir uygulama olacaktır. ŞNT eğitimindeki tüm arkadaşlar da eğitimin kendilerini geliştirmesinin yanında programın İstanbul’daki uygulamada ne kadar başarıyla devam edeceğini dile getirmişlerdir. Online hizmetler şeffaflık ve hizmetin kalitesi açısından son derece uygulanabilir olduklarında başarılı olacaklardır. Programın birkaç modülündeki doğrudan değişimin de bunları ileriki dönemlerde sağlayacağına olan inancım ile tüm arkadaşlarımızı kutluyorum.”

Çiğdem BİLGİN (Maltepe SYDV, Eğitici SYDV Personeli):

“Öncelikle bizim de eğitimini aldığımız TÜBİTAK uzmanları tarafından düzenlenen ŞNT eğitimi, çok kaliteli programlanmıştı. Katılımcıların altyapılarının sağlam bilgilerden oluşması bizim için de çok faydalıydı. Benim de burada iş arkadaşlarımı doğru yönlendirebilmem bakımından eğitim olumluydu. Katılımımızın sağlandığı bu özel ve güzel eğitim için Genel Müdürlüğümüze ve TÜBİTAK uzmanlarımıza saygıyla teşekkürler.”

İSTANBUL/Bağcılar SYDV- Eğitici SYDV Personeli Mehmet BOYRAZ:

“Yeni programın Vakıflar açısından ŞNT ile ilgili işleri çok kolaylaştıracağı düşüncesindeyim. Program, ilk karşılaştığında ve önceki ŞNT programı ile karşılaştırıldığında karışık ve zor bir

programmış izlenimi yaratsa da uygulamaya geçildiği zaman yalın ve anlaşılır olduğu görülecektir. İhtiyacımız olan her türlü bilgi ve belgeye programdan ulaşabiliyoruz. Zaten eğitici olarak eğitim verdiğimiz diğer Vakıf kullanıcılarında da bu izlenim oluşmuştur.”

İSTANBUL/Fatih - Eğitici SYDV Personeli Hacı OSANMAZ:

“Öncelikle TÜBİTAK uzmanlarından aldığımız eğitimi vakıf çalışan arkadaşlarımıza aktarmak ve arkadaşlarımızla bilgilerimizi üst seviyeye çıkarmak güzel bir duygu. ŞNT yazılımı iyi etüt edilerek hazırlanmış bir program olup, programın biz Vakıf çalışanlarının işlerini kolaylaştıracağına inanıyorum. Programın hazırlanmasında emeği geçenlere saygılarımı sunuyorum.”

İSTANBUL/Sultangazi SYDV - Eğitici SYDV Personeli Yeşim GARAN:

“Eski ŞNT sistemindeki eksiklikler düşünüldüğünde Yeni ŞNT modülü yazılımının çok başarılı olduğunu belirtmek isterim. TÜBİTAK uzmanları tarafından verilen eğitimden aldığımız bilgileri arkadaşlarımıza aktarmak ve fikir alışverişinde bulunmak çok güzeldi. Diğer modüllerin de eklenmesini sabırsızlıkla bekliyoruz. Projede yer alan ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Saygılarımla.”

İSTANBUL/Bayrampaşa - Eğitici SYDV Personeli Serkan ERSOY:

“Yeni Şartlı Nakit Transferi yazılımının farklı ve geliştirilmiş olarak bazı kolaylıklar sağladığı bir gerçek, fakat işletim operatörlüğünün daha basit, anlaşılır ve kolay kullanılabilir olmasını istedim. ŞNT kullanıcılarının daha fazla inisiyatif kullanması bu programın daha verimli olmasını sağladı, eğitimimiz başarılı

ve kolay anlaşılırdı. Eğitimi arkadaşlarımızı kolay anlaşılır bir dil ve sabır ile tekrar tekrar anlatarak ve her kişiyi tek tek denetleyerek öğrenmelerini sağladılar. Her şey için teşekkürler.”

İSTANBUL/Tuzla SYDV Murat ÖNCÜ/Dilan ARAS:

“12.04.2010 ile 13.04.2010 tarihleri arasında İstanbul İl Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı’ndaki “Şartlı Nakit Transferi Eğitimi” ile ilgili öğretmenlerimiz, Vakıf personeline, göstermiş oldukları yoğun çalışma, ilgi, tutum ve davranışlarından ötürü teşekkürümüzü borç biliriz. İlgili konu hakkında bilgi sahibi olmamız için sunulan ders, dersin yapıldığı sınıf ortamı, konu hâkimiyeti ve dersi anlatırken kullanılan materyaller memnuniyet vericiydi. TÜBİTAK tarafından hazırlanan yeni “Şartlı Nakit Transferi Yazılımı”nın ise eski sisteme göre işlerimizi kolaylaştırabileceğini seziyoruz. Fakat sistemdeki müteveli heyeti kararının otomatik olarak verilmesinin, Vakıf çalışanlarının işini zorlaştırabileceği kanaatinde olduğumuzu bildirmek isteriz. Sistemin test ortamından çıkarılarak normal çalışma düzeyine dönüştürüldüğünde Vakıf çalışanları olarak bundan memnun kalacağımızı belirtmek isteriz. Verilen çaba ve harcanan emek için teşekkürlerimizi iletiriz.”

İSTANBUL/Bakırköy SYDV Gönül METİN YILMAN:

“Yeni ŞNT Programı eğitimini Valilikte formatörler tarafından geçen hafta aldık. Formatörlerimiz ayrıntılı olarak ve bol örnek vererek programı anlattılar. Sistem üzerinde yeterince deneme yapmamızı da sağladılar. Eğitimi fazlasıyla yararlı buldum.”

kullanıcılardan ŞNT Modülüne tam not

Yeni Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) modülü, pilot bölge seçilen Ankara'nın 25 ilçesinde 1 Şubat 2010'da kullanıma açıldı. Ankara'daki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarında (SYDV) görevli ŞNT sorumluları değişik kurumlarla veri alışverişine imkân sağlayan modülden memnuniyetlerini dile getirdiler

Yeni Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) modülü, pilot bölge seçilen Ankara'nın 25 ilçesinde 1 Şubat 2010'da kullanıma açıldı. Ankara'daki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarında (SYDV) görevli ŞNT sorumluları değişik kurumlarla veri alışverişine imkân sağlayan modülden memnuniyetlerini dile getirdiler:

Altındağ SYDV'den Yener Başar:

“En dikkat çekici özelliği aile bazında işlem yapmaya olanak sağlamasıdır. Tek ekranda ödemeler dâhil olmak üzere bir aileye ait tüm işlemler halledilebilir. Bu çok büyük bir avantaj. Hane bazında hangi çocuktan yardım aldığını görebiliyoruz. Çok daha

hızlı işlem yapmamızı sağlıyor. Vatandaşa daha sağlıklı ve hızlı bilgi verebiliyoruz.”

Polatlı SYDV'den Emel Üneşi:

“Memnunuz. Otomatik sorgulamaları tek tuşta yapıyoruz. Görevlerimizi 2 kişi 2 günde bitiriyoruz. Öğrenci takiplerini okuldan elektronik olarak çekebiliyoruz.”

Kalecik SYDV'den Ahmet Uyar:

“Daha düzenli ve daha tertipli bir program. E-okul sistemi bambaşka bir şey. Daha güncel. Eski modüle göre daha hızlı, daha açık bir program. Programın daha da gelişiğine inanıyoruz.”

Keçiören SYDV'den Yusuf Topdemir:

“Çok memnunuz. Vatandaşın artık öğrenci belgesi istemiyorum. Muhtaçlık seviyesini görüyorum. Bu program sayesinde çok daha hızlı işlem yapabiliyoruz.”

Mamak SYDV'den Sibel Yiğit:

Eski modüle göre avantajları sosyal güvenlik taramalarını yapabilmemiz. En güzeli o. Askı sisteminin kalkması çok iyi. Okul değiştiren öğrencilerin bilgilerini görebilmemiz güzel. Muhtaç vatandaşlarımıza daha hızlı yardımcı olabiliyoruz.

Proje Değerlendirme ve İzleme Dairesi Başkanı Nermin Akyıl:

“yararlanıcılar projelerden memnun”

TRT GAP'ta yayımlanan “Bu Toprağın Sesi” programına katılan Genel Müdürlüğümüz Proje Değerlendirme ve İzleme Dairesi Başkanı Nermin Akyıl, gelir getirici küçük ölçekli projelerden faydalanan vatandaşların bu hizmetten memnuniyet oranının yüzde 92 olduğunu açıkladı.

Genel Müdürlüğümüz Proje Değerlendirme ve İzleme Dairesi Başkanı Nermin Akyıl, gelir getirici küçük ölçekli projelerden faydalanan vatandaşların bu hizmetten memnuniyet oranının yüzde 92 olduğunu açıkladı.

Proje Değerlendirme ve İzleme Dairesi Başkanı Nermin Akyıl, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Teş-

kilatlanma ve Destekleme Genel Müdürü Mehmet Taşan ve Ankara Üniversitesinden Doç. Dr. Bülent Gülçubuk'la birlikte TRT GAP'ta canlı yayımlanan “Kırsal Kalkınma Projeleri ve Sonrası” konulu “Bu Toprağın Sesi” programına konuk oldu.

SYDGM olarak faaliyetlerimizin genelde yoksulluk odaklı

olduğunu anlatan ve teşkilat yapımızdan bahseden Akyıl, “Bu çerçevede Vakıflar devletin en kısa yoldan vatandaşa uzanan eli olarak da değerlendiriliyor. Dolayısıyla yoksulluk olgusunu en geniş çerçevede işleyen ve bu alandaki sorunlara çözüm üretmeye çalışan en önemli yere sahip kurumuz” dedi.

Nermin Akyıl, devletin vatandaşların temel ihtiyaçlarını sağlamak durumunda olduğunu belirterek, “Bunun ötesinde biz gelir getirici projelerimize 2002 yılından itibaren daha fazla önem vermeye başladık. Bu durumda vatandaşların talepleri doğrultusunda kişi başına 15 bin TL’ye kadar destek veriyoruz. Bunlar geri dönüşümlü projeler. Çünkü burada elde edilen gelirden sağlanan bir miktar katkı payını tekrar dayanışma olgusu içerisinde diğer yoksul vatandaşlara verebilmek, en azından toplumun bir parçası olduklarını vurgulamak amacıyla yoksul vatandaşlarımıza geri dönüşümlü olarak veriliyor. İlk 2 yıl ödemesiz, 6 yılda 6 eşit taksitte olmak üzere toplam 8 yılda geri ödemeli olarak bu desteği veriyoruz. Biz burada kırsal-kent ayrımı yapmıyoruz. Ama tabii ki istatistiklere bakıldığında kırsal yoksulluk çok ağır bir şekilde hissediliyor. Son yıllarda yoksulluk oranı kırsal kesimde çok daha

fazla. O nedenle de harcadığımız kaynağın önemli bir kısmı, kabaca söylemek gerekirse, yıllar itibarıyla değişiklik gösterse de yüzde 60-70 gibi bir bölümü kırsal alana transfer ediliyor. Bunlar neler? Kırsal alanda 38 çeşit konuda biz transfer yapmıyoruz. Bunlar bireysel gelir getirici projelerimiz. Vatandaş Vakıflara müracaat ediyor. ‘Efendim ben şu işi yapabilirim ancak bunun için yeterli kaynağa sahip değilim’ diyor. Bu da taleple olması gereken bir şeydir. Zorla insanları çalışmaya sevk edemiyorsunuz. Kendi kişisel becerisi çerçevesinde talepte bulunduğu takdirde bu desteği veriyoruz” diye konuştu.

“Ama kırsal alana yaptığımız transferlerin en başında Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi (KASDEP) geliyor” diyen Akyıl, “KASDEP 2003 yılı Ekim ayından itibaren yürürlüğe girmiştir. Ama bunun öncesinde çok ciddi çalışmalarımız oldu. Teşkilatlanma ve

Destekleme Genel Müdürü Sayın Mehmet Taşan da bu konuyu çok yakından biliyor. Çünkü partner kuruluşlarımızdan birisi. KASDEP kapsamında da çok ciddi transferler yapılıyor. Bugüne kadar 847 kooperatife transfer yaptık. Bu çerçevede 61 bin 536 kişiye ulaştık ve 566 milyon 482 bin TL de Fondan kaynak transferi yapıldı. Bu tabii çok ciddi bir rakam. Ayrıca bu projenin en önemli özelliklerinden birisi sürdürülebilirliğinin garanti altına alınmaya çalışılmasıdır. Sonuçta kırsal kalkınmada sürdürülebilirlik son derece önemli. Ama tabii Fon tarafından bu projelerin yapılandırılması da gerçekleşti. Geçtiğimiz yıl yapılanmaya gidildi. O güne kadar borcu bulunan vatandaşların borçları 1 yıl ertelendi. Geri ödemelerin süresi uzatıldı. Başarının ben bu anlamda bu projeden yararlanan vatandaşların memnuniyet derecesini de arttıracakını düşünüyorum” şeklinde konuştu.

Akyıl, bu projelerin başarısında

yerelliğin ve koordinasyonun önemini dile getirerek şöyle devam etti:

“Yani ilgili kurumların bu işe verdikleri katkı, beraber hareket etme yeteneği önemlidir. Biz SYDGM olarak merkezde bu koordinasyona son derece özel önem veriyoruz. Yerelde de il ve ilçe bazında Mütevelli Heyetlerimiz ilgili tüm daire amirlerini kapsıyor. Hangi projelerin seçileceğine ya da başarılı olup olmayacağına yerel düzeyde bu Vakıflar karar veriyor. Yani bu Fonun harcanmasında aslında ilgili kurumların tamamının sorumluluğu var. Bu şekilde koordinasyonu biz daha yönetimde sağlamış oluyoruz. Vatandaş talep ederse bu kaynaklar gidiyor. Yani biz ‘3 kişi 5 kişi bir araya geldiniz, size hayvancılık yaparsak iyi olur’ demiyoruz. Vatandaş geliyor diyor ki ‘Ben şu işi iyi yapabilirim.’ Yani biz bunları destekliyoruz. Tabi ki partnerlerimizimizin rolü çok fazla. Eğitime de önem veriyoruz. Arıcılık yapmak istiyorsa biz o vatandaşların sertifikası olup olmadığını kontrol ediyoruz. Ya da geçmişte ailelerinde arıcılık yapıp yapılmadığını kontrol ediyoruz.

Eğer bu sertifikalar yoksa İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri tarafından bu eğitim verildikten sonra biz kaynağı gönderiyoruz. Diğer meyvecilik projelerinde de bu durum böyle. Mesleki yeterlilik gerektiren, belge gerektiren işlerde yapılan projeler için de bu belgeleri mutlaka araştırıyoruz. Yerelde olsun, merkezde olsun bu koordinasyonu kurumsal olarak sağlamaya çalışıyoruz. Ama tabi burada bir taraf daha var. Vatandaşın kendisi. Tabi kurumsal olarak sizin kanunlarla belirlenmiş bir alanınız var. Dolayısıyla kırsal kalkınma ya da yoksulluğun sadece belli başlı kurumların görevi olmaması

gerekiyor. İnsanı bir bütün olarak ele alıp ona göre her kurumun kendi görev alanı çerçevesinde bu katkıları aynı anda yapmasında yarar var. Ekonomik olarak bu yeterli olmayabiliyor. Sistemde yerleştirdik, Vakıflardan bilgi topluyoruz. Mesela 2010 yılı itibarıyla 2 bin 958 proje üzerinden bir değerlendirme modülümüz var. Buradan baktığımız zaman sadece gelir getirici projelerimiz için söylüyorum, 2010 yılı itibarıyla bu projelerde başarı oranı yani işletme devam ediyor, çalışıyor, geri ödemeler yapılabilir, başarı oranı yüzde 58. Bu ciddi bir rakamdır. Yani hedef kitle özellikleri, bu transferlerin yapıldığı alanlar dikkate alındığında yüzde 58 başarı var. Vatandaşlara ‘Bu hizmetten memnun musunuz?’ diye sorduğumuzda yüzde 92 memnuniyet oranı var.”

Kırsal kalkınma anlayışındaki değişikliklere dikkat çeken Doç. Dr. Bülent Gülçubuk ise “Kırsal kalkınmada daha önce hep sektör yaklaşımları ön plandaydı: Üretim, kalite, standardizasyon, pazarlama. Ama giderek artık kırsal alanda yaşam koşullarının iyileştirilmesi, tabandan gelen kalkınma anlayışı ve isteği, örgütlenme ve bunun yanı sıra özellikle dezavantajlı grupların da buldukları yerlerde yaşamalarını sağlama arayışı var. Onun için özellikle kadın nüfus, gençler, yoksullar, çocuklar, işsizlere yönelik kalkınma arayışları ön plana çıkıyor. Gerek Dünya Bankası’nın, gerek BM Kalkınma Programı’nın, gerekse AB’nin kalkınma eksenlerinde öncelik bu alanlara kaymış görünüyor. İstek tabandan gelecek, taban çalışmalarının her aşamasında önemli birer paydaş, aktör olarak yer alacak. Sorunların çözümünü kamu ve kamu dışı kuruluşlarla beraber o alanda gerçekleştirecek” dedi.

Doç. Dr. Gülçubuk, Genel Müdürlüğümüzün ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığının yaptığı çalışmaların çok önemli ve katkı verici olduğunu kaydederek, “Ben ‘keşke’ diye başlıyorum, bu kurumların bu tür çalışmalarına gereksinim duyulmasa. Ama ülkenin içinde bulunduğu temel sorunlar işsizlik, yoksulluk. Bunlar birbirini besleyen unsurlar. Bunların sonucunda da bireyi dışlanma duygusuna iten faktörler var. Bireyi dışlanma duygusuna itmeden, aidiyet duygusu hissettirecek çalışmalar bunlar olacaktır. Ben aslında Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğünün çalışmalarını biraz ekonomik boyutta, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün çalışmalarını da biraz sosyal ve kültürel boyutta ele alıyorum. Bunların ikisinin birbirini tamamlaması lâzım.

Yoksulluğu sadece onlara bir şeyler vererek ve onların günlük yaşamlarını kurtararak yenmeye çalıştığımız zaman bu 1 gün 5 gün gidiyor. Bakın çok ilginç olan bir şey var. Kırsalda, tarımsal üretimde bulunan, fakat kendi ürettiğini tüketemeyen bir toplum yapısı var. Kendi içinde bir çelişki. Kırsalda yoksulluk genelde dünyada kentselden daha azdır. Olanaklar varsa tabi. Kırsalda yoksullukla mücadele etmenin maliyeti - Nermin Hanım çok daha iyi bilir - kentlere göre en az yarı yarıya düşer. O zaman kırsalda yoksullukla mücadele edip daha doğrusu yoksulluğu azaltmaya yönelik çalışmalarda bulunup bunların kentlere akışını önlememiz gerekiyor. Yani işi ekonomik boyutta ele alamayış, entegre boyutta ele alamayış başarıyı olumsuz etkileyen faktörler olabilir. Ben hep kırsal kalkınma derslerinde öğrencilere şunu söylerim: ‘Proje bir gereğece

dayanmalı. Kalkınma tabandan gelmeli ve bir ihtiyacı karşılamalı. O ihtiyacın da o insanın bulunduğu yerde yaşam koşullarını sağlamaya yönelik olması gerekir.’ Bütün bu çalışmaların asıl önemlisi sürdürülebilir olması lâzım, çarpan etkisinin olması lâzım ve proje bittikten sonra da o insanların kendi sorunlarını çözebilecek kapasiteye gelmeleri lâzım. Çünkü bizim insanlarımız en ufak bir sorunda hemen kamunun kapısını aşındırıyor. Ben eminim ki Genel Müdürümün kapısını belki günde 100-150 kişi aşındırıyor, Nermin Hanım’ın kapısını 500 kişi aşındırıyor. İşte bizim yapacağımız çalışmalar bu kişilerin sayısını azaltmalı. Kurumlar yoksulları bağımlı yapmamalıdır. Yoksullar kendilerini bir kurum ya da kuruluşa bağımlı hissetmemeliler. Yardım almak ayrı bir şey, iş vermek ayrı bir şey, istihdam oluşturmak ayrı bir şey ama eğer bir yoksul bir kurumu kendisinin güvencesi olarak görüp kendisini oraya bağımlı hissediyorsa yoksulluk bir dönem sonra ‘kültür’ haline dönüşüyor. Onu üretimin hiçbir aşamasına katamıyorsunuz. İşte bütün bu kurumların yaptığı şeyleri bu açıdan önemsiyoruz. Yoksulluk bir kültür değil, yaşamın bir aşamasıdır, onu çalışmayla, üretimle, kalifiye eleman olma niteliğini kazanmasıyla aşılabılır bir sorun haline getirmemiz gerekiyor” diye konuştu.

“Her türlü desteği veriyoruz ama ‘İnsan kaynağımız nedir?’ Bunu çok iyi dikkate almamız lâzım” diyen Gülçubuk, “Biz bu destekleri verdiğimiz zaman eğer bu projenin geri dönüşü 2 yılsa biz 2 yıllığına buralarda projenin konusuna bağlı olarak ziraat mühendisi, süt teknolojü, belki bir işletmeci istihdam etmeliyiz. Bu projenin içerisinde genel bütçeye

vurduğunuz zaman yüzde 5-6’lık bir maliyet çıkarır. O projenin geri dönüşü bittiğinde üreticiler belki de artık kendi ayakları üzerinde durabilecek ve o kişi de maaşını, giderlerini karşılayabilecek duruma gelebilecektir. Tarım danışmanlığı bu konuda iyi uygulandığında iyi bir örnektir” diye konuştu.

‘Balık tutma’ örneğine değinen Doç Dr. Bülent Gülçubuk şunları söyledi:

“Dünyada yeni kalkınma anlayışı balık verme yerine balık tutmayı da reddediyor. Çünkü balık tutması için bir yerde balık olması lâzım. Bunun yerine yeni kalkınma anlayışı diyor ki ‘Bireylere artık karada avlanmayı öğretmemiz lâzım.’ Ceylan avlayacaksa kurdun olduğu yere göndermeyeceksiniz. Yeni yaklaşım bunu öngörüyor.”

Programa telefonla katılan Sürdürülebilir Kentsel ve Kırsal Kalkınma Derneği (SÜRKAL) Yönetim Kurulu Üyesi Zekai Bakar ise yeni yaklaşımda yerelliğin son derece önemli olduğunu belirterek, “Aşağıdan yukarıya doğru bir yaklaşım ve ilke belirlemelerine gitmek gerekiyor. Kalkınma süreci bir karşılıklı öğrenme sürecidir. Yani biz onları etkileyeceğiz, onlar bizi etkileyecek” şeklinde konuştu.

Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürü Mehmet Taşan, Bakanlık olarak kırsal alanda yaşayan insanların gelir seviyesini yükseltmek, hayat standartlarını geliştirmek, istihdamı arttırıcı önlemler almak amacıyla değişik projeler uyguladıklarını dile getirdi. Tarımsal sektöre bakıldığında işletmelerin küçük ve dağınık olduğunun altını çizen Taşan, “O zaman çiftçilerimizin bu küçük

ve dağınık işletmelerle rekabet imkânı olamayacağı için mutlaka güçlerini birleştirmeleri gerekiyor, örgütlenmeleri gerekiyor. Biz örgütlenmeyi teşvik amacıyla özellikle kooperatif çatısı altında bir araya gelen çiftçilerimize kooperatifleşmeyi teşvik etmek için değişik projeler uygulamaktayız. 2006 yılında başladığımız Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi var” dedi.

Genel Müdür Taşan, 2003 yılında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun bir toplantısına katıldıklarını belirterek, “Bütün taraflar o toplantıya katılmıştı. ‘Kırsal kesimde Fon kaynaklı neler yapılabilir, hangi projeler uygulanabilir?’ konularını konuştuk. Tabi o toplantıdan sonra biz iki kurum birlikte çok çalıştık. Burada tabi Nermin Hanımın hakkını mutlaka teslim etmek lâzım. Onunla birlikte o zamanki Fon Genel Sekreteri Kayseri Valimiz Mevlüt Bilici ve şu andaki Genel Müdürümüz Aziz Bey’in çok önemli katkıları var. Biz ortaya bir proje koyduk. Bu projeye fakir olan, 3294 sayılı Yasa kapsamında ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun hedef kitlesi olan insanları kırsal kesimde sürdürülebilir bir projeye yerinde daha müreffeh bir hayata nasıl kavuşturabiliriz, istihdama nasıl bir katkı sağlayabiliriz diye bir proje ortaya koyduk. Bunun adı KASDEP(Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi). Şimdi tabi bunlar dar gelirli kişiler olduğu için mutlaka güçlerini birleştirmeleri gerekiyordu. Ben uzun süre taşrada hem İlçe hem İl Müdürlüğü döneminde sosyal yardımlaşma kaynaklı çok değişik projeler uyguladım. Ama dağınık yerlerde, her biri değişik köylerde insanları bir araya getirmek mümkün değildi. Bizim bir kooperatif

proje modelimiz var. Bir köye yönelik veya birkaç köyün içinde bulunduğu bir bölgeye yönelik bir kalkınma projesi. İnsanları bir araya getiriyoruz. Biz tabandan talep bekliyoruz. Nedir? İnsanlar kooperatifini kursun. Hangi insanlar? 3294 sayılı Yasa kapsamındaki yoksul insanlar. Kooperatiflerini kuruyorlar. Güçlerini birleştiriyorlar. 'Biz şu projeyi uygulayacağız' diyorlar. Onu İl Müdürlüğümüz değerlendiriyor. Bunların fizibiliteleleri yapıldıktan sonra Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Mütevelli Heyeti 'Bu insanlar 3294 sayılı Yasa kapsamında mıdır? Fakir midir?' ona karar veriyor. Daha sonra bu bize geliyor. Biz Genel Müdürlük olarak bunu değerlendirdikten sonra Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğüne sunuyoruz. Fon Kurulu kararıyla kooperatifler programa alınıyor. Şimdi bu insanlar zaten fakir, muhtaç. Biz tabi şu andaki projede 2009 yılından itibaren 4 ineğe çıkarırdık. Artık 4'er hayvan veriyoruz. Ama sadece mesele hayvan

vermek değil. Önce kooperatif kuruluşuyla ilgili onlara bir eğitim veriliyor. Yani 'Kooperatifi neden kuracaksınız? Bu projeyle bir araya geldiğinizde devlet size hangi desteği sağlayacak?' bunlar anlatılıyor. İnsanlar kendi hür iradeleriyle kooperatifi kuruyor. Ağırklıklı olarak uyguladığımız projeler hayvancılık projeleri. Şu ana kadar bizim teklifini yaptığımız 1122 kooperatifi Fon Kurulu programa aldı. Şu anda yürürlükte olan 1007 kooperatifimiz var. Nermin Hanım da bahsetti, 847 kooperatifimize de şu ana kadar 566 milyon lira destek sağlandı. Çok önemli bir imkân, çok önemli bir kaynak. Bunlar eğer hayvancılık konusunda proje uygulayacaksa bu konuda bunlara eğitim veriliyor" diye konuştu. Medyada yer alan bazı haberlere de dikkat çeken Taşan, şunları söyledi:

"Şimdi basında sürekli konuşuluyor tabi 'Bu hayvanlar ne oluyor?' diye. Ben size istatistikler vereyim. Altı aylık dönemler

halinde İl Müdürlüğümüzün elemanları bunların denetimini yapıyor ve bize bir kontrol çizelgesi gönderiyor. Biz de aynı şekilde SYDGM'ye bunu raporluyoruz. Şu ana kadar 579 kooperatifimize 9 bin 478 gebe düve verilmiş. Bu işletmelerde 161 bin 386 damızlık mevcut. 42 bin 848 hayvanı satmışlar. Bu işletmeyi çevirebilmesi için tabi ki satacak. Mevzuata göre verilen damızlığı tutmak zorunda. Ondan sonra elde edilen yavruları isterse damızlığa ayırabilir, isterse satabilir. 8 bin 936 adet de şu anda bu kooperatiflerimizde satışa hazır düve var. Yani tamamını satan yerler de var. Tabi bununla ilgili işlemler yapılıyor. Ama işletmesini 2,3, 4 kat büyüten, 2 hayvanı 10'a çıkarmış, şu anda 10 hayvanı olan işletmelerimiz de var. Biz mümkün oldukça da bu işletmeleri grup halinde veya toplu hareket etmeye de özendiriyoruz. Eğer üyeler arasında bir uyum varsa toplu işletmelere de bu şekilde müsaade ediyoruz."

Kırıkhan'da gençlere büyük fırsat

Kırıkhan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, İskenderun ve Antakya'dan sonra Hatay ilinin en gelişmiş ilçesi olan Kırıkhan'da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü'nün gelir getirici projeler kapsamındaki faaliyetleri ile Kırıkhanlı gençlere yeni bir hayat sunuyor.

Bu kapsamda, ekonomisi yaklaşık yüzde 50 oranında tarıma dayalı olan Kırıkhan ilçesinde, Kırıkhan SYD Vakfı, gelir getirici proje destekleri kapsamındaki kırsal alana ilişkin projeler yürütüyor. Bu projelerden biri de Nar Fidesi Yetiştirme Projesi.

Amacı, yoksul birey ya da hanelerin kendi geçimlerini sağlayacak işleri kurmaları, gelir elde etmeleri ve başlatıcıları çalışmalarını uzun süre devam ettirebilmeleri olan gelir getirici proje destekleri kapsamında ilçe merkezine 2 km uzaklıktaki Özsoğuksu köyünde söz konusu projeyi gerçekleştiren İclal Küçük, babasını kaybetmesinin ardından annesi ile birlikte akrabalarının yardımı ile zorlukla geçimlerini sağlarken, Nar Fidesi Yetiştirme Projesi ile ailesinin geçimini sağlamaya başladı.

Nar Fidesi Yetiştirme Projesi, teknik ve ekonomik olarak yerel koşullara uygunluğu ve nar meyvesinin yöresel satış ve pazarlama olanaklarının bulunması ile de dikkat çekiyor. Projeden yararlanan İclal Küçük ise genç ve işsiz kızlara, çalışarak, tarım sektöründe de olsa ekonomide üretken hale gelinebildiğini gösteriyor. Aynı zamanda Hatay Kırıkhan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanı Kaymakam Fecri Fikret Çelik'in de bizzat yerinde incelediği Nar Fidesi Yetiştirme Projesi diğer vatandaşlara da örnek oluyor.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen gelir getirici proje destekleri kapsamında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığı ile bitkisel - hayvansal üretim, tarımsal ürün işleme, hediyelek-turistik eşya üretimi, market işletmeciliği, kuaförlük, terzilik, elektronik eşya satışı, el sanatları, mobilya üretimi ve satışı, konfeksiyon, çiçekçilik, lokantacılık, kırtasiyecilik, elektrikçilik, tornacılık, gümüş eşya üretimi, doğalgaz - sıhhi tesisatçılık vb. konulardaki projelere destek veriliyor.

SOYBİS AB Raporunda

AB, 2009 ePractice (e-uygulama) raporunda Sosyal Yardım Bilgi Sistemi'ne (SOYBİS) yer verdi.

Raporda, SOYBİS'in 27 Ekim 2009 tarihinde Devlet Bakanlığı Hayati Yazıcı tarafından Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü'nde kamuoyuna tanıtıldığı belirtildi. SOYBİS'le kamu kurumlarının, sosyal yardım için başvuran kişiye ait, farklı kamu kurumlarında bulunan bilgilere erişebilir hale geldiğine dikkat çekilen raporda şu ifadeler yer verildi:

“Sistem uygulamaya konmadan önce başvuru sahiplerinden yardıma muhtaç olduklarını kanıtlamaları istenirken, sistemin devreye girmesinden sonra vatandaşlardan yalnızca kimlik bilgileri talep edilmektedir.”

Beşikdüzü'nde eğitim projeleri meyvelerini veriyor

Trabzon Beşikdüzü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından hazırlanan ve Genel Müdürlüğümüzce onaylanan 2009-2010 yılı eğitim yardımı projeleri hayata geçirilmeye başlandı.

Genel Müdürlüğümüzün “Taşımalı Eğitim” yardımları kapsamında, Beşikdüzü’ndeki aileleri sosyo-ekonomik sıkıntı içinde olan, köylerden ilçe merkezindeki liselere gelen ve düzenli beslenemeyen gelişme çağındaki 79’u kız, 117’si erkek olmak üzere toplam 196 lise öğrencisine her gün üç çeşit sıcak öğle yemeği veriliyor ve aynı öğrencilerin taşıma ücretleri de yine Beşikdüzü SYD Vakfı tarafından karşılanıyor. Vakıf yetkilileri, söz konusu eğitim desteklerinden yararlanan öğrencilerin velilerinin Vakfa gelerek çocuklarına harçlık verme ve yol ücretlerini karşılama sıkıntılarının ortadan kalktığını belirttiklerini ve bu desteklerin her yıl devam etmesi yönünde talepte bulduklarını dile getiriyorlar.

Vakfın eğitime yönelik katkıları ise sadece taşımalı eğitim yardımları ile sınırlı kalmıyor. Vakfın eğitim projeleri içinde yer alan “İmkân Verin Başarayım Projesi” ile ilköğretimin ikinci kademesinde okuyan 74’ü kız, 81’i erkek olmak üzere toplam 155 öğrenciye Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğünce ortaklaşa SBS kursu açıldı ve öğrencilerin her türlü kaynak kitapları, test kitapları, deneme sınavları ve fotokopi masrafları Vakıf tarafından karşılanıyor. Yine aynı proje kapsamında liselerin 12. sınıfında okuyan ve maddi imkansızlık yüzünden dershaneye gidemeyen 28’i kız 13’ü erkek olmak üzere

toplam 41 öğrenci için de ÖSS kursu açıldı ve bu öğrencilerin de bütün eğitim materyalleri Vakıf tarafından karşılanıyor.

Bütün bu projelerin oldukça başarılı bir şekilde devam ettiğini belirten Beşikdüzü Kaymakamı Alper Faruk Güngör ise, “Toplumlar eğitim sayesinde var olur ve kalkınabilir, günümüzün en önemli kaynağı insan, en önemli yatırımı ise insan eğitimine yapılan yatırımdır. Biz de bu durumu bildiğimiz için maddi imkansızlıklar nedeniyle dershaneye gidemeyen öğrencilerimize devletimizin imkanlarını sunarak kursları onların ayağına getirdik. Amacımız, geleceğimizi emanet edeceğimiz öğrencilerimize her türlü imkanı sağlayarak başarıyı artırmaktır. Bu yüzden hiçbir eğitim yardımından kaçınmayı her türlü yardımı onlar için seferber ederek eğitimde fırsat eşitliğini yaratmış bulunmaktayız” diyor.

“Bu güvene layık olmaya çalışacağım”

Bireysel gelir getirici projeler kapsamında Manisa Ahmetli Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) tarafından desteklenen “Hakan Oto Elektrik” isimli işyeri Kaymakam Fuat Gürel tarafından açıldı.

Ahmetli Sanayi Sitesi’ndeki açılış törenine Kaymakam Fuat

Gürel’in yanı sıra İlçe Emniyet Müdürü Mustafa Gökhan Solak, İlçe Milli Eğitim Müdürü Gündüz Atbaş, Esnaf Odası Başkanı Suat Boyacı ve Sanayi Sitesi esnafı katıldı.

Kaymakam Fuat Gürel yaptığı konuşmada “Mesleği olan ancak maddi imkânsızlıklar nedeniyle işyeri açamayan kişilere yönelik hazırlanan bireysel gelir getirici projelere Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu tarafından proje başına 15 bin TL’ye kadar finansman desteği sağlanmaktadır. Bunun güzel bir örneğini Hakan Çitil isimli vatandaşımı-

zın hazırladığı oto elektrik projesi oluşturmaktadır” dedi. Sanayi Sitesi’nde Ahmetli SYDV’nin katkıları ile en son teknolojik cihazlarla donatılan işyerinin faaliyete geçmesini sağlayan başta İlçe Kaymakamı olmak üzere herkese teşekkür eden Hakan Çitil ise “Bu güvene layık olmaya çalışacağım” diye konuştu.

Bireysel gelir getirici projeler kapsamında 13 bin 750 TL’ye finanse edilen oto elektrik atölyesi projesinin geri ödemesi ilk 2 yılı ödemesiz, daha sonra da 6 eşit taksitte faizsiz olarak yapılacak.

“artık geleceğe daha umutla bakıyorum”

Eşinden ayrılan, iki ve altı yaşında iki kızıyla birlikte doğup büyüdüğü Bakırköy’e yerleşen Emine Erikli, Bakırköy SYD Vakfından aldığı yardımla ve evinde elle ördüğü lifleri pazarda satarak geçimini zar zor sağlamaya çalışırken, Vakfın verdiği gelir getirici küçük ölçekli proje desteği sayesinde kendi işini kurdu.

El işi lif örüp pazarlarda satarak iki çocuğuyla birlikte geçimini sağlamaya çalışan Emine Erikli, Bakırköy Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının aldığı örgü makinesiyle tekstil firmalarına ürün satışı yaparak, hayatını kazanmaya başladı.

Eşinden ayrılan, iki ve altı yaşında iki kızıyla birlikte doğup büyüdüğü Bakırköy’e yerleşen Emine Erikli, Bakırköy Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfından aldığı yardımla ve evinde elle ördüğü lifleri pazarda satarak geçimini zar zor sağlamaya çalışırken, Bakırköy Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının verdiği gelir getirici küçük ölçekli proje desteği sayesinde kendi işini kurdu.

Emine Erikli, Vakıftan destek almadan önceki hayatını ve aldığı desteğin hayatını nasıl değiştirdiğini şöyle anlatıyor:

“Gece gündüz lif örüyordum. Ördüğüm lifleri de pazarlarda

satamıyordum. Elde ettiğim gelirle, ev kirası, fatura ve mutfak masraflarını karşılamam imkânsızdı. Vakıftan ve akrabalarım-dan aldığım maddi yardımlarla da geçinemiyordum. Yeni bir iş arayışına girdim. Evde kasnaklarla yaptığım lifi satmak için toptancılarla görüştüm. Life olan talebi görünce ikinci el makine arayışına girdim. Piyasa araştırmasında ortalama 1500 TL ikinci el makineler olduğunu öğrendim. Durumu Vakfa ilettim. Vakıf çalışanları bana, uygun makineyi bulduğum takdirde yardımcı olacağını söyledi. Verdikleri sözü tuttular ve makineyi aldım. Çok mutluyum. İki çocuğuyla artık geleceğe daha umutla bakabiliyorum.”

Bakırköy SYD Vakfının yardım ve desteğe ihtiyacı olan vatandaşlara sağladığı olanaklar ise sadece Emine Erikli ile sınırlı değil. İlçede Emine Hanım gibi çeşitli konularda becerileri olan, ancak bu becerilerini gelire dönüştüremeyen kadınlara kendi

ayakları üzerinde durabilmelerini sağlayacak mesleklerin önünü açan Vakıf, aynı zamanda çeşitli sosyal hizmet ve mesleki eğitim projeleri ile de mesleği olmayan ve bakıma ihtiyacı olan toplumun farklı kesimlerinden insanların da sorunlarına çözüm buldu.

Bakırköy Kaymakamı Dursun Ali Şahin, fakir ve yardıma muhtaç vatandaşlara geçici yardım vermek yerine geçim sıkıntılarında kalıcı çözüm bulmak için onlara balık tutmasını öğrettiklerini söyledi. Şahin, “İlçemizde Umud Çocukları Barınağı’nda kalan 15 gence elektrik tesisatçılığı kursu açtık. Kursu başarıyla tamamlayan dört kişiye sigortalı iş bulduk. Ayrıca Emine Erikli örneğinde olduğu gibi elinde mesleği olan kadınların iş kurması için onları yönlendirip, kendilerine maddi destekte bulunuyoruz. Önümüzdeki aylarda Türkiye İş-Kur İstanbul İl Müdürlüğü ile ‘Yaşlı Bakımı ve Özürlü Bakım Projesi’ yapacağız” dedi.

yoksullukla mücadelede internet kullanımı

Anadolu Üniversitesi'nin yaptığı bir araştırmada internetin yoksullukla mücadele stratejisi olarak kullanılabilirliği yönünde bulgulara ulaşıldı

Anadolu Üniversitesi'nin yaptığı bir araştırmada internetin yoksullukla mücadele stratejisi olarak kullanılabilirliği yönünde bulgulara ulaşıldı.

BBC'nin Türkçe İnternet sayfasında Anadolu Üniversitesi'nin Eskişehir'deki 208 yoksul hanede 18 ay boyunca yürüttüğü çalışmada medyanın nasıl kullanıldığını ve internet kullanımını ele aldığı belirtildi. BBC'nin sorularını yanıtlayan araştırma ekibinden Yrd. Doç. Dr. Hakan Ergül, Türkiye'nin internet konusunda çok hızlı gelişen, dinamik bir ülke olduğunu kaydederek, "2000-2007 yılları arasında 7 yıllık bir süreçte internet kullanıcılarının oranı yüzde 700 artmış durumda. Ben bu son geçen 5-6 aylık sürenin de önemli bir katkıda bulunduğunu düşünüyorum, ama genel olarak söylemek gerekirse Türkiye'de nüfusun yüzde 35'i yani 27 milyon kişi internet kullanıyor. Ailelerin de yüzde 30'a yakını internet erişimine sahip" dedi.

Bu çalışmayı Türkiye'nin gelişmişlik açısından 6. kenti olan Eskişehir'de

yaptıklarına dikkat çeken Ergül, "Çalışmayı yaptığımız kesimler kentli yoksullar. Dolayısıyla çalışmanın Türkiye'ye yönelik bir genelleme hedefi yok. Ama yine de çok çarpıcı birtakım rakamlar çıkıyor" diye konuştu. Yrd. Doç. Dr. Ergül, Türkiye'de hanelerin internete erişim oranı yüzde 30 iken kendilerinin çalışma yaptıkları hanelerde yüzde 50'ye yakın internet erişimi olduğunu vurgulayarak, "Televizyonun hemen arkasından kullanılan medya aracının internet olması bizim için de şaşırtıcıydı. Çünkü ilk bakışta düşündüğümüz zaman internet gibi yeni teknolojiler, daha düne kadar orta ve üst sınıftan sahip olması gerektiğini düşündüğümüz ya da sahip olabileceğini düşündüğümüz iletişim araçlarıydı. Yüzde 47 oranında bir modem sahipliği, yüzde 40'ın üzerinde bir internet kullanımı bizi de şaşırttı. Fakat sonrasında ailelerle birlikte yaşadığımız ve internetin nasıl kullanıldığını gördüğümüz zaman gerçekten de bu hanelerin yoksul olmalarına rağmen değil, yoksul oldukları için interneti kullanmak duru-

munda oldukları kanısına ulaştık. Çünkü internet üzerinden bütün hane üyeleri yani anne, baba ve çocuklar diledikleri bilgilere ücretsiz ulaşabiliyorlar” şeklinde konuştu.

“Bir ailenin günde sadece bir gazete alarak aylık ne kadar bir maliyeti karşılamak durumunda kalacağını varsayın” diyen Ergül, “Bunu bertaraf edebiliyor internet. İstedikleri gazeteye, içeriklere ulaşabiliyorlar. Bu birincisi. İkincisi, iş ilanlarına internette ulaşabiliyorlar. Kendi profillerini iş ilanları için ekleyebiliyorlar, yani işverenlerin kendilerine ulaşmasını sağlayabiliyorlar. Özellikle babalar için geçerli bu. Çok ciddi bir işsizlik oranı var çünkü burada. Bunun yanı sıra örneğin çocuklar için bütün eğitim süreci içinde gereken ödev materyalleri için bilgi kaynağına internet sınırsız bir olanak sağlıyor. Gazete taramak durumunda da kalmıyorsunuz bir habere veya bir bilgiye ulaşmak istediğinizde. Artık dediğim gibi basılı materyaller ciddi biçimde piyasada gelemeye de başladılar. Yanı sıra şunu da ifade edeyim, ailenin içerisinde bir genç olduğunu varsayın. Bu gencin tek ihtiyacı hiç kuşkusuz ders ya da ödev değil. Bir taraftan film izlemek istiyorlar, bir taraftan müzik dinlemek istiyorlar. Sevdikleri gruplar var, takip etmek istedikleri kişiler var, sanatçılar var. Bütün bunlara internet imkân tanıyabiliyor. Çocuğunuzu sinemaya göndererek, üstelik toplu taşımaya, orada tüketeceği diğer maddelere de bir para ayırmanız gerekecek. Artı sinema ücreti, artı konser ücreti, artı albüm ücreti. Bütün bunları aylık neredeyse 40 liraya varan bir rakamla alenin bütün üyelerine ulaştırabilecek bir bilgi ve kültürel tüketim ortamı sağlıyor internet” ifadesini kullandı.

Ergül, internetin bir başka özelliğini gözlemlediklerini belirterek, “Bizim çalışmayı yaptığımız bölgede çok ciddi bir göç sorunu söz konusu. Göçle gelen ailelerin buldukları bölgelerdeki, orada bıraktıkları akrabalarıyla iletişimlerini de ücretsiz konuşma yazılımları aracılığıyla internet üzerinden yapabildiklerini gördük. Bu çok ciddi bir telefon ücretinden muaf tutuyor aileyi. Bu önemli bir katkı” dedi.

“Kendilerini şaşırtan, genellemeyecekleri, ama neredeyse bir eğilim gibi giderek daha fazla tüketicinin kullanmaya başladığı bir başka şeyin olduğunu” kaydeden Yrd. Doç Dr. Hakan Ergül, “İlkokuldan terk bir anne kızının internete olan ilgisinden dolayı interneti öğrenmiş durumda. Anne ev gelirine katkıda bulunmak için her hafta birtakım elişleri yapıyor, örgüler örüyor ve bunu semt pazarında satıyor. Fakat söylediği şeydi: İnterneti keşfettikten sonra artık herkesin yaptığı modelleri kullanma durumunda kalmadığını, kızı sayesinde belli modelleri internetten indirdiğini söyledi. Bu şaşırtıcıydı. Ailesine bir taraftan çok ciddi gelir de sağlayabiliyor” diye konuştu.

Dijital eşitliğin sağlanması çağrısında bulunan Ergül, “Şimdi bunun bir reçetesi yok. Ama illa bir reçete verilecekse bu reçetenin içerisinde birden fazla paydaşın olması gerek. Sosyal devlet orada olmalı. Yoksul hanelerin internete ve dijital teknolojiye erişimini desteklemek için elinden gelen bütün desteği vermesi ve makro politikalar uygulaması gerek. Bu birincisi. Peki, bu politikaları nasıl uygulayacak? İşte o aşamada yerel yönetimlerden mutlaka destek almalı, çünkü gerçekten hanelerin yaşadıkları sıkıntıları

yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları çok daha yakından takip edebiliyorlar. Belki bu teknolojiler bu hanelere çok daha ucuza sağlanabilir. Belki belirli kartlarla satılabilir bu ürünler. Belirli merkezler kurulabilir mahallelerde. Ücretsiz olarak bütün hane üyelerinin kullanabileceği merkezler kurulabilir. Teknolojiyi sağlamak yetmiyor. Bir taraftan da Milli Eğitim Bakanlığının başlattığı, gerçekten altını çizmek, çok daha fazla üzerinde düşünülmesi ve tasarlanması gereken bir olgu var. O da medya okuryazarlığı eğitimi” dedi.

Ergül şöyle devam etti:

“Bunun için de nesillerce beklemeniz gerekmiyor. 2-3 yıl içerisinde bu farkların doğduğunu ve farklardan kaynaklanan sorunların da krize dönüşmeye başladığını toplumlarda görebiliyorsunuz. Kültürel tüketimde farklılaşmaktan söz etmek mümkün. Nesillerin kültürel tüketimlerini sağladıkları, bağlandıkları ortamlardan söz ediyoruz. Sadece internet değil tabii kuşkusuz. Telefon da söz konusu. Bunlara sahip değilseniz bir neslin dilini kaçırıyorsunuz. Sözelimi bu teknolojilere sahip olanlar günlük hayatı, kendi yakın çevrelerini ve uzak çevreyi takip etmekte kolayıyla uyum göstermekte çok daha avantajlı olacaklar. Eğer siz buna sahip değilseniz zaman içerisinde sistem dışında kalırsınız. Bunu ister işsizlik olarak tanımlayabilirsiniz, ister sosyalleşme açısından tanımlayabilirsiniz. Marjinalleşme olarak tanımlayabilirsiniz. Birçok adı olabilir. Yoksul olmaktan kaynaklanan durumlara bir de bu eklenecek. Doğrudan doğruya dünyayı ve çevrelerinde olup biteni eşzamanlı olarak takip edememek gibi bir sorunla karşı karşıya kalmak mümkün.”

çocuklar sokaktan kurtulacak

Erzurum Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından ortak yürütülen projeye sokakta çalışan çocuklar bir çatı altında toplanarak eğitilecek.

Erzurum Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından ortak yürütülen projeye sokakta çalışan çocuklar bir çatı altında toplanarak eğitilecek.

Merkeze bağlı Palandöken ilçesi, Yıldızkent semtinde yaptırılan Çocuk Danışma ve Eğitim Merkezi (ÇODEM) törenle açıldı. Açılışı Vali Sebahattin Öztürk tarafından gerçekleştirilen merkezde, sokakta çalışan 217 çocuk aileleriyle birlikte rehabilite edilerek eğitilecek. Müzik, spor, bilgisayar ve resim konularında haftanın belirli günlerinde çocuklara ders verilecek. SYDV'de görevli Haluk İlhan ile Adem Akdağ'ın koordinatörlüğünde gerçekleştirilen proje bir yıl süreli olacak.

Açılıшта bir konuşma yapan Erzurum Vali Yardımcısı Mehmet Gök, "Genellikle Erzurum gibi büyük kentlerde,

çocukların bazı durumları önemli bir sorun olarak kentin önünde dururlar. Bunlar çözülmediği zaman ileride daha büyük sorun olarak karşımıza çıkabilirler. Sorunların temelden çözümü için de, ulusal ve yerel düzeyde planlı ve organize uygulamaların derhal başlatılması zorunluluk arz etmektedir" dedi.

Vali Sebahattin Öztürk de çocukları sefaletten kurtarmanın insanlık görevi olduğu kadar dini bir görev de olduğunu altını çizerek, "Bizim amacımız Erzurum'daki çocukları sokaklardan ve istismardan kurtarmak. Erzurum bu konuda diğer illere göre biraz daha şanslı. Hedef önce Erzurum ama gönül ister ki önce Türkiye, sonra da dünyadaki bütün çocuklar sokaktan kurtulsun" diye konuştu.

Vali Öztürk, daha sonra eğitim merkezini gezerek yetkililerden bilgi aldı.

“Sağlıklı Dişler Mutlu Gülüşler”

DAYANIŞMA

Niğde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfıyla İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün işbirliğiyle gerçekleştirilen “Sağlıklı Dişler Mutlu Gülüşler” adlı proje çerçevesinde yaklaşık 4 bin ilköğretim öğrenci-

sine temizlik paketi dağıtıldı. “Sağlıklı Dişler Mutlu Gülüşler Projesi”, 30 Mart 2010 tarihinde düzenlenen törende Niğde Valisi Alim Barut ve İl Millî Eğitim Müdürü H.İbrahim Yaşar tarafından

basına tanıtıldı. Projeden merkez ve merkeze bağlı kasaba ve köylerde eğitim gören toplam 3 bin 980 ilköğretim 1. ve 2. sınıf öğrencisi faydalandı. Proje kapsamında öğrencilere içinde diş fırçası, diş macunu, tarak, tırnak çakısı ve ıslak mendil bulunan temizlik paketleri dağıtıldı.

Niğde’de ayrıca merkeze bağlı kasaba ve köylerden taşınmalı eğitimle merkezde eğitimine devam eden 364 ortaöğretim öğrencisine de sıcak öğle yemeği veriliyor. Üç kaptan oluşan yemeğin dağıtımını ise Niğde Öğretmen Evi’nde veriliyor.

Tarsus barınma yardımlarını sürdürüyor

Mersin Tarsus Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) tarafından ihtiyaç sahibi bir aile için Gülek beldesinde yaptırılan prefabrik ev törenle teslim edildi.

Daha önceki evleri harabe du-

rumda olan ve engelli 16 yaşında çocuğu bulunan Mehmet Şahin’e (50), SYDV Mütevelli Heyetinin 25.11.2009 tarihinde aldığı karar uyarınca yapılan prefabrik ev içi döşenerek Kaymakam Dr. Mehmet Gödekmerdan tarafından törenle teslim edildi. Toplam 50 metrekare olan ev iki oda, salon, mutfak, banyo ve tuvaletten oluşuyor.

Kaymakam Mehmet Gödekmerdan açılış töreninde yaptığı konuşmada “Vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını yerine getirdikçe bizler de mutlu oluyoruz. Bundan sonra

da bu tür çalışmalarımız devam edecek. Geçen ay Kumdere köyünde yine bir vatandaşımıza evini teslim ettik. Bugün burada teslim edeceğimiz evin iç döşemesini Gülek Belediye Başkanı ve meclis üyeleri ile hayırsever vatandaşlarımız yapmıştır. Huzurlarınızda hepsine teşekkür ederim” dedi. Evi teslim alan aile reisi Mehmet Şahin ve eşi Safiye Şahin ise Kaymakam’a teşekkür etti.

Teslim törenine Gülek Belediye Başkanı Tekin Çelik, İlçe Müftüsü Abdulkadir Akbaba ve SYDV Müdürü Kemal Yıldırım katıldı.

Bolu SYD Vakfından eğitim seminerleri

Ekonomik güçlükler nedeniyle temel sağlık ve eğitim hizmetlerinden yararlanamayan; herhangi bir sosyal güvencesi ve düzenli bir geliri olmayan nüfusun en yoksul kesimine yönelik şartlı bir yardım programı olan, eğitim, sağlık ve gebelik olmak üzere üç şekilde uygulanan ve Genel Müdürlüğümüzün en önemli yardım programlarından birisini oluşturan Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) Programı için hazırlanan yeni modülün eğitimleri Ankara'da tamamlandı.

Eğitimlerini tamamlayan kullanıcıların da buldukları il ve ilçe SYD Vakıfları ŞNT kullanıcılarının eğitimlerine başladı.

Bolu Vali Yardımcısı Cemal Yıldız tarafından, "Kamu Yönetiminde Etik İlkeler ve Kuralları" konulu eğitim semineri, Bolu Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı personeli ve il eğitici Deniz Hakan Yaman tarafından ise ŞNT eğitim semineri verildi.

Vali Yardımcısı Yıldız, "Kamu Yönetiminde Etik İlkeler ve Kuralları" konulu eğitim seminerinin açılışında yaptığı konuşmada, "3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ile kurulan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları, kurulduklarından bugüne kadar geçen sürede özellikle fakru zaruret içinde olan ve herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmayan muhtaç vatandaşlarımıza yardım edilmesi konusunda önemli görevler yürütmüşlerdir" dedi.

Yıldız konuşmasında ayrıca şu ifadeleri kullandı:

"SYD Vakıflarında görev yürüten siz değerli vakıf çalışanlarının da, vatandaşa hizmet sunmada büyük gayretleri olmuştur. Kamu yönetiminin her kademesindeki yöneticilerin ve çalışanların adil olması önem arz etmektedir. İyi olmak kolaydır, zor olan adil olmaktır."

Vali Yardımcısı Cemal Yıldız'ın

verdiği seminerin ardından Deniz Hakan Yaman tarafından ŞNT Eğitim semineri gerçekleştirildi.

19-25 Mart 2010 tarihleri arasında Genel Müdürlüğümüz ve TÜBİTAK tarafından Ankara'da düzenlenen ŞNT eğitimlerine katılan Yaman, yeni ŞNT modülünün kullanımı ile ilgili kendisine verilen bilgileri katılımcılara aktardı.

3 gün süren seminerin ardından, katılımcı Vakıf Personeli ise söz konusu seminerlerin kendileri için çok faydalı olduğunu ifade ettiler.

Hazırlanan ŞNT eğitim programının SYD Vakıflarındaki iş yükünü hafifleteceğini ifade eden Bolu SYD Vakfı Müdürü Turgut Ergül ise, "Geçmişte vatandaşlarımız Vakıflara yardım müracaatlarında kurumları dolaşmak zorunda kalmaktaydı, ancak SYDGM tarafından hayata geçirilen Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOYBİS) ve diğer uygulamalar sayesinde bu durum ortadan kalktı" dedi.

Mardin'de sosyal market hizmete girdi

Mardin Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı bünyesinde kurulan “Sosyal Market”in açılışı yapılarak, ihtiyaç sahibi vatandaşların hizmetine sunuldu. “Sosyal Market”in açılışını Mardin Valisi Hasan Duruer yaptı. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürü Cüneyt Özbek ise Sosyal Market’in işleyişi ve marketten kimlerin yararlanacağı konusunda bilgi verdi.

Mardin Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı bünyesinde kurulan “Sosyal Market”in açılışı yapılarak, ihtiyaç sahibi vatandaşların hizmetine sunuldu. Mardin Merkez Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına bağlı olarak hizmete giren “Sosyal Market”in açılışını Mardin Valisi Hasan Duruer yaptı. ‘Sosyal Market’in açılışına Vali Hasan Duruer’in yanı sıra Vali Yardımcıları A. Ferhat Özen ve Murat Girgin, Cumhuriyet Başsavcısı Fehmi Yılmaz, Defterdar Mustafa Akdemir, Emniyet Müdürü Serdar Meriç ve kurum müdürleri ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı personeli katıldı.

Marketin açılışında konuşan Vali Hasan Duruer, yardımlaşmanın insan yaşamına ayrı bir anlam kattığını belirterek, açılan sosyal

markette işadamlarının büyük ölçüde emeğinin bulunduğunu söyledi. Duruer, “Sosyal Market kart sistemi ile çalışacak ve buradan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfında dosyası bulunan vatandaşlar aile fertleri sayısına orantılı olarak yararlanabilecek. Markette, çok sayıda ve çeşitte giyim, gıda ve temizlik ürünleri var. Bunların çoğunu hayırsever işadamlarımız hibe yolu ile bize ulaştırdı. Önemli olan bu çarkın devam etmesini sağlamaktır. Hayırsever işadamlarımızın desteğini bekliyoruz. Emeği geçen ve destek veren işadamlarına ve kuruluşlara teşekkür ediyorum” dedi.

Vali Hasan Duruer bir sosyal sorumluluk projesi ile dar gelirli dul kadınlar ile çok çocuklu kadınları ev sahibi yapmayı karar-

laştırdıklarını belirterek “Hazine-den arazi satın alıyoruz. Dul ve çok çocuklu kadınlara 1+1 veya 2+1 odalı konut yapıp, mülkiyeti ve tapusu ile teslim edeceğiz. Bugüne kadar 20 hayırsever vatandaşımız birer ev yaptırmaya taahhüdü verdi. Evlerin döşeme ve donanımını da hayırsever vatandaşlarımız aracılığıyla yapacağız. Bu kapsamda 100 konut yaptırmayı hedefliyoruz” şeklinde konuştu.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürü Cüneyt Özbek ise Sosyal Market’in işleyişi ve marketten kimlerin yararlanacağı konusunda bilgi verdi. Özbek, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı kayıtlarında dosyası bulunan 4 bin dolayında vatandaşın sosyal marketin imkânlarından yararlanacağını belirtti.

Söke SYDV, üç gencin yüzünü güldürdü

Aydın Söke Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) üç engelli gence akülü tekerlekli sandalye verdi.

Söke Kaymakamı Mehmet Demirezer, gençlerin aileleri ve SYDV Mütevelli Heyet üyelerinin de katıldığı törenle üç gence akülü tekerlekli sandalye verildi.

Törende konuşma yapan Kaymakam Demirezer, sosyal güvencesi olmayan, dar gelirli ve engelli vatandaşlarımızın her zaman yanında olduklarını belirterek, “üç gencimizin mutluluğunu hep birlikte paylaşıyoruz. Artık gençlerimiz kimseye muhtaç olmadan ve rahatlıkla istedikleri yere gidebilecekler. Bu vesile ile akülü tekerlekli sandalyelerinizi iyi günlerde kullanmanızı temenni ediyorum” dedi.

Araç yokluğu nedeniyle yıllardır sıkıntı çektiklerini kaydeden gençler ve aileleri de Kaymakam’a teşekkürlerini ilettiler.

evsizler için pratik çözüm

Ankara'nın Kalecik ilçesinin merkez ve köylerinde, özellikle yalnız yaşayan ve ev sahibi olmayan muhtaç kişiler pratik bir çözümle konut sahibi yapılarak, kışı zor şartlarda geçirmekten kurtarıldı.

Kalecik Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) Başkanlığının girişimleri ile Afet İşleri Genel Müdürlüğünden temin edilen konteynır tipi konutlar, ilçe merkez ve köylerinde, sağlıksız ve güvenli olmayan koşullarda barınan kişilere dağıtıldı.

Afet işleri Genel Müdürlüğü depolarında bulunan ve kullanım ömrünü tamamlayan konteynır tipi eski konutlar, Kalecik SYDV Başkanlığınca teslim alınarak Vakıf imkânlarıyla kısa sürede ve az bir masrafla onarıldı.

Depodan teslim alınarak tırla ilçeye getirilen konutlar muhtaçların ihtiyaçları doğrultusunda yeniden kullanılabilir duruma geldi. Onarımı yapılan 10 adet konut, ev sıkıntısı çeken, özellikle yalnız yaşamakta olanlara adreslerinde ve içinde oturulacak durumda teslim edildi. Temin, onarım ve teslim sırasında meydana gelen bütün masraflar Vakıfça karşılanırken acil konuta ihtiyacı olan yaşlı, dul ve bakıma muhtaç kişiler kısa sürede ve pratik bir şekilde konut sahibi yapıldı.

Doğanhisar'a dayanışma merkezi

Konya Doğanhisar Kaymakamlığı bünyesinde ilçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfıyla (SYDV) irtibatlı olarak Halk ve Dayanışma Merkezi kuruldu.

Düzenlenen açılış törenine Doğanhisar Kaymakamı Mehmet Aksu, Belediye Başkanı Salih Öztoklu, İlçe Jandarma Bl. Komutanı Başçavuş Hüseyin Yücel, Cumhuriyet Başsavcısı Ersel Arslan, Cumhuriyet Savcısı Erman Güner ve diğer yetkililer katıldı.

Merkezde Doğanhisar halkına İlçe Müftülüğü ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü aracılığıyla

la duyuru yapılarak kullanım ve ihtiyaç fazlası olan beyaz eşya, elektronik, mobilya ve giyim-kuşam malzemeleri toplanacak ve ihtiyaç sahibi olan vatandaşlar tespit edilerek bu vatandaşlarımızın ihtiyaçları karşılanacak.

SYDV tarafından engelli vatandaşlara yapılan yardımlar kapsamında da Kaymakam Mehmet Aksu, Cumhuriyet Başsavcısı Ersel Arslan ve Meslek Yüksek Okulu Müdürü Musa Özcan'ın katıldığı törenle Ayaslar kasabasında ayaklarını kullanamayan bir vatandaşa akülü engelli aracı verildi.

DAYANIŞMA

çiftçiye 136 adet Holstein

Kahramanmaraş merkez ilçeye bağlı Hartlap köyünde Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi (KASDEP) kapsamında 68 muhtaç aileye 2'şer adet Holstein ırkı gebe düve dağıtıldı.

Kahramanmaraş Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) tarafından SYDGM'ye 2003 yılında sunulan hayvancılık projesi 2008 yılında yatırım planına alındı. Proje kapsamında ahır inşaatları ve kooperatif binası 2009 yılında tamamlanırken Hartlap'taki fayda sahiplerine ikişer adet Holstein ırkı gebe düve teslim edildi. Toplam 933 bin 106 TL'ye mal olan proje çerçevesinde 68 aileye birer ton hazır yem alınırken hayvanlara da birer yıllık hayat sigortası yapıldı.

Kahramanmaraş SYDV, KASDEP kapsamında 2005 yılında il merkezine bağlı Topçalı köyünde 88 muhtaç aileye ve 2006 yılında

Ilıca kasabasında 100 aileye ikişer adet süt sığırları dağıtmıştı.

Tek tuşta hizmet

Kahramanmaraş SYDV'nin 01.04.2009 tarihinden bu yana uygulamakta olduğu "e-başvuru" projesi sayesinde muhtaç vatandaşlar ulaşım ücretinden ve zamandan tasarruf ediyor.

Kahramanmaraş SYDV'nin bir sene önce hayata geçirdiği projeye muhtaç vatandaşlar istedikleri saatte www.kahramanmarassydv.gov.tr internet adresine girerek yardım için online müracaat edebildikleri gibi başvurularının sonucunu, başvuru koşullarını görebiliyorlar. Böylece vatandaşların yardıma müracaat için veya talepte bulunduğu yardımın sonucunu görmek için Vakfa şahsen gelmesine gerek kalmıyor. Bu hizmet sunulmadan önce şehir merkezinde olan bir

vatandaşın ulaşım ücreti verdiğini ve zaman kaybına uğradığını belirten Vakıf yetkilileri, köylerden veya kasabalardan gelecek olan bir vatandaş için ulaşım ücreti ve zaman kaybının çok daha fazla olduğunu dile getirdi. Sosyal Yardım ve İnceleme Şefi Mehmet Akif Karadaş, projeyi hayata geçirirken bunun önüne geçmek ve daha az zaman diliminde daha fazla verim elde etmek gerekliliğinden yola çıktıklarını anlattı.

"Bu nedenle Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı 01.04.2009 itibaren online yardım başvurusunda bulunma ve yardım sorgulama hizmetlerinin yanı sıra ihale duyuruları, başvuru koşulları gibi Vakfın faaliyetlerinin güncel olarak görüntülenebildiği internet sitesini muhtaç vatandaşların ve ilgililerin hizmetine sunmuştur" diyen Karadaş, böylece vatandaşların onurlarının da rencide olmadığını kaydetti.

engelliler Van SYD Vakfı ile sevindi

Van Valiliği Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı, engelli vatandaşlara Vakıf tarafından temin edilen tekerlekli sandalye ve konuşan saatleri Van Valisi Münir Karaloğlu'nun katılımı ile düzenlediği programda teslim etti.

Van Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, engelli vatandaşlara Vakıf tarafından temin edilen tekerlekli sandalye ve konuşan saatleri Van Valisi Münir Karaloğlu'nun katılımı ile düzenlediği programda teslim etti. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) tarafından alınan 84 görme engelliye konuşan saat ile 12 ortopedik engelliye tekerlekli sandalye dağıtım töreni gerçekleştirildi.

Van Ticaret ve Sanayi Odası'nda düzenlenen program saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başladı. SYD Vakfının faaliyetlerini yansıtan slayt gösterisinin ardından Van Zihinsel Engelliler ve Yeşeren Umutlar Derneği Başkanı Abidin Kasapoğlu, kısa bir konuşma yaptı. Konuşmasında Kasapoğlu, Valiliğe teşekkür ederek, "Hep yardımları Vakıftan alıyoruz. Bu yönü ile Vakfa ve Valimize teşekkür ediyorum" dedi.

Daha sonra kürsüye gelen Vali Karaloğlu, yaptığı konuşmada, Türkiye İstatistik Kurumunun 2002'de

yapmış olduğu son ankette ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 12'sinin engelli olduğunu anımsatarak, 1 milyon 22 bin nüfusu olan Van'da da engelli grubuna yaklaşık 120 bin vatandaşın girdiğini kaydetti. Karaloğlu "Bu rakamın büyüklüğü, bizim her birimizin yükünü de büyütüyor. Toplumda engelli olmak problem değildir. Engelli olmak engel değildir. Esas engel, engellinin engelini anlayamayan toplumlardır, fertlerdedir. Onun için esas problem bizde. Yoksa bu durum, hiç kimsenin engelli veya engelli olmama noktasında kendi iradesi, kendi isteğine bağlı bir sonuç değildir. Bu yaradanın takdiridir. Yaradan engelli olanı, engeli ile imtihan eder. Beni seni de ona ne kadar yardım ettiğimizle imtihan eder" dedi.

Van SYD Vakfının şimdiye kadar dışarıdan desteğe ihtiyacı olan engellilerin yanında olduğunu hatırlatan Karaloğlu, "Onların yaralarını sarmaya çalıştık. Onlar mutlu olsunlar diye çaba sarf ettik. Bilmiyorum ne kadar başardık. İnşallah onlar bizim bu desteklerimiz, bu çabalarımızla hayata daha içtenlikle tutunuyorlardır. Yaşamaktan zevk ve keyif alıyorlardır" dedi.

Törene Van Valisi Münir Karaloğlu ile birlikte Vali Yardımcısı Ali İpek, SYDV Müdürü Senar Sarıtaş, VATSO Başkan Vekili Osman Çelik, İl Özel İdaresi Genel Sekreter Vekili Ramazan Gökdemir, kurum amirleri, sivil toplum kuruluş temsilcileri ve engelli vatandaşlar ile aileleri katıldı.

prefabrik ev yardımı mutluluğu

DAYANIŞMA

Tarsus Kaymakamı Dr. Mehmet Gödekmerdan, “Bu ve buna benzer hizmetlerimiz devam edecektir. Hasan Amca ve ailesine yeni evlerinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum” şeklinde konuştu.

Mersin’in Tarsus ilçesi Kumdere köyünde ikamet etmekte olup, uzun zamandır ev sıkıntısı çeken Hasan Deli ve ailesine Kaymakamlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) tarafından prefabrik ev yapıldı. Kumdere köyünde yapımı tamamlanan ev iki ay içerisinde aileye teslim edildi.

Tarsus SYDV’de kaydı bulunan, ikisi engelli dört çocuk sahibi Hasan Deli (87) ve ailesinin, dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda Kumdere köyünde yengesi-ne ait tuvaleti, banyosu olmayan eski köy evinde ikamet ettikleri, çocuklarının bekâr olduğu ve eşinin ise ev hanımı ve kalbinden rahatsız olduğu tespit edildi.

Konuyla ilgili bilgi veren Tarsus

Kaymakamı Dr. Mehmet Gödekmerdan “Daha önce Hasan Amcamız’ın yaşadığı evi incelemiştik. Bu inceleme sonrasında gördük ki ev gerçekten oturulamaz, yaşanamaz, hayati tehlike arz eden bir durumda. Köy muhtarından geçici olarak Hasan Amca ve ailesine kalması için bir yer ayarlamasını rica ettik. Ailemizin, geçici olarak yaşayacağı yere yerleştirilmesinden kısa bir süre sonra, daha önce yaşadığı evi çöktü. Bu açıdan, yerinde ve zamanında müdahale etmiş olmamız ve herhangi bir üzücü olayın yaşanmamış olması bizleri çok mutlu etti” dedi.

Gödekmerdan, Devletin millet için var olduğunun altını çizerek, “Biz bu durumda olan vatandaşlarımızın her zaman yanındayız.

Hiçbir tutar dalı olmayan, evsiz ya da evi yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya olan vatandaşlarımıza yardımda bulunuyoruz, bulunmaya da devam edeceğiz. Bu evimiz iki oda, bir salon, mutfak, banyo ve tuvaletten oluşan, çelik konstrüksiyon üzerine inşa edilen prefabrik bir yapıdır” diye konuştu.

“İhtiyaç sahibi köylümüzün, kentlimizin her zaman yanındayız” diyen Kaymakam Gödekmerdan, “Bu ve buna benzer hizmetlerimiz devam edecektir. Hasan Amca ve ailesine yeni evlerinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum” şeklinde konuştu.

Hasan Deli ve ailesi de devlete ve Kaymakam’a teşekkürlerini ilettiler.

gelir getirici projeler sayesinde iş kuranlar memnun

Bugün iş hayatlarında geldikleri noktadan çok memnun olduklarını ifade eden proje yararlanıcıları, Pınarbaşı SYD Vakfına çok şey borçlu olduklarını söylüyorlar

İlhan CANSIZ-Balık ve Izgara Çeşitleri Lokantası

Genel Müdürlüğümüzün yoksul birey ya da hanelerin kendi geçimlerini sağlayacak işleri kurmaları, gelir elde etmeleri ve başlattıkları çalışmalarını uzun süre devam ettirebilmeleri amacıyla 2003 yılından beri Türkiye genelindeki 973 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı aracılığıyla uyguladığı ve bugüne kadar binlerce insana umut olan gelir getirici küçük ölçekli proje destekleri sayesinde, proje yararlanıcıları, küçük desteklerle büyük adımlar atılabileceği konusunda emsal oluşturmaya devam ediyorlar.

Kayseri Pınarbaşı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının 2009 yılı içerisinde gelir getirici küçük ölçekli proje destekleri kapsamında iş kurmaları için destek verdiği onlarca kişi de bu örneklerden birkaçı. Bugün iş hayatlarında geldikleri noktadan çok memnun olduklarını ifade eden proje yararlanıcıları, Pınar-

başı SYD Vakfına çok şey borçlu olduklarını söylüyorlar:

Erkan Ekinci (Aktar Dükkanı):

“Maddi imkânımız olmadığı için okuma imkânımız olmadı. Babam kronik böbrek hastası. Çalışamadığı için yıllarca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfından almış olduğumuz aynı ve nakdi yardımlarla geçindik. Aileye katkı amacı ile küçük yaştan beri çeşitli işlerde çalıştım. Askerliğimi bitirdikten sonra iş aradım, ancak bulamadım. Vakfımızın iş edindirme projesini duydum. İlçemizde olmayan Aktar Dükkanı Projesi ile müracaatımı yaptım. Kabul edildi ve dükkanım açıldı. Sevdiğim, istediğim işi yapmanın mutluluğunu taşıyorum. Bana yardımcı olan Kaymakamımız Sefer Yılmaz’a ve Mütevelli Heyetimize sonsuz teşekkür ederim.”

Şuayip Çolak (LPG’li Araç Tamir Atölyesi):

“Oto tamirciliğini

çocuk yaşta sanayide başkalarının yanında çalışarak öğrendim. Bilgisayarlı LPG Kursu için Kayseri’de eğitim aldım. Kalfalık belgem var. Sürekli birilerinin yanında çalıştım. Okuma imkânım olmadı, kriz nedeni ile işsiz kaldım. Bu arada Vakıftan aynı ve nakdi yardım aldım. Vakfımızın işsiz gençlere böyle bir imkân sunduğunu öğrendim ve müracaatımı yaptım. Sonuç olumlu oldu. LPG’li araçların bakım ve onarımını yapıyorum. İlçede bu işi yapan başka bir kişi olmadığından kazancım da çok iyi. Kendime ait bir işyerimin olması ve çocuklarımla geleceğini güvenle hazırlamama yardımcı olan ilçe Kaymakamımız Sefer Yılmaz’a ve emeği geçen herkese minnettârim.”

Ayten Boztaş (Mefruşat Atölyesi):

“Eşim işsiz ve iş bulamadığı için geçim sıkıntısı çekiyorduk. Vakıftan bize bazen aynı ve nakdi yardım yapıldı. Kızım ve benim Halk Eğitim Müdürlüğü’nün açmış olduğu dikiş nakış kursundan aldığım belgelerimiz vardı. Kaymakam Bey’e müracaat ettik. Olumlu sonuç aldık. Kızım ile birlikte iş sahibi olduk. Çocuklarımla geleceğine daha güvenle bakabiliyorum. Emeği geçen herkese teşekkür ederim.”

Metin Karahan (Mobilya İmalat Atölyesi):

“Kayseri Büyükşehir Belediyesi’nin açmış olduğu modüler mobilya kursunu bitirdim. Kendi işyerimi kurma imkânım

yoktu. İş ararken ilçemiz Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfınca işsizlere iş kurma projesi yaptıklarını duydum. Başvurumu yaptım. Olumlu karşılandım. Mobilya yapımı atölyesi açıldı. Şu anda kendi işimde sizlerin sayesinde ekmeğimi kazanıyorum. Beni iş sahibi yapan başta ilçe Kaymakamımız Sefer Yılmaz olmak üzere, Vakıf Mütevelli Heyetine ve Vakıf Müdiresi Leyla Hanım'a sonsuz teşekkür ederim.”

Ali Yılmaz (Demir Doğrama ve Kaynakçılık Atölyesi): “33 yaşındayım ve bekârım. Babam yok, yaşlı bir annem var, onunla yaşıyorum. Çocukluktan beri sanayiye çalıştım. Mesleği öğrendim. Okuma imkânım olmadı. İşsizdim. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının işsizlere iş imkânı sağladığını duydum. Kalfalık belgem de vardı. Yapmayı sevdiğim işi, imkânım olmadığı için yapamıyordum. Kendi işyerimi kurmama yardımcı olan Kaymakam Bey'e ve emeği geçen herkese teşekkür ederim.”

Özkan Duman (Lokanta İşletmeciliği): “Lokanta işletmeciliği mesleğini, başkalarının yanında çalışarak ve kurum aşçısı olarak çalışan babamdan öğrendim. Askerliğimi yapıp geldikten sonra işsiz kaldım. Bildiğim ve sevdiğim bu işletmeciliği yapmak istiyor-

Şuayip ÇOLAK-LPG'li Araç Tamir Atölyesi

dum, fakat maddi imkânımız olmadığı için bir işyerini kendimiz açamadık. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfınca işsizlere iş imkânı sağlandığını duydum. Lokanta İşletmeciliği Projesi olumlu karşılandı. Lokantam açıldı. Ben, babam ve kardeşim ile birlikte işi yürütüyoruz. Bizleri iş sahibi yapan herkese teşekkür ederim.”

İlhan Cansız (Balık ve Izgara Çeşitleri Lokantası): “Halk Eğitim Müdürlüğü'nün açılış kursunu bitirdim ve açılış sertifikam var. Daha önceleri başkalarına ait lokantalarda çalıştım. Kriz nedeniyle işten çıkartıldım. İşsizlik yüzünden geçim sıkıntısı çekiyordum. 6 çocuğumun eğitimlerine devam etmeleri zorlaşmıştı. Kaymakam Bey'den iş istedim, Vakfa, lokanta işletmeciliği projesi

için müracaat etmemi söyledi. Sonuç olumlu oldu. Lokantam açıldı. Eşim ile birlikte yürütüyoruz. Kaymakam Bey'in sayesinde işsizlik kaderimiz olmaktan çıktı. Şu anda 5 çocuğumu okutuyorum. Bu fırsatı veren herkese teşekkür ederim.”

Mesut Tosun (Mobilya İmalat Atölyesi): “Evli ve üç çocuk babasıyım. Daha önceleri asgari ücretle mobilya ustası olarak başkalarının yanında çalıştım. Zaman zaman işsiz kaldım ve geçim sıkıntısı çektiğim zamanlarda Vakfın yardımlarından yararlandım. En büyük hayalim baba mesleği olan mutfak mobilyaları yapım atölyesi açmaktı, ama imkânım olmadığı için yapamadım. Vakıf sayesinde bir işyeri sahibi oldum. İnşallah işlerimi daha da geliştirip, ben de işsiz insanlara iş vermek istiyorum.”

Erkan Şahan (Meyvecilik): “Babam ile birlikte kendi tarlamızda ürettiğimiz organik sebze ve meyveleri yol kenarında yapmış olduğunuz ahşap büfede pazarlayarak geçimimizi temin etmenin mutluluğunu yaşıyorum. Projeyi daha da geliştirerek bölgemize ekonomik katkı sağlamayı ve halkımıza sağlıklı ürünler satmayı istiyorum. Bu projenin gerçekleşmesinde emeği geçen herkese sonsuz teşekkürler ediyorum.”

Metin KARAHAN-Mobilya İmalat Atölyesi

3 İnebolu'dan başarılı proje

Kastamonu İnebolu Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) ihtiyaç sahibi vatandaşların desteklenmesi adına hazırladığı başarılı projeleri sürdürüyor.

Kastamonu İnebolu Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) ihtiyaç sahibi vatandaşların desteklenmesi adına hazırladığı başarılı projeleri sürdürüyor.

11. Halil İbrahim Buluşmalarında Altın Sofra İyilik Ödülüne layık görülen İnebolu Sosyal Market Projesi 2009 yılından bu yana başarıyla devam ediyor. Bu proje ile ülkemizin bazı bölgelerinde uygulanan ve Avrupa ülkelerinde de özellikle sivil toplum kuruluşlarınca organize edilen ve işletilen bir Sosyal Market kurulmasıyla tüketim kültürünün giderek arttığı toplumumuzda, hemen hemen her evde bulunan ve özellikle çocuklar ve kadınlarda çok az kullanılıp, artık kullanılmayan giyecek malzemeleri ile dayanıklı tüketim malları, kitap vb. eşyaların toplanması, bunla-

rın temizlenip tasnif edilmesi ve ücretsiz olarak yoksul kesimlere ulaştırılması amaçlandı. Ayrıca ilçede yoksulluğun azaltılmasına, toplumsal dayanışma ve hoşgörü ile yardımlaşmanın artmasına, sosyal adaletin sağlanmasına ve ülke kaynaklarının verimli kullanılmasına katkı sağlanmasını, Vakfa yoksul olarak kayıtlı olan vatandaşlara Vakıf kaynakları dışında destekler sağlanabilmesini ve geleneksel yardımlaşma ve dayanışma anlayışı çerçevesinde hayırseverler tarafından bireysel olarak yapılan yardımların koordineli bir şekilde ve kayıt altına alınarak sunulmasını da amaçlayan proje bünyesinde bir kişi de istihdam edildi.

Ayrıca İnebolu SYDV tarafından 2008 ve 2009 yıllarında toplam 28 kişiye çapa motoru alınarak

vatandaşların hem kendi topraklarını işlemeleri hem de saat ücretiyle başka tarlalarda çalışmaları sağlandı.

Çapa motoru desteğini verirken İnebolu ilçesi ve köylerinde tarımda çalışabilir nüfusun göç nedeniyle azalmasının tarımsal uğraşta işgücüne olan erişebilirliği büyük ölçüde sınırlaması ve işçi maliyetini artırmasından yola çıktıklarını anlatan Vakıf yetkilileri, tarımsal üretimde insan gücüne daha az ihtiyaç duyulan teknolojinin kullanılmasının hem tarım alanlarının daha az zaman ve emek harcanarak işlenmesini sağlayacağını, hem de birim alanda elde edilecek verimi artıracığını belirtti.

Vakıftan yapılan yazılı açıklamada şöyle denildi:

“Köylümüzün geçim kaynağı, büyük oranda fındık ve sebze üreticiliğidir. Verimli bir tarımsal üretim için toprak işleme çok önemlidir. Yöremizde arazi büyüklükleri, traktörün rahatlıkla çalışabileceği ve dönebileceği arazilerin az oluşu, her işletmede bir traktörün bulundurulmasının ekonomik olmaması, bölgeye traktör girişini ve tarımda mekanizasyonu engellemiştir. Bahçe el traktörleri, bağlarda ve bahçelerde ağaç altında yüzde 45 meyilli arazilere kolayca girebilmekte, yapılacak işe uygun olarak dar alanda dönüş özelliğine sahip çapa motoru toprak işlemeden ilaçlamaya, çayır biçmeden depolamaya, ark açmadan boğaz doldurmaya, çukur açma ve sulamaya kadar çok yönlü değişik ekipmanlar takılarak çeşitli tarımsal işlemlerde kullanılabilir.”

Vakfımız, söz konusu motorları 2008 yılında 10 kişiye, 2009 yılında 18 kişiye olmak üzere iki defa dağıtmış olup çapa motoruyla vatandaş hem kendi toprağını işlemekte, hem de saat ücreti ile başkasının tarlasında da çalışarak ayrıca para kazanabilmektedir.”

Vakıf, Aliye Aslan adlı vatandaş

da destek vererek hediyelik eşya ve çeyiz dükkânı açtı.

Vakfın yazılı açıklamasında yoksullukla mücadelede, işsiz ancak çalışabilecek durumda olup maddi imkânları yetersiz olan ve bu nedenle kendilerine ait bir işyeri kuramayan insanlara, işyeri açma desteği sağlanarak onları iş sahibi ve üretken kılmamızın ne derece önemli olduğuna dikkat çekildi. Bu nedenle ilçede yaşayan, dul ve bir çocuğu olan Aliye Aslan’ın herhangi bir geliri olmayan ve Vakfın desteği ile geçimini sağlayan bir kişi iken el sanatları ve dikiş nakış konusundaki bilgisini göz önünde bulundurarak, kendi el emeğiyle çeşitli hediyelik eşya, çeyiz ve süsleme ürünleri

üretip satmak üzere iş kurma projesi talebinde bulunduğu belirtildi.

Açıklamanın devamında şöyle denildi:

“2010 yılında proje hayata geçirilmiştir. 14 bin 860 TL proje bütçesiyle, hediyelik eşya, çeyiz ve süslemeyle ilgili malzemeler, makineler alınmıştır. Vatandaşlarımız kiralanmış işyerinde faaliyetine devam etmektedir. Vakfa ve ailesine bağımlı olarak yaşarken, kendi geçimini kendi emeğiyle sağlama durumuna gelerek projenin manevi anlamda da kendisine sağladığı katkıyla artık hayata daha olumlu bakmakta ve gelecekte umutlu olarak yaşamını sürdürmektedir.”

Öksüz, Yetim ve Parçalanmış Ailelerin Çocuklarını

Destekleme Projesi

Trabzon Sürmene Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, öksüz, yetim ve parçalanmış ailelerin çocuklarının psikolojik yönden eksikliklerinin giderilmesi ve konuya ilişkin toplumsal farkındalık yaratılması amacıyla “Öksüz, Yetim ve Parçalanmış Aile Çocuklarını Destekleme Projesi”ni uygulamaya koydu. Proje kapsamında çocukların sosyal, kültürel ve sportif yönden gelişimlerini destekleyen çok sayıda etkinliğe imza atıldı.

Sürmene Kaymakamlığının risk grubunda bulunan (öksüz, yetim ve parçalanmış aile çocukları) çocukların tespit edilmesi için ilçedeki bütün rehber öğretmenleri, din görevlileri ve muhtarları görevlendirmesiyle başlayan proje, hazırlanan listelerin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına kayıtlı dosyalardan yararlanılarak güncellenmesi ile hedef kitlesine ulaştı. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ise, ilçede görev yapan rehber öğretmenleri görevlendirerek bü-

tün öğrencilerin evlerinde ziyaret edilmesini sağladı ve sonuç olarak, bu kapsamda ilçe genelinde öksüz, yetim ve dağılmış ailelerin çocuklarından oluşan “risk altında” 95 çocuk bulunduğu tespit edildi.

Projenin sosyal sorumluluk bilinci sonucunda ortaya çıktığını belirten Sürmene Kaymakamı Dr. Mustafa Özarlan, “Çocuklar hayatımızın fotoğrafı gibidir. Aile kurumunun iyice hırpalandığı,

boşanmaların arttığı, umutsuz hanelerde çocukların yanlış yollara sapmak durumunda kaldığı bir zaman dilimi içerisindeyiz. Toplumla mal olmuş, her konuda başarılı olmuş insanların arkasında hep anne ve babaları vardır. Çocukların taze ruhlarına girip engin ufuklar açmanın hiç de kolay olmadığını hepimiz biliriz. Onları anlamaya, ruh dünyalarına girmeye çalışmalıyız. Bu proje ile esas amacımız, bu durumdaki çocuklarımızın psikolojik yönden eksikliklerini bir nebze olsun giderebilmektir. Bu kapsamdaki çocuklarımızın bir şekilde maddi imkânsızlıkları çözülüyor; ama bir babanın veya annenin yeri doldurulamıyor. Bu nedenle bu çocuklar kendi yaşitları arasında eksik, mahzun ve kendine güveni olmayan bireyler olarak yetişiyorlar. Proje ile birey ve toplum olarak yaşadığımız ortamda sosyal sorumluluklara dikkat çekilmiş, sorunun çözümünde nelerin yapılabileceği konusu irdelenmiş, yetim, öksüz ve parçalanmış aile çocuklarına karşı toplumsal duyarlılıkların harekete geçirilmesi amaçlanmıştır. Şefkat dolu davranışlar sergilemek, sevgi dolu bir ortam hazırlamak, onların eğitimiyle ilgilenmek, güzel davranışlar kazandırmak hep bu alana girer. Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir devlettir. Sosyal devlet “zayıfın” yanında olmak demektir. Projemiz, devletimizin bu özelliğinin somut bir ifadesidir” diye konuştu.

Çocuğun ailesinden koparılmasının en son seçenек olarak düşünüldüğünü ve bu anlamda çocukların bakıma muhtaç hale gelmesine neden olacak olum-

suzlukların öngörülerek önüne geçilmesinin projenin temel hedeflerinden olduğunu ifade eden Özarlan, projeye ilişkin şu açıklamalarda bulundu:

“İnsanlar doğuştan “iyi”dir. Onları “kötü” yapan yoksulluk kaynaklı kötü koşullardır. Bilimsel açıdan yapılan çalışmalarla insanların ihtiyaçları hiyerarşik olarak belirlenmiştir. Gıda ve giyecek insanların biyolojik olarak temel ihtiyaçlarıdır. İnsanlar, bu ihtiyaçları karşıladıktan sonra güvenli bir ortamda, sağlıklı bir aile ortamında, daha sonra da grup içinde saygın bir birey olmak ihtiyacını hissederler ve bu ihtiyaçları da giderildikten sonra insanın derinliklerinde olan kendi “yaratıcı yeteneklerini” ortaya koymak isterler. Eğer bu gerçekleştirilmez ise, yani grup içerisinde saygın bir yer ve yeteneklerini ortaya koyamama durumu oluşursa, toplum, gençlerimizin şiddet, öfke, saldırganlık, stres, depresyon gibi psikolojik sorunlarıyla mücadele etmek zorunda kalacaktır. Projemiz, Sürmenemizin bu sorunlarla karşılaşmaması için proaktif, yani sorunlar daha ortaya çıkmadan çözüm bulma amaçlı bir yaklaşım içermektedir.

Sosyal sorunlara karşı toplumun iki temel yaklaşımı vardır: Birincisi sorunları yok saymak ve reddetmek; ikincisi ise sorunların varlığını kabul etmektir. Sorunların varlığını kabul etmemek, topluma geçici bir rahatlık vermektedir. Zamanında gerekli müdahaleler yapılmadığı için sorun daha da içinden çıkılmaz hale gelebilir. İlçemizde bu proje ile sorunlar derinleşmeden tedbir

almak istiyoruz. Çünkü, ülkemizde sosyal sorunlara karşı gelişen “geleneksel bakış açısı”, çözüm yollarının da buna göre belirlenmesine neden olmaktadır. Bunun sonucunda sorunun kaynağı ve çözüm önerileri yanlış, eksik ve yetersiz olmaya mahkûm olmaktadır. Tek başına fiziki ve polisiye tedbirlerle şiddeti önleyemeyiz. Fiziksel önlemler ile polisiye tedbirler; sosyal ve kültürel önlemlerle desteklenmediği sürece toplumda şiddet devam eder. Müzik aleti kullanabilen çocuğumuz ve gencimiz; toplumsal prestij, kendini başkalarına kabul ettirme ve kendi kişiliğine saygı gibi kendi ihtiyaçlarını karşılayacaktır. Yetim ve öksüz çocuklara bakan aileler, zorunlu giderleri olan gıda ihtiyaçlarının karşılanmasında zorluklar yaşarken, çocuklarına müzik enstrümanları satın alıp vermeleri ‘hayalcilik’ olacaktır. Toplumsal ve sosyal adalet yalnızca gıda, yiyecek ve yakacak gibi biyolojik ihtiyaçların asgari ölçüde görülmesi değil; aynı zamanda risk altındaki çocuk ve gençlerin müzik gibi duygusal ihtiyaçlarının asgari ölçüde yerine getirilmesi demektir.”

Nisan 2009 tarihinden beri devam eden proje kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler ve psikolojik destek uygulamaları ise şöyle:

- * Çocuklara, Trabzonspor-Bursaspor Süper Lig futbol karşılaşması izlettirildi.
- * Sümela Manastırı ve Atatürk Köşkü ziyaret edildi; Sera Gölü’ne ve Uzungöl’e geziler düzenlendi; sinema ve tiyatroya gidildi.

Proje kapsamındaki 95 çocuk içinden okullarda görev yapan müzik öğretmenleri, rehber ve psikolojik danışmanlar tarafından seçilen ve müziğe yeteneği olan 25 çocuğa gitar-bağlama ve keman temin edilerek müzik eğitimi verilmeye başlandı.

- * Proje kapsamında belirlenen ihtiyaçlar çerçevesinde çocuklarımıza yiyecek, giyecek ve bireysel hijyen (bornoz, diş fırçası, diş macunu, tarak, tırnak makası vb.) yardımları yapıldı.
- * Psikolojik destek aşamasında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali Paşa Ayas'ın katkılarıyla Eğitim Bilimleri Bölümü Başkanı Doç. Dr. Hatice Odacı, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Palancı ve Dr. Vesile Oktan tarafından "Çocuklarımıza Sosyal Beceri Eğitimi, Psikolojik Sağlık, Sosyal Fobi ile Başa Çıkma ve Problem Çözme Becerileri" konularında 8 hafta süren grup çalışması yapıldı.
- * Çocukların anne ve babalarına veya onların bakımından sorumlu kişilere de bu kapsamda 8 hafta süren "Benim Ailem" eğitimi verildi.
- * Çocuklar, üç günlük bir geziye katıldı. Gezide Cumhuriyet ve Kuruluş Meclisi (Eski TBMM), Atatürk Evi, Atatürk Orman Çiftliği ve Hayvanat Bahçesi, Çorum Hattuşaş, Amasya ve Samsun'da Bandırma Vapuru Müzesi'ne gidildi.

Proje sürecinde çocuklarla ve aileleriyle neredeyse bir aile gibi olduklarını, Sosyal Yardımlaşma

ve Dayanışma Vakfı çalışanları, Mütevelli Heyet üyeleri, öğretmenler, muhtarlar ve din görevlileri ile birebir yüz yüze tanışıyor hale geldiklerini söyleyen Sürmene Kaymakamı, şu anda Sürmene'de bulunan okul müdürlerinden herhangi birisine telefon açıp "risk altında" olan kaç çocuk olduğu sorulduğunda tek tek cevap verebildiklerini belirterek, "Test amaçlı bunu birkaç defa denedim ve buna şahit oldum. Bu yakın ilgiden dolayı okul müdürlerimize teşekkür ediyorum. Oysa projeden önce çocuklar yine aramızdaydı, okuldaydı, mahallemizdeydi, fakat kısmen birbirimizden haberdardık" dedi. Özarlan sözlerine şöyle devam etti:

"Toplum olarak proje öncesi bu çocukların sorunlarına başvuru yapmaları durumunda çözüm bulma arayışı içine girebiliyorduk. Başka bir deyişle, reaktif bir pozisyonumuz vardı. Projemizle bunu tersine çevirdik. Öksüz, yetim ve parçalanmış ailelere mensup 95 çocuğu mahalle ve okulları tarayarak tespit ettik. Yani proaktif bir yaklaşım sergiledik.

Doğrusu da buydu. Bu sayıya ulaşıldığında proje ekibi üyelerinin çoğu şaşırды ve üzüldüler. Artık sorumluluğumuz daha da artmıştı. Daha da önemlisi, hepimizin, toplumun ve bizlerin onları derin sessizliklerinden ve yalnızlıklarından kurtarıp aramıza almamızdı. Bunu gerçekleştirebildiğimiz için proje ekibi ve Vakıf Mütevelli Heyeti olarak çok mutluyuz."

Proje ile ilgili yapılan ilk gözlemlerde, çocukların okul başarılarında özellikle kendine güven, travma ve stresle mücadele ve okula uyum açılarından çok olumlu gelişmelerin ortaya çıktığının tespit edildiğini ifade eden Özarlan, emeklerinin müspet sonucunu gördükleri için çok memnun olduklarını belirtti.

Özarlan, ayrıca KTÜ Eğitim Fakültesi Rehberlik, Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Hatice Odacı ve çalışma arkadaşlarının projenin çocuklara olan etkisini araştıran bilimsel değerlendirmelerini yaptıklarını ve bu bilimsel değerlendirmeleri dikkate alıp projenin devamlılığını sağlayacaklarını da vurguladı.

engellilere çok yönlü destek

İstanbul Küçükçekmece Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, ilçede yaşayan engelli, yaşlı ve bakıma muhtaç kimselere destek olmak amacı ile çok yönlü bir projeye imza attı.

Proje ile bedensel ve zihinsel yeteneklerini çeşitli ölçülerde yitirmiş, toplumsal yaşama uyum sağlamakta güçlükler yaşayan, korunma, bakım, rehabilitasyon ve destek hizmetlerine ihtiyacı olan Küçükçekmeceliler ile bakıma muhtaç ailelerin sorunlarının çözümüne yardımcı olarak, yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve sosyal yaşamdan

daha çok pay almalarının sağlanması amaçlanıyor. Proje kapsamında Vakıf Mütevelli Heyeti kararı ile seçilen ve STK Temsilcisi Bircan Şahin, Muhtar Üye Hacı Şengül ve Vakıf Müdürü Nurdan Dayıoğlu'ndan oluşan özürlü komisyonu üyeleri, 1873 aileyi evlerinde ziyaret etti.

Bu ziyaretler sonucunda ailelerin ihtiyaçları tespit edildi. Bu çerçevede; 4 engelli çocuğa bilgisayar, 547 engelliye bez yardımı, 25 engelliye tekerlekli sandalye, 3 aileye havalı yastık verilmesinin yanı sıra, bu ailelere nakdi yardımda da bulunuldu.

Cumayeri SYD Vakfından ev yardımı

Düzce Cumayeri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Genel Müdürlüğümüzün Barınma Yardımları kapsamında sosyo-ekonomik sıkıntı içinde olan üç aileye ev yardımında bulundu. Yapılan

bir törenle ailelere anahtarları teslim edilirken, Vakıf sayesinde ev sahibi olanların mutluluğu yüzlerinden okunuyordu.

2+1 ve 54 m2 olan evlerin teslim

törenine Cumayeri Kaymakamı Zafer Coşkun'un yanı sıra Vakıf Müdürü İsa Yazıcı, Milli Eğitim Müdür Vekili Feridun Baltacı, İlçe Müftüsü Ahmet Aktürkoğlu ve mütevelli heyeti üyeleri katıldı.

Teslim töreninde konuşan Cumayeri Kaymakamı ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanı Zafer Coşkun, devletin sağlamış olduğu imkanlar doğrultusunda vatandaşların mağduriyetlerinin giderildiği bu ve benzeri yapılan uygulamaların ailelere ekonomik anlamda büyük katkı sağladığı ve toplumsal barışın sağlanması açısından etkili bir uygulama yöntemi olduğu konusuna vurgu yaparak, ilçede bu anlamda mağdur olan diğer muhtaç vatandaşlar için de aynı kararlılıkla çalışmalara devam edileceğini bildirdi.

Of'un destekleri hız kesmiyor

Of'tan kadınlara Hanımevi

Of Kaymakamlığı tarafından gerçekleştirilen proje ile köylerden ilçe merkezine gelen yöre kadınlarının yağmurlu ve soğuk kış günlerinde köy minibüslerini bekleyeceği, dinlenebileceği, çay içebileceği, yemek yiyebileceği ve annelerin bebekleri ile ilgili ihtiyaçlarını giderebileceği Hanımevi düzenlenen törenle hizmete açıldı.

Özellikle perşembe günleri açılan semt pazarına bahçesinde ürettiklerini satmaya, yine hastane, resmi daireler gibi çeşitli işleri dolayısıyla gelen başta nineler olmak üzere, yöre kadınlarının ihtiyaçları düşünülerek açılan Hanımevi, haftanın yedi günü açık olacak ve Kaymakamlıkça belirlenen iki kişi burada devamlı hizmet verecek.

Tüm annelerin başlarının tacı olduğunu belirten Of Kaymakamı Tuncay Sonel, "Bizler pazarı gezdiğimiz zaman bazı ninelerimiz ellerinde poşetler yağmur altında dolmuş bekliyor. Bazıları bebeğinin bakımını yapamıyor, lavabo ihtiyacını gideremiyordu. Hanımevi'nin açılmasıyla birlikte artık burada hanım teyzelerimiz çaylar içip, yemeklerini yiyip, dinlenecekler. Hanımevi, bebeği olan annelerin ihtiyacını gidermesi için bebek bakım odası ve namaz için de ayrı bir bölüm oluşturularak kadınlarımızın güzel vakit geçirmeleri için ta-

sarlandı" dedi. Kaymakam Sonel, yer tahsisinin Belediyece yapılmasından dolayı da Belediye Başkanı Oktay Saral'a teşekkür etti.

Böyle bir yere ihtiyaçlarının olduğunu belirten mahalle sakini Arzu Saral, "Anneler köyden çocukları ile birlikte hastaneye geldikleri zaman çocuklar kucaklarında sanki böyle emanetmiş gibi duruyorlardı. Elimden geldiğince evime davet ediyordum onları. Burası bu yönden anneler için çok güzel oldu. Biz de bir nevi vicdanen rahatladık. Onları öyle görünce artık o kadar üzülmeziz. Dinlenebilecekleri, çocuklarını uyutabilecekleri bir yer oldu. Kaymakamımıza çok teşekkür ediyorum" dedi.

"Namazımızı kılayruk, sade o bize yeter" diyen 77 yaşındaki Fadime Nine, "Allah Kaymakam evladımın razı olsun" dedi.

Açılışa Of Kaymakamı Tuncay Sonel ve eşi Handan Sonel, İlçe Müftüsü Mehmet Genç, İlçe Emniyet Müdürü Atıl Çiçek, Sağlık Grup Başkanı Barış Çağlar, Ballica Belediye Başkanı Emin Bilgin, Bölümlü Belediye Başkanı İsmail Mercan, Eskipazar Belediye Başkanı Mehmet Ayaz, Kırıyık Belediye Başkanı Hasan Çakır, Uğurlu Belediye Başkanı İsmail Hikmet Yalcıncaya, Ak Parti İlçe Başkanı Fazlı Çapoğlu, muhtarlar ve vatandaşlar katıldı.

Liselilere devlet şefkati

Liselilere sıcak yemek projesi Trabzon'un Of ve Hayrat ilçelerinde başarıyla devam ediyor. Of'ta ve Hayrat'ta köylerden ilçe merkezine liseye okumaya gelen öğrencilere Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından her gün öğle yemeğinde üç çeşit sıcak yemek veriliyor. Bu kapsamda Hayrat'ta 122 lise öğrencisi, Of'ta da 216 lise öğrencisi her gün sıcak yemeklerini yiyerek, öğrenimlerine devam ediyorlar.

Of Kaymakamı, aynı zamanda da Hayrat Kaymakam Vekili olan Tuncay Sonel, "Öğrencilerimize ne yapsak azdır, onlar bizim geleceğimizdir. Hepimizin başından öğrencilik hayatı geçti, özellikle lise çağında olan ve öğle arası yemek problemi çeken öğrencilerimiz genellikle köylerden gelen, öğle öğününü ya bir simitle, ya bir krakerle geçiştiren, hatta bazıları öğle vakti hiçbir şey yemeden idare eden çocuklarımızdı. İstedik ki devletimizin şefkatini onlara gösterelim, sağlıklı bes-

lensinler ve öğrenimlerine en iyi şekilde devam etsinler" dedi.

Of Sofrası hizmete açıldı

Trabzon Of Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, doğal güzelliği ile her yıl çok sayıda yerli ve yabancı turiste ev sahipliği yapan ve turistik tesislerin açılması ile yöresel zenginliklerini tanıtmaya fırsatı

bulan Uzungöl yolu üzerinde bir işyerinin açılmasına daha destek oldu.

Vakıf, Genel Müdürlüğümüzün yoksul birey ya da hanelerin kendi geçimlerini sağlayacak işleri kurmaları, gelir elde etmeleri ve başlattıkları çalışmalarını uzun süre devam ettirebilmeleri amacıyla uyguladığı gelir getirici küçük ölçekli proje destekleri kapsamında, sosyo-ekonomik sıkıntı içinde olan Zehra Sümer'e destek oldu ve Of - Uzungöl yolu üzerinde yöresel yemek yeri olarak hizmet verecek olan "Of Sofrası"nın açılmasını sağladı.

Üç kişiye istihdam olanağı sağlayan proje ile bir iş yerine kavuşmanın mutluluğunu yaşayan Zehra Sümer, hayallerinin gerçekleştiğini ifade ederek, duygularını, "Burayı açmadan önce yeşil kartlıydım. Şimdi ise iş kadını oldum. Bu sayede, çocuklarımı iyi bir şekilde yetiştirebileceğim" diyerek dile getirdi.

Of SYD Vakfı yetkililerine göre, "Of Sofrası", Uzungöl yolu üzerinde olması sebebiyle birçok yabancı ve yerli turiste hizmet verecek; ayrıca aile ve yöre ekonomisine de önemli bir katkı sağlayacak.

İstanbul'un 1453'ten sonra Osmanlı Devleti'nin başkenti olmasıyla birlikte ikinci plana atılsa da, Batı'ya yapılan seferlerde önemli bir geçiş ve karargah noktası olarak kalan, büyük savaşların, devletler arası gidiş gelişlerin arasında çok çeşitli bir sosyo-kültürel yapıya kavuşan, Meriç Irmağı'yla, göz alıcı yeşiliyle ve nispeten bozulmamış kent dokusuyla kendine has bir güzelliğe sahip olan Edirne'nin

daha bu satırlara sığmayan birçok özelliği var. En önemli özelliklerinden biri ise, 15.yy'dan beri sağlık, eğitim, barınma vb. çeşitli ihtiyaçları olan yoksul ve muhtaçlara yönelik köklü bir sosyal yardım mekanizmasına sahip olması. Osmanlı döneminde yaptırılan ve hizmete açılan külliyeler bu mekanizmanın en eski ayağını oluştururken günümüzde bu işlevi Edirne Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

(SYDV) yerine getiriyor. Tarımsal üretimdeki makineleşme, sanayinin yeterince gelişmemesi, şehir dışından gelen göçlerin yoğunlaşması ve Türkiye'nin yaşadığı ekonomik sıkıntılardan etkilenmesi nedeniyle zaman zaman muhtaç duruma düşen Edirne halkı da bu sayede kapısını umut ve güvenle çalabileceği bir kurumun var olduğunu ve bu kurumun, onlara yardım edeceğini bilmenin rahatlığıyla yaşıyor ve burayı önemli

Edirne artık daha güzel

DAYANIŞMA

Edirne'nin en önemli özelliklerinden biri, 15.yy'dan beri sağlık, eğitim, barınma vb. çeşitli ihtiyaçları olan yoksul ve muhtaçlara yönelik köklü bir sosyal yardım mekanizmasına sahip olması. Osmanlı döneminde yaptırılan külliyeler bu sistemin en eski ayağını oluştururken günümüzde bu işlevi Edirne Valiliği SYD Vakfı yerine getiriyor.

bir "kara gün dostu" olarak görüyor.

Edirne SYD Vakfı'nın faaliyetleri başta Edirne Valisi Mustafa Büyük olmak üzere, gerek Vakıf Mütevelli Heyetinin gerekse Vakıf çalışanlarının özverili çabalarıyla Edirne'de önemli sosyal sorunlara çare bulurken, aynı zamanda şehrin beşeri, tarihi ve doğal potansiyelini de ön plana çıkarıyor. Vakfın çalışmalarından bir kaç şöyle:

Edirne'nin tarihi faytonları geçim kaynakları oldu

Edirne'nin tarihi faytonları, Edirne Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından Vakfa başvuruda bulunan, sosyal güvencesi bulunmayan ve muhtaç durumda olan üç kişiye Turizm Haftası etkinlikleri kapsamında teslim edildi.

Fayton teslim törenine Edirne

Valisi Mustafa Büyük başta olmak üzere; Edirne Belediye Başkanı Hamdi Sedefçi, Trakya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Enver Duran, Vali Yardımcıları, Daire Müdürleri, Edirne SYD Vakfı Müdürü Hicran Balı ve çok sayıda vatandaş katıldı.

Vali Büyük, törende yaptığı konuşmada, Edirne gibi tarihi ve kültürel dokusu yoğun olan kentlerde faytonların şehrin silüeti

açısından çok önemli bir yer tuttuğunu vurgulayarak, hak sahiplerine verilen üç faytonun Edirne Müzesi'ndeki faytondan örnek alınarak yapıldığını söyledi.

Edirne SYD Vakfı Müdürü Hicran Balı, geçmişte ulaşım aracı olarak kullanılan faytonların, günümüzde teknolojinin ilerlemesi ve otomobillerin yaygınlaşması sonucu nostaljik birer gezi aracı olarak kullanılmaya başlandığını söyleyerek, "İlimizde de faytonculuk yaparak aile geçimini sağlayan, ilimize gelen turistleri, Edirneli hemşerilerimizi gezdiren, bu işi meslek haline getirmiş kişiler vardı. Bu kişilerden üçü Vakfımıza başvurarak, şahısları adına faytonculuk projesi hazırlanması talebinde bulundu. Hazırlanan proje, Vakıf Mütevelli Heyeti üyelerimizce uygun görülerek Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fon Kurulu tarafından 42.200 TL'lik bir bütçe ile kabul edildi" diyor. Balı, proje fayda sahiplerinin geri dönüşümlü olarak hazırlanan söz konusu projelerden aldıkları fayton bedellerine ilişkin destekleri ilk iki

yıl ödemesiz, sonraki altı yıl ise altı eşit taksitte Vakfa geri iade edeceklerini ve faytonların yararlanıcıların aile geçimlerine katkı sağlayacağını düşünüyor.

Gelir getirici küçük ölçekli proje destekleri çerçevesinde sahiplerine teslim edilen faytonların hem proje yararlanıcılarının geçimlerini sağlamalarına yardımcı olması hem de Edirne'nin tanıtımına katkıda bulunması hedefleniyor.

Hazır Giyim Konfeksiyon Eğitimi

Ekonomik kriz kaynaklı yoksulluklarla birlikte eğitim düzeyi düşük olan kadınlar, çalıştığı halde kriz nedeniyle işsiz kalanlar ile özrü çalışmasına engel oluşturmayan özürülülerin istihdamlarını kolaylaştırmak amacıyla 2005 yılında Edirne Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanlığıınca "Hazır Giyim Konfeksiyon Üretim Atölyesi Projesi" hazırlandı ve hazırlanan proje 235.000 € bütçe ile Avrupa Birliği Fonları Finansman desteğini alarak uygulandı.

altı aylık proje süresi sonrasında Edirne Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanlığına hibe edilen değişik özelliklerdeki sanayi tipi dikiş makineleri ile Halk Eğitim Merkezi işbirliğinde proje amacına uygun kişilere kurslar düzenlendi ve başarılı olan kursiyerlerin % 80'lik bir kısmının istihdamı sağlandı.

2009 yılında, Edirne'de hazır giyim konfeksiyon üretim faaliyetleri yürüten bir fabrikanın talebi üzerine kurslar fabrika içinde kurulan eğitim bantlarında devam ettirmeye başlandı. Kursiyerlerin fabrikaya ulaşımı, yemek giderleri ve eğitimleri esnasında kullanılan temrin malzemeleri işletme tarafından karşılanıyor ve kurs sonunda kişilerin istihdamı sağlanıyor.

Halk Eğitim Merkezi işbirliğinde sürdürülen projede istihdam oranı % 98'lere ulaşmış durumda.

Yerinde İyileştirme Projesi

Vali Mustafa Büyük'ün, Edirne'nin merkezine bağlı kenar semtlerde yaptığı ziyaretlerinde, durumlarına göre Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı aynı ve nakdi yardımlarından yararlanan yoksul vatandaşların barındıkları evlerde çoğunluğunun ana, baba, çocuklar ve torunlarıyla aynı evlerde yaşadığı, geçmişten bugüne ortak kullanım, sağlıksız, derme çatma malzemelerle yapılmış tuvaletleri olduğu, banyo ihtiyaçlarını, odada leğen içinde yıkılarak karşıladıkları, çamaşır ve bulaşıklarını ise ev dışında, bahçede ya da yine yaşadıkları odalarda yıkadıkları görülmüş. Ayrıca Projeden yararlandırılan

çak ailelerin eğitim çağındaki çocuklarının banyo yapmadan okula gittikleri, diğer arkadaşları tarafından dışlandıkları, bu nedenle okula gitmek istemedikleri gözlemlenmiş, bu evlerde yaşayan yeni nesil çocukların da aynı kültürü alarak yaşamlarını devam ettirmelerinin hem sağlık açısından hem de psikolojik açıdan rahatsızlıklar yaratacağı düşünülmüş ve bu alışkanlıklarının daha hijyenik ortamlarda giderilmesi gerekliliği gündeme gelmiş.

Yapılan tespitler sonrası, genelde 2 odalı ya da tek odalı gecekondular evlerde kalan vatandaşlara, mevcut yerlerinde tuvalet, banyo ve mutfak yapımı ya da küçük tamiratlar yapımı için maddi destek sağlanması uygun bulunmuş ve "Evlerinde Tuvalet, Banyo, Mutfak olmayan Yoksul Ailelere Yerinde iyileştirme Projesi" hazırlanmış. 124 aile için 256.220,00 TL. bütçe ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulunca kabul edilen projenin uygulama süreci 2009 yılı Aralık ayında başlatılmış ve proje %50 oranında tamamlanmış.

Sarayspor Kulübü üyesi Roman gençlere spor malzemeleri desteği

Meslek ve sanat sahibi olamayan, yoksul, Edirne'de ikamet eden vatandaşlara uyum sağlayamadıkları için sosyalleşememiş roman

gençlerin hırsızlık ve kapkaç gibi olaylara yöneldikleri, yaşadıkları toplumların diğer kesimlerinden her gün biraz daha koptuğu, çok sayıda gencin de alkol ve esrar gibi uyuşturucu madde bağımlısı olmaya yöneldiğinin görülmesi üzerine, başta Edirne Valiliği olmak üzere İl Emniyet Müdürlüğü önderliğinde birçok kurum ve kuruluşun desteği alınarak Sarayspor Kulübü kurulmuş. Toplumsal dayanışmanın en güzel örneği gösterilerek çok katılımlı desteklerle yapılan Kulüp faaliyetlerinin sürdürüldüğü binada kafeterya, soyunma odaları ve halı saha bulunuyor.

Menzilahir, Meydan, Barutluk, Umurbey, Babademirtaş ve çevre mahallelerdeki, çoğunluğunu Roman çocukların oluşturduğu, 6-25 yaş arası yaklaşık 500 çocuk ve genç, kulübün hem spor

faaliyetlerinden hem de diğer etkinliklerinden faydalanabiliyor. Sporcu gençler Trakya Üniversitesi Spor Akademisi'nde görevli öğretmenler nezaretinde performans testlerinden geçirilmiş ve profesyonel çalıştırıcılar tarafından eğitilmelerini sağlamak amacıyla iki antrenör görevlendirilmesi sağlanmıştır.

Kulüp faaliyetlerine dahil edilen gençlerin, sigara, alkol, tiner gibi bağımlılık yapan zararlı madde kullanımına engel olunarak ve enerjilerini spor gibi iyi bir sahada harcamalarına destek olunarak, çevre mahalle halkı ile aralarındaki kopuklukların, sosyal uyumsuzlukların ve yaygın olan uyuşturucu bağımlılığının giderilmesi noktasında ciddi tedbirler alınmış ve ileride ortaya çıkabilecek olumsuzluklara karşı şimdiden çözümler sağlanmıştır.

Edirne Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nın kulübe katkısı ise, kulübe üye Roman çocukların sportif faaliyetlere katılımlarında kullanmaları amacıyla malzemeler temin etmesi.

kendi kabuğundan
çıkan inci:

Havran

Balıkesir'in Havran İlçesi, adının duyulmaya başlanmasını sağlayan, deyim yerindeyse Havranlıların üzerindeki ölü toprağını kaldıran ve kabuğunu kıramamış bir ilçenin yaşadığı sosyo-ekonomik sıkıntıları azaltan bir Mülki İdare Amirinin ve bir kurumun elinde yeniden şekilleniyor, kendi kimliğini bulmaya başlıyor. Sözünü ettiğimiz Mülki İdare Amiri Havran Kaymakamı Fatih Genel, kurum ise Havran Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı.

Kuzey Ege ve Marmara kıyılarının tarihi ve doğal güzelliklerle dolu, her yıl binlerce yerli ve yabancı turisti kendine çeken popüler yerleşim bölgelerini sınırları içinde barındıran Balıkesir'in, bu yerleşim bölgeleri ile aynı güzel-likte ancak o kadar da popüler olmayan bir ilçesi var: Havran.

Havran, Edremit ve Altınoluk gibi tanınmış ilçe ve beldelere birkaç kilometre uzaklıkta, denizden biraz daha içeride, küçük, huzurlu ve kültürel, tarihi dokusunu saklı bir zenginlik olarak yüzyıllardır koruyan bir ilçe. Havran'ı biraz tanıyıp bilenler, "Neden bir Safranbolu, Beypazarı örneğini burada da göremiyoruz?" diye hayıflanıyorlar ki çok haklılar. Çünkü Havran, deniz kenarındaki beldelerin biraz da gölgesinde kaldığından mıdır, nedir, bir türlü hak ettiği ilgiyi görememenin hüznü içinde aynı zamanda.

Ancak, son birkaç yıldır ilçe, adının duyulmaya başlanmasını sağlayan, deyim yerindeyse Havranlıların üzerindeki ölü toprağını kaldıran ve kabuğunu kıramamış bir ilçenin yaşadığı sosyo-ekonomik sıkıntıları azaltan bir Mülki İdare Amirinin ve bir kurumun elinde yeniden şekilleniyor, kendi kimliğini bulmaya başlıyor. Sözünü ettiğimiz Mülki İdare Amiri Havran Kaymakamı Fatih Genel, kurum ise Havran Sosyal Yardım-laşma ve Dayanışma Vakfı.

"Havran'dan Açılan Kapılar&Havran'a Açılan Pencereler"

"Havran'dan Açılan Kapılar&Havran'a Açılan Pencereler", Havran'ın yeni çehresine

bürünmesini sağlayan Fatih Genel'in fotoğrafçı İbrahim Elman ile birlikte, Havran'ın tarihi- kültürel dokusunu ve Havranlıları odak noktasına alarak çektiği fotoğraflardan oluşan kitabın adı. Ancak bu adı, Başkanlığını yaptığı Havran Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının Havran halkına sunduğu hizmetler için de kullanmak mümkün. Çünkü artık Vakfın sağladığı proje destekleri ve sosyal yardım uygulamaları ile dayanışma ruhunu yakalayanlar ve kendi işini kurarak gelirini elde etmeye başlayanlar, kapalı kapılarını geleceğe daha emin adımlarla ilerlemenin verdiği güvenle sonuna kadar açarken, aynı zamanda bu sayede Havran'ın sosyo-ekonomik potansiyelinin fırsata çevrilmesi ile birlikte de Havran'a pencerelerini kapatan diğer insanların ilçeye ilgiyle bakmasına ve pencerelerini Havran'a açmasına ön ayak oluyorlar.

"onların sihirbazı olabilirsiniz"

Havran Kaymakamı Fatih Genel'in ve Havran Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının o kadar çok projesi, yöre halkına

o kadar çok hizmeti var ki nereden başlansa, ne kadar anlatılsa hep bir şeyler eksik kalacak gibi aslında.

En iyisi, Havran'a tenis ve okçuluk sevdasını aşılaman, "Havran Tenis ve Okçuluk Spor Kulübü Derneği"ni kuran, aynı zamanda yaşam biçimi ve fotoğrafçılık, olta balıkçılığı gibi zevkleri ile Havranlılara yeni ufuklar açan Fatih Genel'in ilçeye kaymakam olarak atanmasının hemen ardından Havran SYD Vakfı ile Balıkesir'in ilk sosyal marketini açmak için kolları sıvaması ile işe başlamak.

Havran'da bir sosyal market kurma fikri Fatih Genel'in aklında en başından beri varmış. Uygun yer, ilgili kurum ve kuruluşlara konu ile ilgili verilen bilgiler, yapılan toplantılar, sosyal markete ürün akışının nasıl ve hangi yollarla sağlanacağı gibi konular, titiz bir planlama ve Havranlıların büyük desteği ile kısa zamanda halledilmiş. Sosyal market fikrinin nasıl ortaya çıktığını ve kurulmasının hazırlık aşamalarını Fatih Genel şöyle anlatıyor: "Müsteşar Yardımcısı Hasan

Askıda yemek ya da askıda ekmek, yemek yemek ve ekmek almak için paraya sahip olanların, bu uygulama için biraz daha fazla parayı kasaya bırakmaları yoluyla yürütülen bir uygulama.

Canpolat'ın bir toplantısına katılmıştım 2003 yılında. Beş saatlik toplantının bir dakikası sosyal market ile ilgiliydi. 'Benim tam da aradığım proje bu', dedim. Sonra, o sıralar Kaymakamlık görevinde bulunduğum Sivas'ın Gemerek ilçesinde bir sosyal market projesi uyguladık, çok başarılı oldu. Buraya gelir gelmez ise bu binayı ayarladık. Adeta körfez bu projeyi bekliyordu, 'keşke birisi böyle bir proje yapsa da gelsek', diye. Burası kendi rayına oturdu, kurumsallaştı, burada elinde fazla malzeme olan herkes burayı bildiği için buraya getiriyor artık. Bu çalışma nasıl oldu peki? En az 500 kişinin emeği vardır burada. Burayı ayarladık, tefrişatını yaptık, ama buranın başarısız olacağı hiç aklıma gelmedi, öyle bir kaygımız olmadı.

Biz dedik ki, evinizde atamadığınız ama kullanmadığınız şeyleri sizin adınıza biz ulaştıracacağız. Ne kadar okul müdürü, imam, polis, muhtar, sivil toplum kuruluşu, belediye başkanı, daire amiri varsa toplantı yaptık sos-

yal marketi açacağımız zaman. İnanılmaz bir katılım oldu. En az 300-500 kişi katılımcı oldu böylece. İnanılmaz başarılı olduk. SYDGM de ilgisiyle bize çok güç verdi. Tabii halkımız çok destek oldu burada. Toplam 15 bin TL harcadı burası için, ancak 20 bin gibi bir bağış aldığımızdan Vakıf kaynaklarından herhangi bir harcama olmadı. Ancak buranın değeri bununla ölçülmez tabii."

Market, bugün Havran başta olmak üzere, Türkiye'nin dört bir yanından yapılan bağışlarla kurulduğu 2007 yılından bu yana 40 bine yakın ayakkabı, kıyafet, oyuncak, beyaz eşya, mobilya gibi temel ihtiyaç malzemelerini yaklaşık 3000 aileye teslim etmiş durumda. Başka bir deyişle, binlerce kişi, ihtiyacı olduğu halde bunları alacak parası olmadığı için çaresiz ihtiyaçlarını ertelemek yerine, Market'ten istediği ürünü parasız almış. Hatta yalnız Havranlılar değil, yöre halkının "Körfez" dediği Edremit ve Altınoluk'tan da insanlar bu hizmetten yararlanmış.

Havran'ın nüfusunun 10 binlerle telaffuz edildiği düşünülürse, bu rakamlar büyük bir başarıyı ortaya koyuyor. Peki ürün dağıtım işi nasıl sağlanıyor? Fatih Bey ve Sosyal Market'in işletilmesinden sorumlu olan market görevlisi, Market'in nasıl işletildiğini anlatıyorlar:

"Şu an mevcut 10.000 adet malzememiz var. Sürekli giriş, çıkışımız oluyor. Gelen kişiler Vakfa müracaat ediyor, kayıtlı veya uygunsa dışarıdan gelen veya yurtlarda kalan muhtaç öğrencilerimize de malzeme veriyoruz. Günde 15 kişi kadar buraya müracaat oluyor. Özel dağıtımlarımız oluyor. Okullara, köylere A'dan Z'ye ne lazımsa her şeyini veriyoruz.

Burası Türkiye'nin en kurumsal, en başarılı sosyal marketidir. En iyi takip edilen, en iyi kontrol edilebilen sosyal marketi. Buraya, bugüne kadar 44 bin 375 malzeme gelmiş. 39.581 malzeme çıkışı olmuş. 2737 aile yardımdan yararlanmış. Beyaz eşya, mobilyadan 96 aile yararlanmış. Kuru erzaktan 1009 aile, kırtasiye yardımdan 851 aile yararlanmış, ama toplam olarak yaklaşık 40 bin malzeme çıkışı olmuş. Ailede birey başına iki kalem verilebilir sadece, onun da bir sınırı var. Bizim şöyle bir sloganımız var, verirken içiniz cızlamalı, en iyi şeyi vermelisiniz. Atılacak olanı değil. İstanbul'dan bir çorap fabrikası gazeteden görmüş burayı, kaliteli, güzel çoraplar bağışladı mesela buraya."

Sosyal Market'in tanıtım broşüründe ise şunlar yazıyor: "Sizin çocuğunuzun usandığı için

oynamadığı bir oyuncak araba ya da minik bir ayıcık sefaletler içerisinde, hiç oyuncuğu olmamış çocukların gönlüne, kalbine sihirli bir değnek gibi dokunabilir. Siz onların sihirbazı olabilirsiniz.”

Askıda Yemek/Askıda Ekmek

Havran’da dayanışma ruhunun yeniden canlanmasını ve insanların birbirinin yardımına koşmasını harekete geçiren tek proje sosyal market değil elbette. Sosyal market uygulamasını askıda yemek ve askıda ekmek uygulamaları takip ediyor. Böylece, en temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanan ve yardıma ihtiyaç duyan Havranlılar, Vakıf sayesinde yiyecek, giyecek, ev eşyası ya da okul ihtiyaçlarını temin edebilecekleri, süreklilik arz eden yerlerde yöre halkının desteğini arkasında hissedebiliyor.

Vakfın girişimleri ile bir lokantanın veya fırının bu işe gönüllü olması, askıda yemek ve askıda ekmek için gerekli tek sermaye aslında. Çünkü, askıda yemek ya da askıda ekmek, yemek yemek ve ekmek almak için paraya sahip olanların, bu uygulama için biraz daha fazla parayı kasaya bırakmaları yoluyla yürütülen bir uygulama:

“Fakirlere, düşkünlere ücretsiz olarak verdiğimiz yemekleri, yemek yiyen müşterilerimiz kendileri karşılıyorlar. Mesela kendisi yemek yiyor, 15-20 lira hesabı tutuyor, paranın üstünü almak istemiyor adam, bahşiş yerine askıya yazdırıyorlar. Biz de bunu fakirlere dağıtıyoruz bedelsiz olarak, zaten parasını biz almış oluyoruz onlardan. Mesela dışarıdan

yabancılar geliyor, param yok diyor, benim karnımı doyurabilir misiniz?, diyor, hemen buradan, askıdan onu doyuruyoruz. Burası aşevi görevi görüyor bir nevi.

Şimdi mesela benim dükkanıma günde 50 müşteri gelse, bu elli kişinin en az 15 veya 20 kişisi bize para bıraksa, biz en az 15 kişinin karnını doyurmuş oluruz. O yönden çok masraflı bir olay değil. Bana Avrupa’dan müşterilerimiz geldi bu iş için, bayağı bir para bıraktılar. Televizyondan görmüşler, biz o parayı askıya yemek olarak yazdık. Hayırsever insanımız çok memleketimizde.

bir şeyler olduğu ortaya çıkıyor, herkes taşın altına elini sokarsa önemli toplumsal sorunların çözülebileceği gösterilmiş oluyor.

“Taksit İmkânı Olması Beni Rahatlattı”

Havran SYD Vakfının gelir getirici küçük ölçekli proje destekleri kapsamında destek verdiği bireysel projeler hem ancak Havran’dan daha büyük bir yere gidince iş imkânı bulabilen gençler hem de Havran’ın ekonomik gelişimi için bulunmaz bir nimet olmuş kısa süre içerisinde. Hatta Havran’ın sokaklarını gezdiğiniz

Her ne kadar bir işte çalışsa da kendi işini kurmak hayalini hep içinde saklamış Gönül Hanım. Kaymakam Bey’e anlattıkları karşılıksız kalmamış ve iş kurma fırsatını Vakfın proje desteklerinden Kaymakam Bey’in onu haberdar etmesi ile yakalamış.

Zaten biz Havran’daki muhtaçları biliyoruz.”

Kaymakam Fatih Genel ise bu uygulamalardaki en önemli noktanın, yardım yapanın kime yardım yaptığını; yardım alanın da kimden yardım aldığını bilmemesinin oluşturduğunu, bir de çok küçük paralarla bile bir şeyler yapılabileceğini gösterdiğini söylüyor.

Böylece, herkesin yapabileceği

zaman her sokakta en az bir tane proje yararlanıcısının dükkanını görmek mümkün. Bu dükkanlardan birisi de Gönül Atagül isimli gencecik bir kıza ait.

“Annem ve babam ayırdı, sosyal güvencemiz yoktu ve maddi durumum da iyi değildi. Kendi adıma bir şeyler yapmak zorundaydım” diyen Gönül Hanım’ın hayatını değiştiren olay, Kaymakam Bey ile karşılaşması ve

Cemal ve Ahmet ÖZKAN-Demir Doğrama Atölyesi

ona durumunu anlatması olmuş. Gönül Hanım o sıralar bir elektrikçinin yanında sekreterlik yapıyor, aynı zamanda da çok kadın işi olarak görülmeyen bu işe ilgi duymaya başladığı için ara sıra ustasına yardım ediyormuş:

“Bu işe tesadüfen girdim. Elektrikçinin yanına telefonlara bakmak üzere sekreter aranıyordu, ben de sekreter olarak işe başladım. Ancak sadece telefonlarla yetinmiyordum. Biraz da ilgi

olması lâzım galiba. Daha sonra elemanlar seyyar tamir yaparken, soba tamirleri yaparken, dikkatimi çekmeye başladı. Bunlara merak saldım, hatta Havran yetmedi, Edremit’te bile kısa dönem stajyer gibi çalıştım bilgimi artırmak açısından ve başardım. Ayrıca ustam da her konuda yardımcı oluyordu.”

Her ne kadar bir işte çalışsa da kendi işini kurmak hayalini hep içinde saklamış Gönül Hanım.

Kaymakam Bey’e anlattıkları karşılıksız kalmamış ve iş kurma fırsatını Vakfın proje desteklerinden Kaymakam Bey’in onu haberdar etmesi ile yakalamış. Havranlılar ise bu işi yapan bir kadını karşılarında görmeye yeni alışmaya başlamışlar:

“Projenin teklifini geçen sene verdik. Daha önce Vakıftan hiç yardım almamıştım. Küçük yerde olunca duyuluyor bir şekilde. Zaten bu mesleği yapmak vardı aklımda. 10 bin lira aldım Vakıftan. Geri ödemelere ise daha başlamadım, ancak taksit imkânı olması beni rahatlattı. Bizim meslek için konuşmak gerekirse biraz zaman geçmesi gerekiyor. Belli bir sistemin oturması gerekiyor, müşterilerin çoğu daha yeni yeni alışıyor buraya. Ama yine de bu kadarını da beklemiyordum kendimden. İnsanlar beni görünce, şaşırıyorlar. Toptancılar bile ‘ustan yok mu, patron yok mu’ diye karşılıyorlar beni. Bu dükkân şimdi geçimimi sağlama yetiyor, annemle yaşıyorum ve ailenin geçimini sağlayan kişi benim.”

“Vakıf Çok Yardımcı Oldu Bize”

Proje desteklerinden yararlananlar bu defa iki kardeş: Cemal ve Ahmet Özkan. Vakıftan daha önce haberi olan, ancak yardım almayan kardeşler, Vakfın proje desteklerinden de arkadaşları aracılığıyla haberdar olmuşlar:

“Daha önce bu işi yapıyorduk başka birinin yanında, ama onlar kapattı dükkânı, biz de işsiz kaldık. Ben 10 yıldır bu işi yapıyorum. Daha önce de kardeşimle dükkân açmayı düşünüyorduk

ama maddi ve manevi zorluklar nedeniyle bir türlü açamadık. Bu desteği duyunca da projemizi hazırladık. Vakıf çok yardımcı oldu bize.”

İki kardeşin Demir Doğrama Atölyesi”ni açmalarının üzerinden 7 ay gibi kısa bir süre geçmiş olmasına rağmen, yaşam şartlarındaki düzelme şimdiden gözle görülür ölçüde. Ailelerinin geçimlerini kendileri sağlıyorlar ve kendi deyimleriyle “maddi ve manevi” olarak daha önceki yaşam koşullarından çok daha ilerideler.

“Kimse Kimseye Bu Koşullarda Para Vermiyor”

Yılların mobilya ustası Recep Arslantekin, ne kadar kendi işini kurmak için niyetlense ya da kurduktan sonra devamını getirmeyi istese de bir türlü nasip olmaz ona bir dükkân. Bir daha da teşebbüs etmez böyle bir işe ve başkalarının yanında zor koşullarda çalışmaya devam eder:

“Yaklaşık 15 yıldır bu işi yapıyorum. Daha önce bu işi Edremit’te yapıyordum, Bir iki kere dükkân açtım, kapattım, olmadı bir türlü. Başkasının yanında çalışırken de sigortam yoktu, haftalık alıyordum ve genelde meslek eğitim üzerine olduğu için de fazla bir oran alamıyordum.”

Recep Beyde Vakfın proje desteklerinden arkadaşları aracılığıyla haberdar olmuş. “Kaymakamlık yardım ediyor’ dediler yeni mekân açanlara, biz de şansımızı deneyelim, dedik ve oldu” diyen Recep Bey, yeni dükkânında mobilya da yapıyor, kapı ve

Recep ARSLANTEKİN-Mobilya Üretim Atölyesi

dolap da. Gelecek kaygısından da sıyrılmış olsa gerek ki işini kurar kurmaz da evlenmiş ve geri ödemelerin de kendisine sıkıntı yaratmayacağı kanaatinde:

“Yanımda gerektiği zaman bir kişi çalıştırıyorum. Yeni evlendim, kendi işime sahip olduğum için de daha kolay oldu evlilik işi. Şu an eski durumuma göre daha iyi, iş olunca çağırırlardı beni, iş olmayınca çalışmıyordum, ama burada kendi gelirim, giderimi

biliyorum, geleceği görebiliyorum. Kimse kimseye bu koşullarda para vermiyor aslında. İki yıl ödemeyeceğim için de biriktirip ödeme imkânım daha fazla.”

Havran’ın Geleneksel At Arabalarının Üretimi Devam Edecek

Havran’da yüzlerce yıl ulaşım aracı olarak kullanılan ve üstlerine yapılan çeşitli süsleme ve takılan çanlarla hem sahiplerinin kimliğini ortaya çıkaran hem de

Ceyhun BÜKEN-El Sanatları ve Doğramacılık Atölyesi

geleneksel bir sanatın oluşmasını sağlayan at arabaları ne yazık ki, artık eskisi kadar yaygın değil ilçede. Rengarenk süslemeleri ve çan sesleri ile Havran sokaklarına renk katan, neşe getiren bu at arabalarının minyatürleri yapılıyor artık turistik amaçlı olarak. Ancak bu minyatür arabalarda yaşatılmaya çalışılan bir gelenek de neredeyse bir kişinin ustalığında kalacak ve onun yitip gitmesi ile de bir gelenek daha maziye gömülecekti, ta ki bu ustanın oğluna Fatih Genel'in girişimi ve Havran SYD Vakfının desteğiyle yeni bir atölye açılana kadar.

Vakıftan El Sanatları ve Doğramacılık Atölyesi için destek alan Ceyhun Büken, bu geleneksel sanatın yeni temsilcisi. Hem köylerde tek tük kullanımı devam eden at arabalarını yapıp süslü-

yor hem de bu arabaların minyatürlerini yapıp, turistik beldelere pazarlıyor. Havran'ın ünlü at arabalarının tarihini ve nasıl turistik bir ürün haline geldiğini şöyle anlatıyor:

“Bizim Balıkesir Körfez’de ünlüymüş Havran arabaları, o zamanlar atla koşuluyormuş tabi bunlar. Benim duyduğum kadarıyla 200 yıllık bir geçmişi var bu at arabalarının. Önceleri daha kabaymış şekilleri, kağrı gibiymiş, sonra tekere dönmüş, daha estetik yapılmaya başlanmış, gün geçtikçe bu hali almış. Hem kullanma maksatlı hem de arabalar güzelliklerine göre yarıştırlırmış, bu konuda bir rekabet varmış. Hatta aksesuarlar takılırmış. “Çampara” dediğimiz bir ses sistemi kurulmuş bunlara, bu sesi duyanlar kimin geldiğini bilirmiş. Hiç değişmemiş bu sistem, hâlâ aynı

ama sayısı çok az artık. İlçe merkezinde kalmadı, köylerin de üç beşinde var. Büyük araba bitince biz de minyatüre yöneldik.

Küçük araba işine biz 90’lı yıllarda girdik zaten. İlk Kuşadası Belediyesi’ne yapmaya başladık. Belediye o zaman bir karar almış ve seyyar arabaları kaldırmış, bize de ‘böyle bir şey yapar mısınız’ dediler. Babam o zaman oralı olmadı bile, çünkü büyük araba yetiştiremiyorduk o zaman. Sonuçta ‘yap benim işimi kaç para istersen’ dedi adam. Bir tane numune yaptık, oradan başladık, onlara 60-70 tane yaptık. Tabi orası turistik olunca bizim bayağı bir reklamımız oldu. İşte o zamandan bu zamana bu küçük arabalardan ekmek yiyoruz. Ta ki iki sene önceye kadar ama bugün koşulu at arabaları bitti, şimdi biz de bu işe döndük. Bu baba mesleği ve 20 yıldır bu işin için-deyim.”

Bu işin müşterisi Havran değil, sahil bölgeleri. Babam yurtdışına bile yaptı, Amerika'ya Hollanda'ya, Almanya'ya, Yunanistan'a. Minyatür at arabaları ve fayton dışında kuş yuvaları da yapıyoruz. Havran'da bu işi yapan sadece babamla ben varız.”

Ancak, Ceyhun Bey, babası ile ters düşmeye başlamış zamanla ve babasının yanındaki işini bırakmak zorunda kalmış. Dolayısıyla da işsizlik ve zorluklarla dolu bir dönem başlamış o ve ailesi için. Bu işi yapmak istiyor, ancak elinde para olmadığı için yapamıyormuş. O sıralarda gemi yapımında çalışmaya başlamış ve elinin ustalığını kullanamaz olmuş. Bir gün, babasının yanında çalışırken, bu sanata meraklı olan ve sık sık dükkanlarına gelen Fatih Genel onu görünce ve neden mesleğini yapmadığını

sorunca ise gerisi çorap söküğü gibi gelmiş:

“Kaymakam Bey gelip gidiyordu babamın dükkânına. O meraklıydı böyle şeylere. Sonra ben babamın yanını bıraktım, başka bir yere girdim, gemi yapımında çalışıyordum. Fatih Bey beni orada gördü. Dedi ki, 'elin çekiç tutuyor, keser tutuyor, buralarda uğraşacağına gel, böyle bir proje var, yapar mısınız?' Onun vasıtasıyla haberim oldu işte. 10 bin lira aldım. Burayı açalı da bir sene oldu. İşlerimiz yazın çok daha iyi oluyor, açtıktan sonraki ilk üç ay çok iyiydi, yazın turistik eşya olarak minyatür arabaları pazarlıyoruz, aynı zamanda büyük araba siparişi de geliyor. Çünkü, Ayvalık, Gömeç tarafının kırsalında traktöre gücü yetemeyenler hâlâ at arabasında işini görüyor. Onların tamiri oluyor işte, bakımını

yaptırmaya geliyorlar. At arabası, top arabası, hediyelik boyda at arabası. Bunlara şekil verip, daha sonra boyamasını yapıyoruz. Bu işin asıl adı oymacılık. Bizimki kalıp usulü değil ama, hepsi elle oluyor.

Kazançtan ziyade bana göre birilerinin gölgesinden çıktım. Hatta ilk açtığımda babam geldi, şunu şuraya, şunu buraya koy diye, biraz karıştı. 'Burası benim dedim ya, burası benim, istediğim gibi koyarım dedim. Evliyim, iki çocuğum var, ailemin geçimini ben sağlıyorum, geçinip gidiyoruz yani. Geri ödemeleri ise yaparım diye düşünüyorum.”

Havran'ın Köyleri Bir Başka Güzel Şimdi

Havran SYD Vakfının en büyük ve verimli projesi aslında Havran'ın

Proje kapsamında Taşarasi Köyü'nde inşa edilen evler

köylerine yönelik yapılan Taşarası-Karalar-Çakırdere ve Hüseyin Beşeler Köyleri Eğitim, Sosyal Yaşamı Geliştirme ve Kalkındırma Projesi. Fatih Genel'i bu projeyi uygulamaya iten Havran'ın bütün köylerine yaptığı rutin ziyaretlerde gözüne çarpan manzara olmuş:

“Bu dört köyümüzde vatandaşlarımızın çoğu tek odalı evlerde yaşıyordu. Bazılarında elektrik bile yoktu. Büyük çoğunluğunda ev eşyası adına kayda değer hiçbir şey yoktu. Yani Avrupa Birliği'ne girme aşamasında olan Türkiye'de, hem de ülkenin en batısında 150 yıl öncesinin yaşam şartları hüküm sürüyordu. Bu köylerimizde bugüne kadar üniversiteyi bitiren hiç kimse yok, kamuda çalışan memur da yok. 1-2-3. sınıfta okuyan çocuklarımız okuma-yazma bile öğrenmeden 4. sınıfta taşımali kapsamına alınıyor ve sonuçta çocuklarımız okumuyor. Tüm bu nedenler, bizi bu projeyi geliştirmeye itti.”

Proje kapsamındaki uygulamalar, gerçekten de köylerdeki sosyal yaşamın geliştirilmesine ve köylerin kalkınmasına büyük destek sağlamış. Projeler içerisinde yeni ev yapımı, ev onarımı, badem bahçesi tesisi, okuma-yazma kursu, koyunculuk projesi ve mobil sağlık hizmeti var. Özellikle köylerin tek başına, çok sağlıksız ve derme çatma evlerde yaşayan yaşlıları için yeni ev yapımları hem köyün hem de ev sahiplerinin çehresini değiştirmiş, yüzlerine bir ışık getirmiş. Toplamda 22 adet eski ve oturulamayacak durumda olan eski ev yıkılarak yerlerine yenileri yapılmış. Hatta Taşarası Köyü'nde yaşayan Hanım

Projenin barınma desteğinden yararlanan bir Havranlı.

Bozdağ'ın bakımsız evi ve hayat hikayesi, öyküler yazan Fatih Bey'i o kadar etkilemiş ki, Hanım Teyze'nin hikayesini hemen kaleme almış ve bu hikaye ona birçok yerden ödül kazandırmış. Hanım Teyze'nin ödülü ise yeni, sağlam ve sıcak yuvası olmuş.

Köylüler, bu projeden ne kadar mutlu olduklarını ise her fırsatta dile getiriyorlar. Kaymakamı ve Vakıf yetkililerini gördükleri an, onları kendi köylüleri gibi görmek bir yana, hemen projenin köye yaptığı katkılardan bahsetmeye başlıyorlar. Yenilenen köy camileri, evleri, kahvehaneleri, kısacası köylülerin bütün özel ve kamusal alanları, artık bambaşka bir güzellikte ve köylüler, bu

projeye ön ayak olanlara nasıl teşekkür edeceklerini bilemiyorlar.

Hizmete Devam...

Havran SYD Vakfı'nın hizmetleri bu kadarla sınırlı değil elbette. Bunlar sadece bu sayfalara aktarabildiklerimiz. Diğer gelir getiren projelerin yanında, akülü engelli araç dağıtımı, Yetim Çocuklara Mektup Projesi, evde bakım ücreti, Çakmak Köyü Çamaşırhane Projesi, yanan evlerin yeniden yapılması, Liselilere Sıcak Yemek Projesi, Ayağını Sıcak Tut Projesi, Kardeş Aile Projesi, Vakfın diğer projeleri. Ancak Vakıf bunlarla sınırlı kalacağına benzemiyor ve “Hizmete devam” diyor.

“Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları bir sığınak gibi”

Havran Kaymakamı
Fatih GENEL

Sayın Genel, bize kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

1969'un Ocak ayında Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinin Hilmiye Köyü'nde doğmuşum. 1992'de Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünü bitirdim ve mesleğe 1994 yılında Erzincan'da stajyer olarak başladım. Ülkemizin birçok yerinde çalıştım. Kaymakamlık mesleği benim ilk ve tek isteğimdi. Mesleğimi severek yapıyorum. Her işin kutsal olduğuna inanıyorum. Severek ve büyük bir aşkla yapılan her işin başarıyla sonuçlanacağına inanıyorum. Evliyim ve üç tane pırlanta gibi çocuğum var. Mutlu bir aile ortamıyla üstesinden gelinemeyecek hiçbir sorun yoktur diye düşünüyorum. Eşim en büyük yardımcım. Ailem benim sığınağım, sıcak yuvam. Eve iş ile ilgili sorunları taşımamaya çalışıyorum ama birçok aktiviteyi de ailemle birlikte gerçekleştirmeye çalışıyorum.

1994 yılından itibaren Türkiye'nin çeşitli ilçelerinde Kaymakamlık görevinizi ifa ettiniz ve şu anda Balıkesir'in Havran ilçesinin Mülki İdare Amiri olarak görevinizin başındasınız. Sizce bir Kaymakamın bulunduğu ilçede çalışmalarını gerçekleştirirken, üzerinde en çok durması gereken konular nelerdir?

Yöneticiliğin en önemli kuralı bana göre çifte standart yapmamaktır. Eğer görevin ifası sırasında, çifte standart yapılmıyorsa, bu her me-mur ve her görev için geçerlidir, işin yüzde ellibiri tamamlanmış sayılır. Empati yapmalı, yani kendimizi bizden hizmet talep eden vatandaşlarımızın yerine koymak çok önemli. Sevgiyi esas almak, insana sırf insan olduğu için saygı duymak bir zorunluluktur. Bu bir lütuf değil, görevdir.

Daha önce görev yaptığınız ilçelerdeki çalışmalarınızdan kısaca söz edebilir misiniz?

Afyon İhsaniye'de 6 aylık bir vekalet için görevlendirilmiştim. İlk kez makam koltuğuna oturup bir ilçeyi yönetecektim. 6 aylık İhsaniye Kaymakam Vekilliğimde bile kalıcı hizmetlere imza atılmıştı.

Burdur'un Çavdır ilçesine kura ile atandığımda toplumun tüm kesimleri ile işbirliği halinde güzel hizmetler üretilmişti.

Özellikle Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı aracılığı ile fidancılık, seracılık, mantarcılık, koyunculuk, süt inekçiliği, arıcılık gibi birçok proje başarıyla uygulanmıştı.

Unutamadığım ilçelerden biri de Giresun'un Çamoluk ilçesi. Birçok Vakıf projesi yanında SYD Vakfı imkânlarıyla yapılan öğrenci yurdunda bugün 110 öğrencimiz eğitimine devam ediyor.

Sivas'ın Gemerek ilçesinde hizmete sunulan Kültür Merkezi çok harika oldu. Sivas Kongre Binası'ndan esinlenerek yapılan proje 10 dönümlük çevre peysajıyla ilçe ve halkına hizmet veriyor.

Görev yapılan yerde halkımıza sunulan kalıcı hizmetler sizin orada olumlu anılmanızı sağlıyor. Milletimize hizmet edebilmek ve somut kalıcı eserler bırakabilmek için Kaymakamlık çok ideal bir meslek.

2006 yılından bugüne Havran ilçesinin Kaymakamı olarak görev yapmaktasınız. Havran'ın bölgesel koşulları, sosyo-ekonomik durumu ve kendine has

özellikleri konusunda neler söylersiniz?

Havran aslında çok özellikli bir ilçe. Ama hala "Harran" ile karıştırılıyor. Havran çok eski bir ilçe ve çok eski bir yerleşim yeri. Osmanlı zamanında bile önemli bir yer. Havran konakları, Havran evleri bölgede bilinir. Aslında Havran küçük bir Beypazarı, minik bir Safranbolu olabilir. Havran fazla göç almamış, kozmopolitleşmemiş, gelenek ve görenekleri güçlü bir ilçe. Dünyanın en iyi zeytinyağı Havran'da üretilir. Bu bir abartı değil. Havran'ın narı, siyah inciri, eriği ve Havran mandalinası bir numaradır. Senenin her mevsimi güzeldir Havran'ın. Her mevsim önemli bir ürün vardır Havran'da. Kısaca yaşanılabilir bir yerdir Havran.

Havran ayrıca Kocaseyit'in memleketidir. Çanakkale savaşında, 276 kg'lık top mermisini tek

başına kaldırıp düşman gemisini dümeninden vuran, Ocean Gemi'si'nin batmasına sebep olan ve Çanakkale savaşının seyrini değiştiren Seyit Onbaşı. İşte o büyük Türk askerinin, o büyük kahramanın memleketidir Havran. Havran'da görev yapmak, Havranlılara hizmet etmek şereftir bizim için.

Sizce Havran'da Kaymakam olmanın avantajları ve dezavantajları nelerdir? İlçedeki sıkıntıları aşmak için nasıl çalışmalar yürütüyorsunuz?

Önce şunu belirtmek istiyorum. Havran'ın denize sınırı yok ama denize olan mesafesi sadece 10 km. Yani denizin bütün nimetlerinden yararlanıyorsunuz.

Havran turizm bölgesine çok yakın, ama turizmden fazla nasibini alamamış. Kentleşme konusunda da eksiklikleri var. Havran küçük

bir ilçe. Merkez nüfusu onbin. Bu da şu anlama geliyor: yapacak çok şey var! Hizmet etmek, bir şeyler üretmek isteyen yöneticiler için bulunmaz bir fırsat. Havran halkı çok yardımsever. Havran'ın bu özelliği sosyal projelerin başarı şansını artırıyor. Örneğin Sosyal Market Projesi inanılmaz başarılı oldu. Bugüne kadar binlerce kalem eşya toplandı. Bunun çok büyük bir kısmı ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza ulaştırıldı. Askıda ekmek, askıda yemek projeleri de başarıyla uygulanmaktadır. Çünkü halkımız çok yardımsever. Bize düşen görev ise bu geleneğin organize edilmesi.

Yine Havran halkı çok saygılı, devletine, milletine, bayrağına çok bağlı. Emniyet, asayiş açısından da büyük sorunlarımız yok. Havran halkına siz bir adım yaklaştığınızda o size üç adım yaklaşıyor. Siz ona güvenip, sevgi ve saygı duyduğunuzda o da size güveniyor ve saygı duyuyor.

Havran'daki çalışmalarınızdan ve projelerinizden söz edebilir misiniz? İlçedeki projelerinizin başarı kazanması ve hedefine

ulaşması için öncelikle hangi unsurlara dikkat ediyorsunuz?

Havran'da halkımızın ve çalışma arkadaşlarımızın destekleriyle güzel projelere imza atıldı. Toplumsal desteği olmayan hiçbir projenin, özellikle sosyal projenin, başarılı olabileceğine inanmıyorum. Önce sizin inanmanız gerekiyor. Sizin halka, memurlara, amirlere, sivil toplum örgütlerine inanmanız ve güvenmeniz gerekiyor. Milletın sağduyusuna, şahs-ı manevisine saygı duymanız gerekiyor. Bir de şu var: iyi niyet. İyi niyet birçok şeyi hallediyor. Eğer siz iyi niyetliyseniz, niyetiniz bu millete hizmetse, ben bugün bu millete nasıl faydalı olabilirim, endişesini taşıyorsanız. proje size gelecektir. Tabi fikirlere ve önerilere de açık olmak lazım. Özeleştiriyi yapabilmek lazım. Çok bilgili, çok zeki, çok olağanüstü yetenekli olmak şart değil. Azimli, iyi niyetli ve özveriliyseniz, çok şey başarabilirsiniz demektir.

Havran'da biraz önce bahsettiğim gibi Sosyal Market, Askıda Akmek, Askıda Yemek, Yetim Çocuklara Mektup, engellilere dönük projeler, başarılı öğrencilere

dönük projeler gibi birçok sosyal proje gerçekleştirildi. Özellikle "Taşarası, Karalar, Çakırdere ve Kozdere Köyleri: Eğitim, Sosyal Yaşamı Geliştirme ve Kalkındırma Projesi" çok başarılı oldu. SYD Genel Müdürlüğümüzün sağladığı kaynaklar ve Balıkesir Valiliğimizin destekleriyle Türkiye çapında örnek teşkil edecek bir projeye imza atıldı. Ben burada emeği geçenleri kutluyor ve şükranlarımı arz ediyorum.

Bu bir gönül işi. Uzun ince bir yol. Sabır isteyen, adeta nakış gibi işlenmesi gereken bir proje. Emirle, talimatla değil, gönülle, özveriyle ve sevgiyle başarılabilecek bir düşünce. Gönülünü ve yüreğini verenleri gönülden ve yürekten kutluyorum.

Havran'a ve Türkiye'ye hizmetleriniz sadece Kaymakamlık görevinizle sınırlı değil. Aynı zamanda kişisel bir web sayfanız var ve sayfanızdaki yazılarınızla okuyucularınıza önemli mesajlar veriyorsunuz. Bir web sayfası açmaya ne zaman ve neden ihtiyaç duydunuz?

Yıllardır düşünüyorum. Neden Mülki İdare Amirleri yazmıyorlar? Çok konuşuyoruz, az okuyoruz, hiç yazmıyoruz, diye eleştirdim kendimizi.

Boyun fıtığından ameliyat olmuşum ve iki ay istirahat verilmişti. Bir ay zor dayanabildim ve bu bir ay evde istirahat etmek zorundaydım. Düşünmeme fırsat doğmuştu. Yazı yazmayı hep düşünüyordum ama cesaret edip başlayamıyordum. Bu bir aylık zorunlu istirahatim yazı yazma aslında bir başlangıç oldu. Şimdi fırsat buldukça, kendimle baş başa kaldıkça yazmaya çalışıyorum. Daha önceleri çok başarılı

yazı yazan meslek büyüklerimi saygıyla anıyorum. Özellikle saygıdeğer büyüğümüz Sayın Hüseyin Öğütçen'i saygıyla anıyorum. Sayın Ahmet Çınar da bana cesaret veren meslektaşlarımdandır.

Web sayfası açmak değerli bir arkadaşımın emrivakisiyle oluştu. Daha geniş kitlelere ulaşmak için iyi bir fırsat oldu. Arkadaşım Şefik Tezel'e ve Hüseyin Tezel'e teşekkür etmeyi bir borç biliyorum.

Web sayfanızda deneme tarzında birçok yazınız var. Yazılarınızın içeriğine baktığımız zaman Kaymakamlık görevinizi yürütürken edindiğiniz deneyimlerin size ilham kaynağı olduğu anlaşılıyor. Kaymakamlık mesleği, hayata bakış açınızı ne yönde etkiledi?

Mesleğe 1994 yılında Erzincan'da başlamıştım. Rahmetli Recep Yazıcıoğlu Erzincan Valisiydi. Biz çiçeği burnunda aday Kaymakamken o, 15 yıl Kaymakamlık, 15 yıl da Valilik yapmış bir Mülki İdare Amiriydi. Ondaki enerji beni şaşırtıyordu. Her gün ama her gün

adeta mesleğe yeni başlamış bir yönetici heyecanı görüyordum onda. Ben de kendi kendime karar vermiştim. Başıma ne gelirse gelsin bu yüce mesleği ifa ederken yılmayacaktım. Enerjimi kaybetmeyecektim. Teşekkür beklemeden, terfi hevesi taşımadan görevimi en iyi şekilde yerine getirmek birinci gayem olacaktı ve öyle de yapmaya çalıştım.

Web sayfasında rahmetle andığım babamın nasihati de benim hayata bakış açımda büyük etkiye sahiptir. Babam "Sana zarar geleceğini yüzde yüz bilsen bile, doğruluktan, haktan ve adaletten ayrılmayacaksın!" diye nasihat ediyordu. Bu nasihati Şeyh Edebalı'nın Osman Gazi'ye nasihati kadar etkili ve değerli gördüm.

İnternet sayfanızda "Görevimi ifa ederken, Türk halkının patron olduğunu, adeta iş veren olduğunu hep düşünmüşümdür. Kendimi her zaman vatandaşlarımızın yerine koymaya çalıştım. Ben onun yerinde olsaydım? diye sürekli kendimi

sorguladım." diyorsunuz. Söz konusu bu empatik bakış açısı, mesleki olarak size neler kazandırdı?

Eğer empati yaparsanız, haksızlık yapmazsınız. Kendinizi onun yerine koyarsanız, saygısızlık yapmazsınız. Kendiniz için istediğiniz bir şeyi başkaları için de istersiniz. Kendinize yapılmasını istemediğiniz bir şeyi başkasına da yapmazsınız. Yani çuvaldızı başkasına batırmadan önce iğneyi kendinize batırırsınız.

Bu yaklaşım şöyle bir sonucu zorunlu kılıyor: isteyen herkes, her zaman ve zeminde Kaymakamla görüşebiliyor. 16 yıllık görevim süresince; "Ben Kaymakam Bey ile görüşmek istedim ama Kaymakam benimle görüşmedi" diyebilecek bir kişi çıkmayacaktır. Toplantıda bile olsam vatandaşlarımızın görüşme talebini reddetmedim. Hatta onları bekletmedim. Bu yaklaşımın, çağdaş yönetim tarzıyla çeliştiği iddia edilebilir veya zannedilebilir veya bu yaklaşımın bazı zararları olduğu söylenebilir. Ancak faydasının zararından çok fazla olduğunu ben biliyorum.

Bu tarz bir yaklaşımın yönetimde ciddi bir şeffaflık ve güven oluşturduğu da ayrı bir gerçek.

Halkımıza güven vermeden onların desteğini ve sevgisini kazanmanın imkânsız olduğunu düşünüyorum. Empatik yaklaşım, size vatandaşın derdiyle dertleşme imkânı sağlamaktadır.

Bazen vatandaşımız olmayacak bir talepte de bulunabilir. Siz onu reddetmek zorunda da kalabilirsiniz. Bu durumda da vatandaşlarımızımıza gerekli saygı gösterilmeli ve onun anlayacağı bir üslupla,

nezaket içerisinde talebin neden yapılamayacağı izah edilmelidir.

Hiçbirimiz bize karşı duygusal, siyasal, subjektif ve kişisel davranılmasından hoşlanmayız. Yönetici ceza vereceği zaman bile karşı tarafı rencide etmeden bir hakimin tarafsızlığı, bir cerrahın soğukkanlılığıyla davranmalıdır. Bir suçun iki cezasının olmayacağı unutulmamalıdır.

Kaymakamlık makamına olmayacak bir taleple gelip, uygun bir lisanla reddettiğim halde dualarla ayrılan onlarca vatandaşımıza şahitlik ettim.

Kaymakamlık göreviniz haricinde, fotoğrafçılık, olta balıkçılığı, tüplü dalış ve okçuluk gibi sanat ve sporlarla da haşır neşirsiniz. Çok yönlü bir kişi olduğunuz anlaşılıyor. Ne zamandan beri doğa sporları ve fotoğrafçılık ile uğraşıyorsunuz ve bu kadar farklı işleri aynı anda zevkli birer uğraşa çevirmek için gerekli olan enerjiyi nereden buluyorsunuz?

Doğan her güneşi yeni bir başlangıç olarak görüyorum. İleriye dönük, gerçekleşmesi mümkün olmayan büyük hayaller yerine, ben bugün ne yapabilirim, bugün görevimi en iyi şekilde nasıl ifa edebilirim, diye düşünüyorum. Dün yaptıklarımla övünmemeye, yarın yapacaklarımla avunmama çalışıyorum.

Karşılaştığım her insanın aslında bir evren olduğunu düşünüyorum. Hiç kimsenin hafife alınamayacağına inanıyorum. Önemsemediğiniz, size göre çok basit ve önemsiz gibi görünen bir vatandaşımızın küçük bir sorununun onun açısından hayati öneme sahip olabileceğini unutmamak

gerekir, diye düşünüyorum. İskalamamaya çalışıyorum. Ciddiyey alıyorum.

Hayata, göreve ve insanlara böyle baktığınızda karşılıklı pozitif enerji ile birçok şey başarabiliyor. Bahsettiğimiz aktiviteleri bir görev olarak değil zevkli bir uğraş olarak ele alıyorum. Yapılan aktiviteleri de yaşamın bir parçası gibi telakki ediyorum. Onbeş yıldır fotoğraf çekiyorum. Sadece piknik yapmayı sevmiyorum, piknik yaparken fotoğraf çekmeyi, fotoğraf çekerken trekking yapmayı, doğada gezinirken

ok atmayı seviyorum. Tüplü dalış eğitimi alırken su altı fotoğrafı çekmek bu aktiviteye daha büyük bir anlam yükleyebiliyor.

16 yıllık kamu hizmeti geçmişi-nize baktığımız zaman oldukça başarılı bir Mülki İdare Amiri olduğunuzu ve görev yaptığınız her il ve ilçede her kesimden takdir topladığınızı görüyoruz. En son 2009 yılında BRT Yılın Başarılıları Ödüllerinde “Yılın Kaymakamı” ve geçtiğimiz Ocak ayında Türk İdareciler Derneği’nce “Yılın İdarecisi”

seçildiniz. Her kesim tarafından bu derece takdir edilmenizi ve başarılı bulunmanızı neye bağlıyorsunuz?

Görev yaptığım her ilçede toplumun büyük kesimleri tarafından çok sevildiğimi ben de fark etmişimdir. Düşünmüşümdür neden diye? Çok mu bilgiliyim? Çok mu yetenekliyim? Veya çok çalışkan mıyım? Hayır Keşke öyle olsaydım. Ancak ben bunun sırrının “saygı” kavramında gizli olduğunu düşünüyorum. İnsanımıza, her kademedeki vatandaşlarımıza saygı duyuyorum, seviyorum ve

onlara güveniyorum. Bunu bir yönetim politikası olarak yapmıyorum. Gerçekten seviyor ve saygı duyuyorum. Onlara değer veriyorum. Siz bir adım atın, vefalı Türk insanı size üç adım yaklaşacaktır. Yapay bir saygı, göstermelik bir sevgi, ferasetli milletimizin gözünden kaçmayacaktır.

Teşekkür beklemeden, görevimizin gereği olarak, aldığımız maaşın hakkını vererek yapılan hizmet, milletimizin samimi sevgi ve saygısıyla karşılık bulmaktadır.

“Yılın İdarecisi” ödülünü aldığınız zaman başarınızın sırrının Havran’ın Taşarası köyünde tanıştığınız Hanım Bozkurt’un anıları olduğunu belirttiniz. Hanım Bozkurt’la tanışma hikayenizden ve sizi nasıl etkilediğinden bahsedebilir misiniz?

2006 yılında Havran’da göreve başlamıştım. Hızla köyleri geziyordum. Taşarası köyünde seksenlik bir nineyle tanışmıştım. Hikayesi enteresandı. 1954 yılında, kucağında bir yaşındaki bebeğiyle kocasını askere göndermiş ve altı ay sonra kocasının askerde bir deniz kazasında şehit olduğunu öğrenmişti. Tek odalı, elektriği bile olmayan bir kulübede yaşam savaşı veren Hanım Gelin e: “ Hanım Teyze sen bir şehit eşisin, bundan böyle her sözün bir emirdir, emret yapalım” dediğimde hiçbir talepte bulunmamıştı. Çok ısrar etmiştim, “bu evi yıkalım yerine bir şehit eşine layık ev yapalım” dediğimde “Kaymakam Bey ben bu eve gelin geldim” diyordu. En sonunda ev konusunda ikna edebilmiştik. Yaptığımız araştırmada dört köyde kırk iki aile tespit edildi ve SYDGM’nin sağladığı imkânlarla kırk iki ailemize yeni ev yapıldı. Bu kadar sıkıntılar yaşayan Hanım Teyzemizi ziyaretlerimizde onun “Allah bu devlete ve millete zeval vermesin” duaları bize inanılmaz güç ve cesaret veriyordu.

Kaymakamlık görevinizin yanında aynı zamanda, her il ve ilçemizde olduğu gibi, ilçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının da başkanısınız. SYDV’nin ihtiyaç içindeki yurttaşlara destek olunması konusundaki rolü hakkında görüşleriniz nelerdir? Bu rolün daha işlevsel hale getirilmesi için sizce neler yapılmalı?

Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakıfları çok gerekli. Önemli görevler icra ediyor. Bir sığınak gibi. Başı derde giren, sıkıntıya düşen vatandaşlarımızın son ümididir.

Son zamanlarda dosyalama sistemlerine getirilen standartizasyon çok faydalı. Objektif kriterlere dayalı dosya ve yardım sistemi çok önemli. Yardımlar kişisel, siyasal, subjektif ve duygusal olmamalıdır. İş kurma kredileri de çok güzel. Kabiliyetli gençlerimizin elinden tutmak gerekiyor.

“SYD Vakıfları Gençlerimizi Tembelleğe mi Alıştırıyor?” diye bir makale, daha doğrusu bir deneme yazmıştım. “Halkımızın tembelleştiği” yorumuna katılmıyorum. Bu tür yaklaşımların vatandaşlarımıza bir saygısızlık olduğunu düşünüyorum.

SYDV Mütevelli Heyetlerinde kamu görevlilerinin ve ilçe belediye başkanının yanı sıra hayırseverler ve STK temsilcileri de bulunuyor. Buradan hareket edersek, genel olarak Devlet-STK işbirliğine nasıl bakıyorsunuz? Sizce bu işbirliğinin daha da geliştirilmesi için neler yapılmalı?

SYDV Mütevelli Heyetlerinin siyasetleşmemesi gerekiyor. Bence mütevelli heyetlerinin seçiminde Mülki İdare Amirlerinin öneri ve görüşleri esas alınmalıdır. Projelerin gerçekleştirilmesinde sivil toplum örgütlerinin ve halkın katılımı sağlanabilir. Örneğin Havran Kaymakamlığı olarak “Bir Yetimi de Sen Sevindir Kardeş Aile Projesi” ile ilçemizdeki yetmişbeş yetim çocuğumuzla yetmişbeş aile kardeş aile ilan edildi ve çok anlamlı sonuçlar alındı.

Şu an Havran SYDV aracılığıyla yapılan çalışmalardan ve uygulanması planlanan ileriye dönük projelerden söz edebilir misiniz?

SYDV aracılığıyla Genel Müdürlüğünüzün destekleriyle birçok sosyal proje gerçekleştirildi. Daha önce bu projelerden bahsetmeye çalıştım, tekrar vaktinizi almak istemiyorum.

Yardımlar yapılırken ve projeler üretilirken insanımızın onurunu incitmemek ve başına kakmamak esas olmalıdır. Yardımlar süratli bir şekilde, yerinde ve zamanında olmalıdır. Özellikle yardım talebinde bulunmayan, arka sokaklardaki onurlu yoksul vatandaşlarımız göz önünde bulundurulmalıdır.

Çok uzaklarda bize ulaşamayan vatandaşlarımıza ulaşmak gerekir. Burada köylerimizdeki kamu görevlileri ve muhtarlar önemlidir, onlardan yararlanmak gerekir.

Engelli vatandaşlarımız unutulmamalı.

En çok isteyen, en çok talepte bulunan ve en yüksek sesi çıkararak değil, en çok ihtiyacı olanlar, talepte bulunmasalar bile tesbit edilip onlara ulaştırılmalıdır.

Ben öncelikli olarak size teşekkür ediyorum. Bana duygu ve düşüncelerimi ifade etme imkânı verdiğiniz için. SYD Genel Müdürlüğümüze ve Türk İdareciler Derneği Başkan ve yönetimine de teşekkür ediyorum.

Birlik, beraberlik, sağlık ve mutluluk dilekleriyle.

Söyleşimize katıldığınız için çok teşekkür ederiz.

Fikri DABAĞOĞLU

bir Vakıf bir insan

“Ben İstanbul’dayken vakıfların durumuna çok üzülüyordum. Bir bakıyordum koca arsaları tutmuşlar, bedava otopark yapmışlar, üzülüyordum vakfın malının böyle kullanılmasına. Buraya gelince bir vakıf kuralım da hiç olmazsa halka hizmet etsin, hem buraya hem de muhtaç insanlara bir faydamız dokunsun, dedik ve bu vakfı o yüzden kurduk. 16 yıl oldu vakfı kuralı.”

Bir hayırsever düşünün ki, kurduğu vakfın geliri her daim düzenli bir şekilde bulunsun, yardıma ihtiyacı olan insanların ihtiyaçları her daim karşılanabilsin diye tüm mal varlığını seferber etsin; her alinteri harcadığı işi, vakfı için bir gelir kapısına dönüştürsün. Ve bir vakıf düşünün ki hiç bağışa ve mali desteğe ihtiyacı olmadan hizmetlerini kendi gelir kaynaklarıyla ihtiyaç içindeki insanlara ulaştırabilsin.

Aslında yukarıda sayılan bu özelliklere sahip hayırseveri ve vakfını sadece hayal etmekle yetinmek gerekmiyor; çünkü Balıkesir’in Edremit ilçesinin Altınoluk beldesinde bu hayalin somut bir örneği bulunmakta. Söz ettiğimiz kişi Altınoluk’u Altınoluk yapan adam Fikri Dabağoğlu

ve söz ettiğimiz vakıf da onun kurucusu olduğu Fikri Dabağoğlu Vakfı.

Bugün 86 yaşında olan ve Elazığ’da dünyaya gelen Fikri Bey, Elazığ’dan İstanbul’a; oradan da Altınoluk’a uzanan hayat hikayesini ve neden bir vakıf kurma ihtiyacı hissettiğini şöyle anlatıyor:

“Ben esasen 1942’de 17 yaşında Elazığ’dan asker oldum. İstanbul’a gelmeyi çok istiyordum ama benim tayinimi Erzurum’a çıkarmışlardı. Erzurum’a gitmek istemedim, ben de geldim İstanbul’a. O zaman komutan sağ olsun bizi istihkâm bölüğüne verdi, o bölükte dört sene askerlik yaptım. İnşaatçılığı da orada öğrendim. Terhis olunca İstanbul’da

inşaatla meşgul olmaya başladım ve inşaatları yapıp, para da kazanınca 1950 senesinde bir apartman sattım 100 bin liraya. Tekrar bina yaptım, sattım derken, Fatih Kaymakamımız Altınoluk'a tayin oldu. Onun misafiri olarak eşimle Altınoluk'u gezmeye geldik. Buraya gezmeye gelince buranın havası suyu hoşuma gitti. O zamanlar buralarda kimseler yoktu, bomboştu her yer. Burada 47 dönüm bir arazi aldım. Dolayısıyla buraya gelip gitmekle meşgul oluyorduk.

Ben İstanbul'dayken vakıfların durumuna çok üzülüyordum. Bir bakıyordum koca arsaları tutmuşlar, bedava otopark yapmışlar, üzülüyordum vakfın malının böyle kullanılmasına. Buraya gelince bir vakıf kuralım da hiç olmazsa halka hizmet etsin, hem buraya hem de muhtaç insanlara bir faydamız dokunsun, dedik ve bu Vakfı o yüzden kurduk. 16 yıl oldu Vakfı kuralı.”

Fikri Bey, ailesi ile birlikte o zamanlar sessiz sakin, adı sanı pek bilinmez Altınoluk'a yerleştikten sonra deyim yerindeyse arı gibi çalışmış beldenin ihtiyacı olan kurumların yapımı için. Gerek vakfını kurmadan önce gerekse sonrasında bugüne kadar Altınoluk'a sayısız eserler armağan etmiş, Altınoluk halkı içinse bir simge haline gelmiş. Camiden yola, sağlık ocağından gasilhaneye, belde parkından meyve bahçelerine ne varsa Altınoluk'ta Fikri Bey'in imzası var bugün: “Buranın camisi yoktu, bir cami yaptık burada; sağlık ocağı yoktu, sağlık ocağı yaptık; gasilhane, morg, yol yaptık. Sonra bu yolu, Atatürk Caddesi'ni bağışladık Belediyeye.”

Vakfı kurduktan sonra ise ne kazandıysa Vakıf için kazanmaya başlamış:

“Vakfı kurduk ama vakfın parası yoktu. Biz de düşündük, inşaata başlayalım, oradan bir gelir gelsin, dedik. İlkin bir binayı başladık, yaptık derken ikinci binaya başladık, derken üçüncü binaya başladık ve biz sonuçta Vakfa 1,5 trilyon para kazandırdık. Dolayısıyla şimdi iş merkezini devam ettiriyoruz burada. Şimdi bu iş merkezi biterse vakfın herhalde aylık bir 70-100 bin lira sabit bir geliri olacak. İçim ise çok rahat. Çünkü bakın ben 86 yaşındayım. Demek ki dinçliğimi de buna borçluyum.”

Vakfın bölge halkına yardım ve hizmetleri ise çok çeşitli alanlarda ve oldukça fazla. İlköğre-

tim, ortaöğretim ve üniversite öğrencilerine burslar, yılın belli dönemlerinde erzak ve kömür yardımı, vakfın sahip olduğu apartmanlarda parası olmayan aileleri barındırma, ilaç yardımı, engellilere araç yardımı, şehit ailelerine yardım, depremzedelere yardım ve daha ne istenirse ne ihtiyaç olursa ona yönelik yardım ve destekler. Ayrıca, Vakfın, Havran ve Edremit Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'na da yardımları oluyor. Kısacası hiç usanmadan çalışıyorlar Fikri Bey ve Fikri Dabağoğlu Vakfı görevlileri:

“Belediyeye garibanlar gidiyor, bize gönderiyorlar, onların gıda-

larını, ilaçlarını alıyoruz. Bu sene 54 öğrenciye burs veriyoruz. Senede 8 ay burs veriyoruz. Kömür yardımı da yapıyoruz. Bazı dairelerimin kiralarını çok az tutuyorum ki yoksullar da yararlansın. 3 daireyi Vakıf adına bu şekilde verdim. Kendi yerlerimi de hiç para almadan veriyorum parası olmayanlara. Gelirimden hemen hepsini Vakfa aktarıyorum. Çünkü bu Vakfın dört dörtlük olmasını istiyorum. Geçen yıl 360 bin lira harcama yaptık Vakıf için yapılan inşaatlara.”

Havran Kaymakamlığı'nın yardımlarını duyuyoruz. Geçen yıl iki tane tekerlekli sandalye yardımı yaptım Havran ve Edremit Kaymakamlığına. Vakfa iki yılda yaklaşık 1000 adet gıda paketi verdik.”

Fikri Bey'in bölgenin refahı ve halkı için çalıştığına bir örnek de geçen yıl yaşanmış. Bir akrabasının gözündeki sorun için hastane-

ye giden Fikri Bey, göz kliniğindeki sıkıntıyı görmüş ve hemen o gün ikinci bir göz kliniği yapılması için gerekli olan parayı hastane yetkililerine teslim etmiş:

“Hastaneye gitmiştik kardeşim ve benim için. Dört sıra olmuşlardı insanlar. Aklıma geldi, dedim ki başhekimle bir görüşelim de, bu izdihamın olmaması için ikinci bir göz kliniği yapılabilir mi bir araştıralım. Başhekimle görüşünce dedi ki, istiyorsan 3 bin lira ver ismini bir yere yazalım. Ben isim falan yazdırmaya gelmedim buraya, ikinci bir göz kliniği açabilirsek nedir maliyeti onu öğrenmek istiyorum, dedim. 65 bin lira verersen göz kliniğini açarız, dedi başhekim. Hemen bankaya gittim, orada bir 63 bin lira paramız vardı, onu hemen havale ettik oraya. Şu an göz kliniği açıldı ve faaliyette.”

Altınoluk için hizmet sunarken ne doğduğu yerleri ne de akrabaları-

nı unutmuş Fikri Bey. Kardeşlerini yanına alan Fikri Bey, memleketi Elazığ'a olan vefa borcunu da ödemiş ve ödemeye de devam etmiş:

“Ben Elazığ'a iki defa gittim. Orada Buzluk Mağarası vardır. Oranın üzerinden dağdan iki tane çeşme yaptırdım. Üniversite bütün içme suyunu oradan alıyor. Bir de artezyen çıkardım, bütün komşular bahçelerini oradan suluyorlar. En son da Elazığ depreminden sonra Valiliğe para gönderdik depremedeler için.”

Hiç parası olmadan kurduğu Vakfının bugün geldiği noktadan ise son derece memnun ve mutlu Fikri Bey:

“Aslına bakarsanız ben Türkiye'de birinci Vakıf olarak görüyorum burayı. En iyi aile Vakfıdır bizimkisi. Çünkü hayırseverliği kurumsallaştırdık biz. Bireysel çabaları kurumsal bir faaliyete dönüştürdük.”

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün

Stratejik Plan ve Proje Çalışmaları

Cemalettin ÇOĞURCU

SYDGM İstatistik, Araştırma ve Tanıtım Dairesi Başkanı
SYDGM Strateji Geliştirme Birimi Yöneticisi

Stratejik planlamanın en önemli işlevi, kuruluşun kurumsal kimliği ile sunulan hizmet arasında daha güçlü bir ilişki kurmaktır. Geleceği daha sağlam kurumsal yapı üzerine kurmak adına stratejik planlama ışığında, kamu görevlilerinin çalıştıkları kurumların misyon, vizyon ve ilkeleri çerçevesinde kuruluşun tamamını kapsayan bir kurumsal kimliği algılamaları şarttır.

Strateji, kurumun iç kaynakları ve yetenekleriyle dış çevrenin tehdit ve fırsatları arasında uyum sağlayacak faaliyetlerin; stratejik yönetim, bir kurumun uzun dönemli performansını belirleyen yönetsel kararlar ve aksiyonlar bütünüdür; amaçlar, kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulanması ile elde edilecek sonuçların; hedefler ise ulaşılmaması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir.

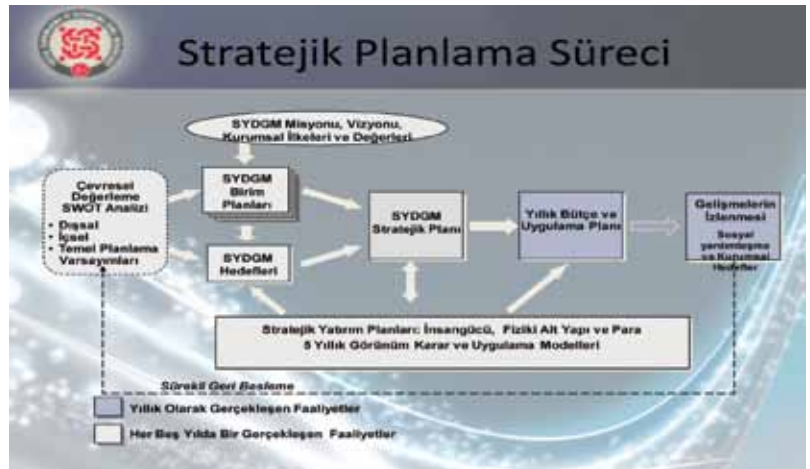
Kuruluşlar kendi geleceklerini sağlam bir şekilde oluşturabilmek için; misyon ve vizyonlarını, temel değerlerini, amaçlarını, hedeflerini ve stratejilerini orta-

ya koymak zorundadırlar. Ortaya konulacak bu ilkeler ışığında kurumlar, varılması istenen noktaya nasıl bir çerçeve içinde ulaşmaları gerektiğini belirlerler. Bu çerçeveden bakıldığında; stratejik planın başarıya ulaşabilmesi için misyon, vizyon ve ilkelerin doğru bir şekilde ifade edilmesi şarttır.

SYDGM'nin stratejik planlama süreci aşağıdaki tabloda kısaca tanımlanmaya çalışılmıştır.

SYDGM'nin stratejik planlama sürecinde ortaya koyduğu misyon ve vizyonuna baktığımızda; misyonunun, sosyal yardım politi-

kaları geliştirmek, sosyal yardımların etkin bir biçimde dağıtılmasını sağlamak, nüfusun en yoksul diliminde yer alan vatandaşlarımızı sosyal yardımlarla desteklemek, üretim ve istihdama yönelik projeleri sürekli kılarak vatandaşların toplumsal hayata entegre olmalarını sağlamak, kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, vatandaşlar ve diğer paydaşlar ile eşgüdüm içerisinde çalışmak ve yoksullukla mücadele kapsamında kaynakların etkin bir biçimde kullanılmasını sağlamak olduğu görülmektedir. SYDGM'nin vizyonu ise katılımcı, şeffaf, etkin bir biçimde hizmet sunarak

ülkemizin sosyal yardım politikalarının belirlenmesidir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü'nün stratejik plan çalışmalarında öncelikle "GZFT (SWOT) Analizi" yöntemi ile kurumun güçlü ve zayıf yönleri ortaya çıkarılmış, daha sonra ise kurumun önündeki fırsatlar ve kurumsal yapıya yönelik tehditler değerlendirilmiş ve sonuç olarak SYDGM 2009-2013 Stratejik Plan metni oluşturulmuştur. Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından stratejik plandaki amaç ve hedefler doğrultusunda ise çok sayıda proje uygulamaya geçirilmiştir.

Bu bağlamda "GZFT (SWOT) Analizi"ne göre;

Kurumun güçlü yönlerinin, Vakıf Mütevelli Heyetlerinde tüm kesimlerin temsilcilerinin olması, Vakıfların her il ve ilçede örgütlenmiş olması ve ülke genelinde sosyal yardım alanında en yaygın kurum olması olduğu; zayıf yönlerinin, ortak bir otomasyon programının olmaması, yardım talepleriyle ilgili karar alma sürecinin uzun olması, yardımların dağıtım ve hedef kitlenin tespitinde objektif kriter eksikliği olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, kurumun fırsatlarının, kamu kurumları, belediyeler ve STK'ların SYDGM ile işbirliği yapma konusunda istekli olmaları, tüm paydaşların tüm kamu kurumları tarafından verilen sosyal yardımların SYDGM'nin koordinasyonunda ortak veri tabanının üzerinden verilmesi görüşünde olmaları olduğu; kuruma yönelik tehditlerin de sosyal yardım hizmeti sunan kamu kurumları ve STK'ların ortak veri tabanının olmaması, veri paylaşımından kaçınılması, ortak terminolojinin olmaması, sosyal yardım alanında faaliyet

gösteren çok sayıda kurum ve kuruluşun olması ve bu durumun yardımlarda mükerrerliğe yol açması gibi durumlar olduğu belirlenmiştir.

Analiz sonucu ortaya çıkan durum ile birlikte SYDGM 2009-2013 Stratejik Planı'nda faaliyet ve projelerine yönelik olarak belirlenen amaç ve hedeflere yönelik örnek olarak bazı çalışmalara bakıldığında;

1) **Stratejik Amaç:** Sosyal yardım yararlanıcılarını objektif kriterlere göre belirlemek

Stratejik Hedef: Bölgesel gelişmişlik farklılıkları, kırsal-kent ayrımı ve yardım kategorileri göz önünde bulundurularak ve sosyal yardımlar ve projelerden yararlanacak kişilerin belirlenmesine yönelik puanlama formülü geliştirilerek hedef kitleyi objektif kriterlere göre belirlemek

Stratejik Hedef: Yardım ve sosyal hizmet projelerini öncelikle hiçbir geliri bulunmayan, toplumun en dezavantajlı (başta özürsüzlüler, yaşlılar, kadınlar, çocuklar ve göç edenler vb.) grubu ile diğer ihtiyaç sahibi bireylerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yapılandırmak ve ihtiyaçlara yönelik destek programlarını oluşturmak

2) **Stratejik Amaç:** Yoksullukla mücadele alanında sosyal yardım programları vasıtasıyla sosyal adaletin tesisine katkı sağlamak

Stratejik Hedef: Dezavantajlı grup içerisinde yer alan kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımlarını kolaylaştıracak ve toplumsal statülerini güçlendirecek faaliyetlere destek vermek

3) **Stratejik Amaç:** Sosyal yardım uygulamalarında mükerrerliğin önlenmesine yönelik çalışmalar yapmak.

Stratejik Hedef: Sosyal yardım uygulamalarında mükerrerliğin önlenmesine yönelik koordinasyonu sağlamak

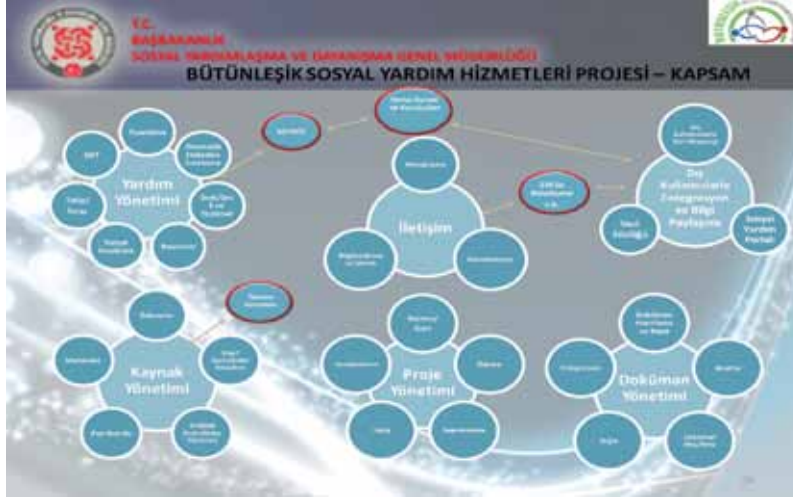
Stratejik Hedef: Ortak veri tabanı uygulamasının geliştirilmesini sağlamak

Yoksullukla mücadele alanında son derece yararlı hizmetler veren SYDGM, söz konusu bu amaç ve hedefler doğrultusunda sosyal yardım uygulamalarını daha etkin hale getirmek, ulaşılamayan yoksul kesimlere ulaşmak ve kamu kaynaklarının kullanımında etkinliği sağlamak adına çalışmalar yürütmektedir. Bu amaçla yürütülen kurumsal projeler şunlardır:

- Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi
- Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOYBİS)
- Sosyal Yardım Yararlanıcılarının Belirlenmesine Yönelik Puanlama Formülünün Geliştirilmesi Projesi
- Türkiye'de Uygulanan Şartlı Nakit Transferi Programı'nın Fayda Sahipleri Üzerindeki Etkisinin Nitel ve Nicel Olarak Ölçülmesi
- Eşi Vefat Etmiş Kadınlar İçin Bir Nakit Sosyal Yardım Programı Geliştirilmesine Yönelik Araştırma Projesi
- Alo Sosyal Yardım Hattı Projesi

Stratejik Plan çerçevesinde Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve uygulanmaya başlanan kurumsal projelerde Haziran 2010 tarihi itibarıyla yaşanan gelişmeler ve gelenen

nokta da dikkate değerdir. Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesinin amacı; devlet tarafından verilen tüm sosyal yardımların tek çatı altında toplanması, sosyal yardımlarla ilgili veri tabanlarının entegre edilerek hane halkı yaklaşımının geliştirilmesi, çeşitli sosyal yardım başvurularının elektronik kanallardan yapılabilmesi, özürllüler veri tabanı da dâhil olmak üzere veri tabanları arasında bilgi paylaşımı ve etkin denetimin sağlanması, sosyal yardım bilgilerinin bütüncül bir şekilde yönetilmesi ile sosyal yardım kararlarının etkinleşmesi ve daha adil kaynak dağıtımının sağlanması, vatandaşlara sosyal yardımlarla ilgili tüm bilgilerin tek noktadan ulaştırılması, sosyal yardım konusunda etkin yönlendirmenin yapılabilmesinin sağlanması ve oluşturulacak karar destek sistemi ile sosyal güvenlik politikalarının desteklenmesi olarak öngörülmüştür.

Proje kapsamında Şartlı Nakit Transferi modülünün yazılım çalışmaları tamamlanmıştır. ŞNT yazılım programı SYDGM'nin "server"ları üzerine yüklenmiş olup, Şubat 2010'da Ankara il ve ilçe SYD Vakıflarımızda Pilot uygulama başlatılmış ve ŞNT verilerini sisteme yükleme işlemi

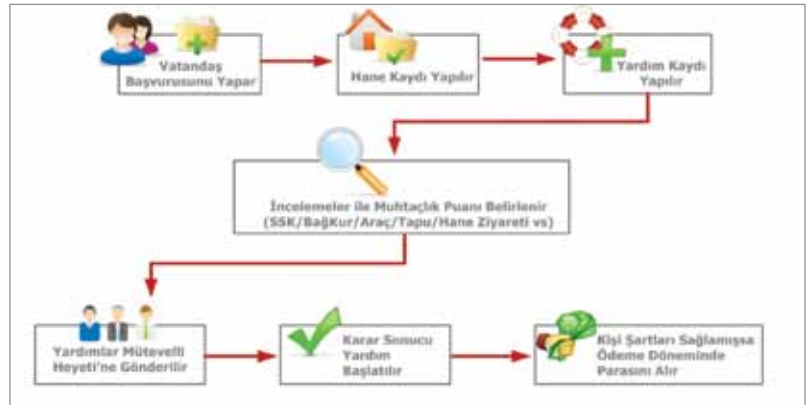
tamamlanmıştır. Uygulamaya yönelik talep ve öneriler doğrultusunda güncellemelerin tamamlanmasından sonra Türkiye genelindeki il ve ilçe SYD Vakıfları ŞNT kullanıcılarına yönelik eğitimler planlanmış olup, Nisan 2010 tarihinde İçişleri Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığında bilgisayar uygulamalı sistemin kullanımına yönelik başlatılan eğitimler 28 Mayıs 2010 tarihinde tamamlanmıştır.

Eğitimi tamamlanan bölgelerden Karadeniz ve Ege Bölgelerinde ŞNT yazılım programı uygulamaya açılmış ve bu bölgelere ait tüm ŞNT verileri sisteme aktarılmıştır. Diğer bölgelerimizin de ŞNT verilerinin sisteme aktarılması çalışmaları sürmektedir.

Türkiye geneli yaygınlaştırılması ve sistemin Türkiye genelinde kullanımda olması Temmuz 2010 sonu itibarıyla tamamlanacaktır. Sistem online olarak verileri, Milli Eğitim Bakanlığı e-okul, Sağlık Bakanlığı Aile Hekimliği veri tabanlarından almaktadır.

Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOY-BİS), sosyal yardım başvurusu yapan vatandaşlarımızın muhtaçlıklarını ve kişisel verilerini merkezi veri tabanlarından temin/tespit etmek ve mükerrer yardımların önlenmesine yönelik olarak kurumlar arası (online) veri paylaşımını sağlamak amacıyla SYDGM tarafından hayata geçirilmiş bir e-Devlet uygulamasıdır. Hizmete açıldığı Ocak 2010 tarihinden bu yana "7. eTürkiye (eTR) Ödülleri"nden birincilik; "Bilişim Yıldızları e-Dönüşüm Yarışması"ndan ise ikincilik ödülü olarak şimdiden iki ödülün sahibi olmuştur.

Sosyal Yardım Bilgi Sistemi'nin hizmete sunulmasıyla birlikte, yardım başvurusu yapan vatandaşlarımızın muhtaçlıkları merkezi veri tabanları kullanılmak suretiyle bizzat devlet tarafından yapılmaya başlanmış, bireyler muhtaçlıklarını ispatlama külfetinden kurtarılmış, yardım başvurusu yapan vatandaşların tek tek kamu kurumlarını dolaşma-

Yeni ŞNT Modülü sistem akışı

Hanım Gelin

Yazan: Havran Kaymakamı Fatih GENEL

Göreve başladığım her ilçede, ilk günlerde bütün köyleri hızla gezerim. İlk gözlemlerime inanır ve önem veririm. Henüz kanık-samadan, alışmadan yaptığım gözlemlerde büyük isabetler görürüm. Havran’da da göreve başlar başlamaz köyleri gezmeye başladım. Sıra Taşarası köyüne gelmişti. Taşarası köyü adı gibiydi. Taşların arasında, bir dere içinde kurulmuş minnacık, şirin mi şirin bir köydü.

Köye vardığımda şaşırımdım. Köyde tarlalar katırla sürülüyor, ekinler orakla biçiliyor ve katırlarla harman yerine taşınıyordu. Köy adeta yüzyıl önceyi yaşıyordu. Türkiye’nin batısında bu kadar geri kalmış bir köy görebileceğim aklımın ucundan bile geçmiyordu. Köyün arka sokaklarını daha doğrusu patikalarını gezerken şaşkınlığım iki katına çıkmıştı. Taş duvarlı, tek odalı, çatısı sazlarla kaplı bir “ev” in önünden, taşın üzerine oturan seksen yaşındaki bir nine dikkatimi çekti. İki büklüm, bir deri bir kemikti. Uzun meşakkatli bir ömrün çir-

lesi yüzündeki derin çizgilerden rahatlıkla okunabiliyordu. Ne günler görmüştü kim bilir..? Sonradan adının “Hanım” olduğunu öğrendiğim nineye selam verdiğimde, büyük bir sevgi ile selamıma karşılık vermişti. Çektiği tüm acılara rağmen genlerindeki misafirperverlik, merhamet ve saygı kaybolmamıştı anlaşılın. Tek odalı evine davet etmişti bizi. Eve elektrik bağlanmamış, gaz lambasıyla aydınlanıyordu. Tüp ve ocak da yoktu kullandığı. Onun yerine duvara açılan bir deliğin içinde yemeğini pişiriyordu. Tek odalı evinde kullanılacak eşyası da yoktu. Yatak olarak kullandığı birkaç minder evin baş köşesinde toplanmış duruyordu. Yörük köylerine mahsus eski, rengarenk bir sandık dikkatimi çekiyordu. İçme ve kullanma suyu dışarıdan taşınıyordu. Alışkanlık içinde bağdaş kurup önümüze oturduğunda anlatmaya başlamıştı. O anlattıkça kulaklarımızımıza inanamıyor, şaşkınlığımız daha da artıyordu.

1954’te kocası Mustafa’yı dua-

larla askere, peygamber ocağına göndermişti. Artık o bir asker eşiydi, hem de bir bahriyeli eşiydi. Ne kadar da gurur duyuyordu. Kucağında bir yaşındaki “Asım” bebeğine sarılıp her gece ninniler söylüyordu. Sık sık mektuplaşıyorlardı. Asım’ıyla, sevgilerini mektupla ifade ediyorlardı. Asım bebeğin babası askere gideli 6 ay olmuştu. Asım bebek yürümeye ve hatta baba bile demeye başlamıştı.

Hanım gelin çok mutluydu. Ama bu mutluluk ve ümitli bekleyiş çok uzun sürmemişti. Güzel bir bahar sabahı Hanım Gelin kâbuslar görerek uyanmıştı. O gün içinde izah edemediği bir sıkıntı vardı. Cuma pazarından dönen muhtar, Hanım Gelin’e sarı zarflı bir mektup getirmişti. Hanım Gelin mektubu aceleyle açıtırıp muhtara okuttuğunda olduğu yere yığılıp kalmıştı. Gururla askere gönderilen Mustafa’sının bir deniz kazası sonucu öldüğü ve cesedinin de bulunamadığı yazıyordu. Yapayalnız kalmıştı. Daha bir buçuk yaşına henüz gelmiş

olan Asım bebek artık yetimdi. Zorlu bir hayat mücadelesi öylece başlamış oldu. Elektriksiz, susuz, tüpsüz, sobasız, çatısı yarma çam tahtalarıyla çatılmış, üstü sazlarla örtülmüş bu tek odalı evde zorlu bir yaşam mücadelesi Hanım Gelin’i bekliyordu. Artık o, evinin hem erkeği, hem kadınıydı. Asım bebek Mustafa’nın ona emanetiydi. “İşte Kaymakam Bey ben bu eve gelin geldim” diyordu Hanım gelin. O bir Gelin. Seksen yaşında bir gelin. Kocasını askere gitmiş ama henüz dönmemişti, dönememişti. Acaba bir gün ansızın gelir miydi? Ölüsü bulunamadığından mı, cenazesi getirilemediğinden mi bilinmez ama Hanım Gelin hâlâ kendisini kocasını askerde bir gelin gibi görüyordu. Onun bu genç yaşta, zamansızca ölmüş olabileceğine inanmak istemiyordu.

Gözlerimiz yaşarmış hayretler içerisinde bu asil Türk annesini, bu şehit eşini dinliyorduk. Yasal

anlamda eşi şehit kabul edilmediği için herhangi bir sosyal güvencesi de yoktu Hanım Gelin’in. Ama ne fark ederdi. Eşi kutsal bir görev yaparken, vatani hizmetini ifa ederken, bizim kucağımızda devletin himayesinde ölmedi mi? O halde benim ölçülerime göre o bir şehit eşiydi. “Hanım Teyze! Sen bir şehit eşisin!..

“Bundan böyle her sözün bizim için bir emirdir. Emret yapalım, dile benden ne dersen!” dediğimde, gayet emin, mağrur ve müstağni bir edayla hiçbir isteğinin olmadığını söylüyordu. Hanım Teyze’ye ömrünü geçirdiği tek odalı bu barınağı yıkıp yerine bir şehit eşine layık güzel bir ev yapmayı teklif ettiğimde kesinlikle kabul etmemişti. Çünkü o, bu eve gelin gelmişti. Günlerce ısrarım sonucunda kabul etmişti ev teklifimizi. Hanım Teyze gözümüzü açmıştı. Bizi gafletten uyandırmıştı. Arka sokaklarda

başka Hanım Teyzelerin de olduğunu fark ettirmişti bize. Köyün tamamını gezdiğimde evlerin birçoğunun tek odalı bazılarının da iki odalı olduğunu tespit etmiştik. Kendimizi farklı bir gezegendeymiş gibi hissediyorduk. Yaptığımız incelemelerde Havran’da dört köyün Taşarası ile benzer özellikler taşıdığını tespit ettik ve “Taşarası, Karalar, Hüseyinbeşeler ve Kozdere Köyleri Eğitim, Sosyal Yaşamı Geliştirme Kalkındırma Projesi” böylece başlamış oldu. Şimdi devletimizin destekleriyle 42 ailemiz yeni ve modern evlerine kavuştu. Hanım Gelin’i ailecek ziyarete gittiğimizde; etrafı ahşap çitlerle çevrili yeni evinin bahçesinde yetiştirdiği sebzeleri bize ikram etmesi, bulaşıklarını ve çamaşırlarını artık makinede yıkaması ve “Allah bu devlete ve millete zeval vermesin” diye dualarda bulunması bize inanılmaz bir güç ve cesaret veriyordu.

Hanım Gelin’in yeni evi

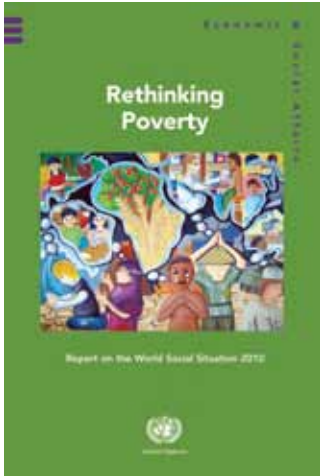

BM “Yoksulluğu Yeniden Düşünmek” Raporu:

izlenmesi gereken yol ileriye doğru adımlar

Çeviren: Başak AKIN

Kapsayıcı kalkınma ve sosyal dışlanmanın sonu çevresinde yoğunlaşan yoksulluğun azaltılması üzerine yeni bir söylem başlatmanın artık zamanıdır. Bu durum yapısal değişiklik ve dönüşümden biri olan kalkınma süreci üzerine odaklanmayı gerektirmektedir.

Kapsayıcı kalkınma ve sosyal dışlanmanın sonu çevresinde yoğunlaşan yoksulluğun azaltılması üzerine yeni bir söylem başlatmanın artık zamanıdır. Bu durum yapısal değişiklik ve dönüşümden biri olan kalkınma süreci üzerine odaklanmayı gerektirmektedir. Yapısal değişiklik ne kişisel hedeflere öncelik vermenin kamu hedeflerinin gerçekleştirilmesi ile uyumlu olduğu varsayımına dayanmalıdır ne de düşük düzeydeki beceri ve teknolojiye dayanan uluslararası “karşılaştırmalı üstünlüğü” teşvik etmeye odaklanmalıdır. Bunun yerine yapısal değişiklik, ekonomileri düşük üretkenliğe, düşük teknolojiye sahip gelişme yollarından herkesin yararına olan adil büyüme ve kalkınma nesli için teknolojik bakımdan dinamik, beceri yoğun geliş-

me yollarına doğru değiştiren bir dönüşümü içermelidir. Dar gelirli gelişmekte olan ülkelerin pek çoğunda bu tür bir dinamik gelişme yolunun grafiği tarımsal verimliliğin artışına ve kırsal alanlarda tarım dışı ekonomik faaliyetlerin bu alanlarda yaşayan yoksullar ve diğer dışlanmış kimseler için gelir ve geçim sağlayacak şekilde desteklenmesine dayanmalıdır.

Ancak bu tür bir dönüşümü gerçekleştirmek için tek bir politika yaklaşımının olmadığını kabul etmek önemlidir. Bu süreç ülkeden ülkeye değişiklik gösterecektir ve ilk baştaki koşullara, sosyal yapıya, varlık sahipliği kalıplarına ve kurumsal çerçevelere dayanacaktır.

Baskın politik söylemde, ekono-

mideki devlet faaliyeti pazar mekanizmasını bozucu, özel yatırımları dışarı iteleyeni ve yanıltıcı veya yanlış bilgiye dayalı bir unsur olarak görülmektedir. Bu tür bir kavramsallaştırmanın yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Yoksulluğun azaltılmasında hızlı bir gelişme ve göreceli bir başarı sağlayan ülkelerin ve bölgelerin deneyimleri göstermiştir ki devlet bilerek ekonomiye müdahale edebilir ve hatta kapsayıcı büyüme ve kalkınmayı teşvik etmek gibi pazara dayalı teşvikleri bozabilir.

Bu yüzden, kapsayıcı kalkınma da dâhil olmak üzere, sürdürülebilir ekonomik büyüme ve yapısal dönüşümü teşvik edebilecek “kalkınmacı devlet”in rolünü göz önünde bulundurmak gereklidir.

Devletin ve pazarın rolleri üzerine düşüncelerdeki değişim şimdilerde devam etmektedir. Ancak bu tür düşüncelerin pazar hatalarını ve kusurlarını düzeltmekle sınırlı devlet faaliyetini kavramsallaştırması ile birlikte egemen inanın çemberini bükmenin ötesine geçmesi gerekir.

Politika oluşturmadaki tutarlılık da sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirebilmek için önemlidir. Makroekonomik ve mikro ekonomik girişimlerin ve sosyal politikaların yoksulluğun azaltılması hedefi etrafında birleşmesi gerekir ki böylece bu girişimler yoksul insanlar üzerinde ters etkileri oluşturmazın.

Örneğin; son yirmi yılda Sahra altı Afrika ülkelerinin pek çoğundaki durum gibi, eğer hızlı ticaret serbestisi yeni ortaya çıkmış

imalat sektörünün çökmesine ve istihdam ve gelir kaybına neden olursa nakit transferleri veya mikro finans teminini gerektiren durumlar gibi, yoksul insanların karşılaştığı riskleri azaltmak için oluşturulan programların yoksulluğu azaltıcı etkileri yoksulluk üzerinde sınırlı olumlu etkiye sahip olacaktır. Bu tür eşitleyici etkileri önlemek için yapısal dönüşümü ve kapsayıcı kalkınmayı açıkça hedefleyen birleşik bir politika yaklaşımı gerekmektedir.

Mevcut rapordaki tartışma yoksul insanlara sürdürülebilir faydalar getiren dönüşüm ve büyümeyi oluşturmak amacıyla üzerinde yeniden düşünmenin gerekli olduğu pek çok politika alanına işaret etmektedir.

1. Makroekonomik istikrarın enflasyon, ticaret ve bütçe açığını kontrol etmekte sınırlı olmadığı görülmesi önemlidir. Bu durum reel hasıla, gelirler ve istihdamın istikrarına dayanmalıdır.

Bu sonuca ulaşmak için, boşu boşuna sıkı olan bütçeyi ve mali kısıtlamaları dinlendirmek, gelirleri arttırmak ve yoksulluğu azaltmak için ülkelerin konjonktüre karşı maliye ve para politikasını kullanmalarının sağlanması gerekmektedir. Bu durum mevcut krizdeki acil bir ihtiyaçtır. Kapsayıcı kalkınmayı teşvik eden istikrar politikalarını tasarlamak, mevcut krizin ötesine geçmeyi ve reel hasıla ve gelirdeki daha uzun dönemli büyümeyi teşvik etmenin zorluklarını göz önünde bulundurmaya gerektirmektedir. Bu bağlamda, enflasyon kontrolü-

nü ve mali darlığı politik şartlılık ilkesinin bir biçimi olarak fazlasıyla vurgulamaya devam etmeleri için yoksul ülkelere borç vermek önemlidir.

2. Ticaret politikasının yoksulluğun azaltılması ve yapısal dönüşümler üzerindeki etkilerinin ticaret öncesi istihdam modelleri, sosyal gelişme düzeyleri, arazi mülkiyeti yapıları ve kırsal güç ilişkilerinin ihracat tedarik kapasiteleri, teknolojik beceriler ve iyi geliştirilmiş pazarların varlığı gibi ülkeye özgü olan bir sürü diğer faktöre bağlı olduğu bilinmelidir.

Dünya Ticaret Örgütü’nün şu andaki gündemi seçici koruma için çok az yer ayırmaktadır. Fakat bu tür bir koruma ülkeler ve bölgeler tarafından ihracat pazarında rekabet kabiliyeti kazanmak ve yapısal dönüşüm geçirmelerini sağlamak amacıyla etkin bir şekilde kullanılmaktaydı. Bugün pek çok gelişmekte olan ülke uluslararası ticarete başarılı bir şekilde rekabet edebilmek için gerekli temel vasıflardan, teknolojilerden ve kabiliyetlerden yoksundur. Bu niteliklerin gelişmesi yapısal dönüşüm için elzemdir ve bu durumun hem zamanla sınırlı yavru sanayi koruması ve hem de müdahaleci sanayii politikasını gerektirmesi ihtimali kabullenilmeli ve araştırılmalıdır. Kapsayıcı kalkınma için bir gündem yaratmak, serbest ticaret dogmasını ciddi bir şekilde etraflıca düşünmeyi gerektirmektedir. Rekabet kabiliyeti merdivenini çıkmak amacıyla yeni alanlarda karşılaştırmalı üstünlük geliştirmek

için ülkelerin ticaret politikası oluşturmalarına olanak sağlayan faydacı bir yaklaşım geniş tabanlı kalkınma için gereklidir.

3. Tarımda büyüme oranlarını ve üretkenliği arttıran dar gelirli gelişmekte olan ülkelerde yapısal dönüşüm yoksulluğu ve dışlanmayı azaltmak için gereklidir.

Sulama gibi önemli girdilere yatırım yapma ihtiyacının farkında olan ve etkin olmayan arazi sahipliği boyutu veya kredi gibi girdiler için var olmayan pazarlar gibi sorunlara karşılık vermek için uzun ömürlü kurumsal değişiklikleri düzenleyebilen Kalkınmacı bir devlet, tarımsal dönüşümün merkezi olabilir. Kapsayıcı kırsal kalkınma stratejilerinin iklim değişikliğinin kırsaldaki yoksulları

Mevcut mali kriz dikkat çekici bir biçimde açığa kavuşturmuştur ki mali olarak en az küreselleşen gelişmekte olan ülkeler, özellikle Çin ve Hindistan, sermaye çıkışlarının olumsuz şoklarına karşı önemli ölçüde korunmuştur. Bu durum, mali liberalleşmeyi doğru bir şekilde zamanlama ve mali istikrarı korumak için gerekli düzenlemeleri tesis etme ihtiyacının altını çizmektedir.

ve hem sürdürülebilir hem de dinamik çıktıları ve gelir artışını teşvik edecek şekilde olumsuz etkilere karşılık vermek için birleşmiş önlemleri nasıl etkilediğini göz önünde bulundurması gerekir.

4. Politikalar, kredi kısıtlamalarını hafifleten ve yatırımcının beklentilerini hareketlendiren durumların oluşturulması yoluyla yatırımların canlandırılmasına odaklanmalıdır.

Mali liberalleşme genellikle bu durumların gerçekleşmesinde yetersiz kalmaktadır. Eğer mali sektör reformu kapsayıcı büyümeyi teşvik etmeye yönlendirilirse, tarımsal finansmanın sağlanabilirliğinin artırılması öncelikli olmalıdır.

Alışlagelmiş iktisadi düşünce, büyüme ve kalkınmayı teşvikte özelleştirmenin faydalarını beyan etmiştir. Gelişmekte olan ülkelerde özelleştirme dalgasının sonuçları bu görüşe pek çok açıdan karşı çıkmaktadır. Özelleştirme her zaman mali kazanç getirmektedir ve hatta bazen devletin hazinesini boşaltmaktadır. Su ve sağlık hizmetleri gibi kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi yoksul insanlar için zararlı olabilir.

Aynı tez mali liberalleşme ve mali küreselleşme gibi diğer ana liberalleşme politikalarına da uygulanmaktadır. Mevcut mali kriz dikkat çekici bir biçimde açığa kavuşturmuştur ki mali olarak en az küreselleşen gelişmekte olan ülkeler, özellikle Çin ve Hindistan, sermaye çıkışlarının olumsuz şoklarına karşı önemli ölçüde korunmuştur. Bu durum,

mali liberalleşmeyi doğru bir şekilde zamanlama ve mali istikrarı korumak için gerekli düzenlemeleri tesis etme ihtiyacının altını çizmektedir. Hem iktisadi teori hem de ampirik bulgular mali liberalleşme ve ekonomik büyüme arasındaki zayıf bağlantıyı işaret etmektedir. Yapısal dönüşümü amaçlayan politikalar mali liberalleşmenin yatırımı ve teknolojik değişimi durgunlaştırabileceğinin farkında olmalıdır. Daha temelde, zayıf veya var olmayan kredi pazarlarına sahip ülkelerdeki bu tür bir liberalleşmenin yararlılığı tekrar gözden geçirilmelidir.

Benzer bir şekilde, hükümetler özelleştirme politikalarını tekrar düşünmelidir. Kamu iktisadi kuruluşlarının kaderine karar verirken, politika üretkenler, işveren olarak "sosyal" rolü ve sosyal olarak dezavantajlı gruplara yönelik hizmet koşuluna bağlı zorunluluklar da dahil olmak üzere bir dizi etmeni dikkate almalıdırlar.

5. Sosyal politika kalkınma sürecinin ve yapısal dönüşümün ayrılmaz bir parçası olarak görülmelidir.

Mevcut kalkınma söyleminde sosyal politika, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, nakit transferleri ve kredi gibi geniş kapsamdaki bir yükümlülüğü kapsamaktadır. Bu rapordaki tartışma, yoksullara kolaylıkla ulaşılabilen eğitim ve sağlık hizmetlerini sağlamadaki gelişmenin yetersiz finansman ve kullanıcı ücretlerinin uygulanması gibi gerileyici politikalarla aksadığını göstermiştir. Yoksul insanlar için gelir ve nakit transferleri ve mikro finans be-

lirli proje bağlamalarında mutlak yoksulluğu azaltmasına rağmen, bu programların ulaştığı alan ve etkileri sınırlıdır. Bütün bunlar, bileşen alanları (eğitim ve sağlık gibi) arasındaki ilişkiyi göz önünde bulundurarak ve bu bileşenleri dikkate alan stratejiler üreterek sosyal politika için birleştirici bir yaklaşım benimsenmesi ihtiyacına işaret etmektedir.

Sosyal politika, piyasa hatalarını ve kurumsal hataları düzeltmek ve yoksulların hane halkı risklerini geçici olarak düzenlemek için oluşturulan bir dizi iyileştirilebilir önlemler olarak görülmelidir; aksine esasen devletin sorumluluğunda olan temel ihtiyaçları ve kamu mallarının koşullarını içeren bir yapı olarak görülmelidir. Yoksulların refahı için devlet koşulu yapısal dönüşümün bir parçasıdır. Kapsayıcı kalkınma, bu hükümler yetersiz, koordinasyonsuz ve bölük pörçük olduğunda gerçekleşemez.

6. Pek çok ülkenin deneyimleri gösteriyor ki dürüst ve temiz çalışma yoksulluğun azaltılmasını sağlayan kapsayıcı kalkınmanın merkezindedir. Tam ve üretken istihdam ve temiz çalışma makroekonomik politikanın bir hedefi olmalıdır. Bu durum, ekonomik ve sosyal politikaların tutarlılık ve bütünlüğünü temin etmeye yardımcı olacaktır. Ayrıca ekonomik büyümenin faydalarının daha adil dağıtılmasına ve böylece hem eşitsizliğin hem de yoksulluğun azaltılmasına yol açacaktır.

7. Herkes için temel sosyal koruma, iş gücü piyasasındaki enformelleşme ve geçici ve standart dışı işlerin payının artması eğilimlerinin eşlik ettiği küreselleşmeye bağlı olarak artan ekonomik güvencesizlik döneminde bir olmazsa olmazdır.

Mevcut küresel kriz ve gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin çalışanları üzerindeki etkileri hem yoksul olmayanlar hem de yoksullar için bir sosyal koruma zemini sağlamanın önemini vurgulamaktadır. Yoksulluk içinde yaşayan insanlar için temel sosyal korumanın bazı formlarının boyutu bu insanların yoksulluğun içine daha da düşmelerini önlemeye yardım edecektir; yoksul olmayanlar için bu tür bir koruma ise yoksulluğa karşı kırılganlıklarını azaltacaktır.

Temel sosyal korumayı herkes için genişletmek bütün teşvik paketlerinin bir bileşeni olmalıdır. Kısa vadede, faydalar en çok yardıma ihtiyaç duyan insanların ekonomik durgunluk döneminde harcamalarını desteklemelerine imkân sağlayacaktır; uzun vadede beşeri sermayeye (beslenme, sağlık ve eğitime) yapılan sosyal yatırımlar gelecekteki büyümeyi güçlendirecektir.

8. Kamu sosyal harcamaları himaye edilmelidir ve hatta beşeri sermayeye yapılan yatırımları korumak amacıyla mevcut kriz döneminde arttırılmalıdır.

Bu harcamalar ayrıca teşvik paketlerine ve dar gelirli gelişmekte olan ülkelere yapılan

uluslararası desteklere de dâhil edilmelidir.

Yoksulluğun azaltılması için önümüzdeki zorluklar sayısız ve zordur ve küresel ekonomik krizle daha da yoğun hale gelmektedir. Bu krizin yoğunluğunun büyüme ve yoksulluk söylemlerinin üzerinde egemen olduğu politik yaklaşımları ciddi bir şekilde yeniden gözden geçirmeye yol açması kaçınılmazdır.

Reel hasıla ve gelirlerdeki sürdürülebilir büyümeye neden olan ve yoksullara yarar sağlamak amacıyla kapsayıcı kalkınmayı teşvik eden yapısal dönüşüme olan ihtiyaca öncelik tanınmanın lehinde olan alternatif analizlerin bulguları göz önüne alınmalı ve bu tarihi noktaya dayalı olmalıdır.

Sosyal politika, piyasa hatalarını ve kurumsal hataları düzeltmek ve yoksulların hane halkı risklerini geçici olarak düzenlemek için oluşturulan bir dizi iyileştirilebilir önlemler olarak görülmemelidir; aksine esasen devletin sorumluluğunda olan temel ihtiyaçları ve kamu mallarının koşullarını içeren bir yapı olarak görülmelidir. Yoksulların refahı için devlet koşulu yapısal dönüşümün bir parçasıdır.

kitap eleştirisi

Nöbetleşe Yoksulluk

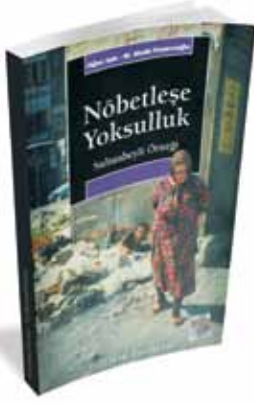
Gecekondulaşma ve
Kent Yoksulları:
Sultanbeyli Örneği

Fatih ÖZDOĞAN

Sosyal Yardım Uzmanı

Mustafa Sencer KİREMİTÇİ

Sosyal Yardım Uzman Yardımcısı

Ülkemizde özgün yoksulluk yazını içinde değerlendirilebilecek 'Nöbetleşe Yoksulluk', Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden Oğuz Işık ve M. Melih Pınarcıoğlu tarafından kaleme alınmış bir eserdir. Eserin ilk baskısı Ağustos 2001 ve yedinci baskısı Eylül 2009 tarihinde İletişim Yayınları'ndan çıkmıştır.

Eser üç kısım -"Sorular", "Türkiye" ve "Sultanbeyli" adı altında-, yedi bölüm ve "Son Birkaç Söz" başlıkları altında derlenmiş olup; ele alınan konular yoksulluk, yerleşim ve nüfus özellikleri gibi çeşitli göstergelerin yer aldığı tablolar, haritalar, şekiller, fotoğraf ve belgelerle desteklenmektedir. Yazarlar 1998 yılının Temmuz ve Ağustos aylarında, dört haftaya yakın bir süreyi Sultanbeyli'de geçirerek esere ait alan çalışmasını gerçekleştirmişlerdir.

Eserin birinci kısmı -"Sorular"- iki bölümden oluşmakta olup; birinci bölümde yazarların çalışmalarına başlarken ve devam ederken içine düştükleri yabancılik durumlarının tasvirinden ve bu tür araştırmalarda karşılaşılan özne-nesne çatışmasından söz edilmektedir. Bu bölümde özellikle araştırmanın sınırları içinde yer alan yoksulluk türünden bahsedilmektedir. Bu yoksulluk, özellikle kentlere kaçak yapılaşma türü yapılarla eklenen yerlerde yaşanan 'gecekondu yoksulluğu' olarak ifade edilmektedir. Çalışmanın amacı, 1980 sonrası dönemde kent yoksullarının varlıklarını sürdürme biçimleri ve bu amaçla geliştirdikleri stratejileri anlamaya çalışmak olarak belirtilmektedir. Ayrıca yazarlar, yoksulluk olgusu ve onu anlatan durumları Türkiye'nin kendine özgü koşullarından hareketle anlamaya çalışmaktadırlar. İkinci bölümde ise, yoksulluğun tarihsel olarak değişiminden söz edilmekte ve son yirmi yılda (1980-2000 arası yıllar) yaşanan yoksulluğun daha önceki yıllarda yaşanan yoksulluktan farklılıklar içerdiği vurgulanmaktadır. Türkiye'de formal düzeyde refahın yaygınlaştırılmasının gerçekleştirilemediğini öne süren yazarlar; diğer taraftan yoksulların, enformel ağların yardımı ile buldukları konumlardan -yoksulluklarından- çıkabildiğini öne sürmüşlerdir. Yazarlar, enformel işgücü piyasalarının ve gecekondulaşmanın arsa-emlak piyasasında rantlar ortaya çıkarttığını öne sürerek; bu rantların geniş kesimlere transferi sayesinde yoksulluğun tehdit boyutunda yaşanmadığını iddia etmektedirler. Eserde, ayrıca dayanışma ağlarının kullanılması sayesinde gecekondu kesimine yerleşen kitlelerin hem enformel sektörde iş bulabildikleri hem de gecekondu alanlarının kent içinde yer değişmesi sayesinde oluşan rantlardan yararlandıkları, yoksullukla bu şekilde baş edebildikleri ve hatta bazı kesimlerin bu şekilde zenginleşebildikleri öne sürülmektedir. Bu noktada yazarların eserlerine de adını veren "nöbetleşe yoksulluk" kavramından söz edilmektedir. 'Nöbetleşe yok-

sulluk', yoksulluğun kente daha sonra gelenlere aktarılması olarak kısaca ifade edilebilecek bir kavram olarak ortaya çıkmaktadır (Işık & Pınarcıoğlu, 2001: 77).

Eserin ikinci kısmı 'Türkiye' başlığı altında 'Türkiye Kentleri, Türkiye Kentleşmesi: '80'den Önce' ve 'Türkiye Kentleri, Türkiye Kentleşmesi: '80'den Sonra' başlıkları altında iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde 80'den önceki kentleşme dinamiğinden ve özelliklerinden söz edilmekte, uygulanan içe dönük ekonomik büyüme politikası irdelenmekte ve bu dönemdeki kent yoksulları ele alınmaktadır. İkinci bölümde ise 1980 sonrası kentleşmesi, değişen ekonomi politikaları, kent yoksulları ve ortaya çıkan yeni durumlar irdelenmektedir.

Eserin üçüncü kısmı üç bölümden oluşmakta olup Sultanbeyli tarihsel, toplumsal ve yoksulluk üzerinden daha ayrıntılı olarak ele alınmaktadır. Eserin 'Son Birkaç Söz' başlığı altında ise çalışma özetlenmeye çalışılarak bazı çıkarımlar yapılmaktadır.

Kısaca ifade edecek olursak, eser yoksulluk sorunsalını konut -gecekondulaşma- ve işgücü piyasaları -enformel sektör- üzerinden ele almaktadır. Eser, Türkiye'de 1980 sonrası kent yoksulluğunu, bu yoksulluk içinde yer alanların hareketlilik için kullandıkları stratejiler -yoksulluğun devredilmesi- ya da yazarların kendi ifadeleriyle 'nöbetleşe yoksulluk' üzerinden anlamaya çalışmaktadır. Eser, sürükleyici ve kendini okutan, akıcı bir dille kaleme alınmış olup; eserin ülkemizdeki yoksulluk yazınına ve alan araştırmalarından hareketle yapılacak yeni ve özgün çalışmalara katkı yapacağı düşünülmektedir.

Kaynakça:

Işık, O. & Pınarcıoğlu, M.M. (2001), *Nöbetleşe Yoksulluk Gecekondulaşma ve Kent Yoksulları: Sultanbeyli Örneği*, İletişim Yayınları, İstanbul.